

VASA ÖVNINGSSKOLA

Årsberättelse för läsåret
2017-2018

INNEHÅLL

ALLMÄN DEL I

2-9

GRUNDSKOLAN F-9

10-25

GRUNDSKOLAN F-6

26-41

GRUNDSKOLAN 7-9

43-63

GYMNASIET

64-105

ALLMÄN DEL 2

106-128

ADMINISTRATION

Ledande rektor Bernt Klockars
Prorektor Ulla Granfors
Ekonomisekreterare Christopher Larsson
Personalsekreterare Camilla Ehlers/Jenny Taxell, Anne Nummi
Studiesekreterare Maria Nisula
Skolkurator Camilla Ahlroth-Enlund, Åsa Carlsson
Dataansvarig Lena Ståhl, Ulf Thors, Tarja Grahn-Björkqvist
It-pedagog Andreas Sundstedt

Grundutbildningen årskurserna F-9 Kyrkoesplanaden 11-13

Rektor Elisabet Backlund-Kärjenmäki
Prorektor Annika Lassus F-6
Prorektor Tommy Nordman 7-9
Byråsekreterare Gun Hinders
Expeditionsmästare Ralf Stolpe
Elevassistent Lena Granback
Elevassistent Frida Granbacka
Elevassistent Annette Hartvik
Elevassistent Maria Lagström
Elevassistent Mikaela Lervik
Elevassistent Ann-Helen Omars
Volontär / elevassistent Bos Evgenia
Praktikant / elevassistent Luis Casamalhuopa
Civiltjänstgörare / elevassistent Joakim Welroos
Civiltjänstgörare Jakob Granfors
Biblioteksbiträde Helena Svarvar F-6

Gymnasiet Skolhusgatan 31

Rektor Ulla Granfors
Prorektor Diane-Christine Blusi
Byråsekreterare Lena Engsbo
IB-byråsekreterare Sabina Sundvall
Expeditionsmästare Patrik Backholm

LÄSÅRET 2017-2018

"Finland 100 år – vi handleder för framtiden mot tvärvetenskapliga lärmiljöer" har varit läsårstema för Vasa övningsskolas 43. verksamhetsår. Läsårstemat genomsyrade undervisningsarbetet och annan verksamhet under året.

Årsberättelsen du håller i din hand – nu i ny tappning tack vare grafikerstuderande Anna Back och Cathrine Sandqvist – återspeglar en del av detta och är det huvudsakliga administrativa dokumentet som blir kvar från läsåret för historieforskarna. Hos oss alla, personal och elever / gymnasiestuderande, har läsåret med säkerhet gett många andra minnesspår som lever kvar i våra minnesarkiv.

Läsåret 2017-2018 var det första för mig som ny ledande rektor för Vasa övningsskola. Det känns stort att stiga i Gun Jakobssons skor. Mycket tid och energi har gått åt till att lära känna min nya arbetsplats och vilka rutiner som gäller, inte minst som en del av Åbo Akademi. Genast i början noterade jag att jag blivit del av en stor, engagerad och ambitiös arbetsgemenskap. Tack för den fördragsamhet jag mött som ny på posten.

Många aktuella händelser i skärningspunkten mellan skola och samhälle kunde nämnas. Lyfter fram tre perspektiv:

- Under hösten 2017 aktualiserades sexuella trakasserier mot kvinnor genom #metoo som startades av en skådespelare i USA och snabbt spreds världen över.

Den berörde många branscher. Vasa övningsskola fick sin egen #övistoo när över 220 flickor i gymnasiet gick till media med ett upprop mot sexuella trakasserier och det man uppfattade som en tystnadskultur. Kampanjen som helhet lyfte fram ett klart missförhållande i vårt samhälle. I övningsskolan och på många andra ställen behövde rutiner och handlingsplaner ses över för att i fortsättningen förebygga all form av trakasserier.

- Under läsåret har en ny gymnasielag och förordning utarbetats och skall godkännas av riksdagen i sommar. Timfördelningen för gymnasiet rörs inte i detta skede, vilket betyder att inga radikala förändringar genast syns. En läroplansreform är dock aviserad till 2019-2020 och den kommer säkert att utnyttja det spelrum den nya lagstiftningen ger.

Det finns potential för god utveckling av gymnasieutbildningen tack vare lagen. Kortsiktigheten i reformerna överraskar dock, den föregående läroplansreformen är knappt implementerad innan en ny skall starta upp.

- Statliga nedskärningar i anslagen till utbildningssektorn märks också för Vasa övningsskolas del. Under några års tid har intäkterna minskat med 400.000 euro, medan utgifterna ökar. En anpassning av verksamheten är nödvändig för att trygga skolans verksamhets förutsättningar.

Skolfred - rätt att vara den du är. Rätt att drömma.

Administrativt har vi under läsåret arbetat aktivt med att kartlägga och styra upp personuppgiftshanteringen med anledning av EUs dataskyddsförordning som trädde i kraft i slutet av maj 2018 och också med statens nya studieprestationsregister KOSKI.

Fostran och undervisning är Vasa övningsskolas absoluta kärnuppgift. Lika mycket är handledningen av lärarstuderande en kärnuppgift. Fördjupningen av förståelsen av handledaruppdraget, som inleddes 2016, har fortsatt under läsåret. Under vårterminen deltog en grupp lärare i en handledningspilotkurs arrangerad av Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier under ledning av universitetslärare Renata Svedlin.

En grupp lärare valde också att testa olika handledningsmodeller under våren. Med spänning ser vi fram emot höstens kollaborativa fortbildningstillfälle där vi får ta del av nya upptäckter på handledningens område.

Läsåret inleddes med ett skolfredsevenemang med temat "Rätt att drömma, rätt att vara den du är". I alla Vasa övningsskolas grupper från förskola till abiturienter – i år totalt 890 elever/ gymnasiestuderande – brainstormade våra barn och unga kring tematiken.

Ett stort tack till alla i personalen för att ni är med och skapar utrymme för att drömmarna och rätten att vara sig själv förverkligas i Vasa övningsskola.

Önskar alla ett välförtjänt sommarlov och de som går ut eller annars lämnar Vasa övningsskola lycka till vart än vägarna bär.

Bernt Klockars
Ledande rektor

"Rektorer planeringsdag 2017". Rektorer samlade inför läsåret 2017-2018 i kyrkparken. Från vänster Elisabet Backlund-Kärjämäki, Bernt Klockars, Gun Jakobsson och Ulla Granfors.

Foto: Airaksinen

I PENSION

Kerstin Nyman

Kerstin Nyman avgår med pension den 1 augusti 2018. Sitt långa och gedigna lärarvärv vid Vasa övningsskola började hon den 1.8.1977 och under hela sin lärarbana har Kerstin arbetat oförtrutet för elevernas och kollegernas bästa.

Kerstin har arbetat som klasslärare inom övningsskolan i tre olika skolbyggnader, vid Handelsplanaden, vid Berggatan och vid Kyrkoeshplanaden.

Kännetecknande för Kerstins lärarskap har varit hennes stora omsorg om eleverna. Det sträckte sig inte bara till undervisningen, utan också till förmågan att skapa trygghet, god stämning i klassen och tillit till varandra. Eleverna har i Kerstin haft en varm modersgestalt, som inte sparat på sig själv i att verka för elevernas bästa. Hennes medkänsla och förståelse för den enskilda eleven har varit stor.

Kerstin har värnat om det svenska språket och hennes lust och förmåga att uttrycka sig skriftligt har visat eleverna på en fin modell. Otaliga långa veckobrev, utförligt skrivna och formulerade, har föräldrarna fått ta del av. Brevet har inte bara varit information utan gett en inblick i klassens pedagogiska arbete.

Hos Kerstin har det handlat om kunnandet, kvaliteten och djupet i arbetet, ordning och reda, kärleksfulla krav som sporrat eleverna och glädjen med glimten i ögat.

Musiken har legat Kerstin varmt om hjärtat. Vi kolleger har hört Kerstin spela piano och ackompanjera till en stor sångskatt, där bland annat "Gullefjun" är starkt kopplat till hennes person och påskrepertoar.

Till kolleger har hon diktat jubileumssånger med värme och djup. Att alltid ställa upp för andra, att utan egen vinning gå i bräsch för ibland kvistiga frågor har varit självklart för Kerstin. Genom hennes långvarig fackliga engagemang har hon arbetat för kollegernas bästa och inte gett upp innan målet varit nått. Segt och metodiskt har hon rätt ut de krångligaste av frågor. Generöst har hon ställt upp när någon kollega behövt stöd och hjälp, utan att förvänta sig en motprestation.

Våren 2018 tilldelades Kerstin Nyman Åbo Akademis förtjänsttecken i guld för 40 års tjänstgöring.

Det gedigna, engagerade och oegennyttiga arbetet som Kerstin utfört vid Vasa övningsskola är värt vår eloge. Nu önskar vi dig, Kerstin, goda dagar med dina nära och kära, dina ögonstenar som du värnar om.

"Nog finns det mål och mening i vår färd, men det är vägen som är mödan värd".

Benita Kavander, pensionerad kollega och Hillevi Honga-Oksanen.

I PENSION

Jouko Nikula

Hösten 1983 anställdes Jouko Nikula som lektor vid Vasa övningsskola, till att börja med under två år som t.f. och från 1985 som ordinarie lektor i gymnastik för gossar. Då vi under 1990-talet började experimentera med, och sedan införa bestående samundervisningsgrupper har Jouko också undervisat flickor i könsblandade grupper.

År 1999 valdes Jouko till prorektor för gymnasiet. Ett uppdrag som han innehade under en tvåårsperiod. Han har också fungerat som lärarnas förtroendeman och skött uppgiften som arbetsskyddsfullmäktige.

Att upprätthålla den egna fysiska funktionsförmågan har för Jouko alltid varit viktigt. Som ett resultat av detta har han vunnit fem världsmästerskap för veteraner i längdhopp och även fått mästerskapsmedaljer på 100m och 110m häck. Träningen och tävlingsidrotten har för Jouko dels inneburit ökad livskvalitet i fråga om hälsa och välmående och hans motto att aldrig ge upp och tanken att varje dag medför en ny möjlighet, har han också strävat efter att överföra till sina elever.

Men även om Jouko själv är en tävlingsmänniska har han som lärare aldrig i undervisningen särskilt betonat tävlingsinslagen eller favoriserat de tävlingsidrottande eleverna utan tvärtom alltid valt undervisningsmetoder där alla elever får möjlighet att röra sig och utvecklas. Som mångårig kollega beundrade jag speciellt Joukos lugn, tålmod och vilja att ägna tid och omtanke åt de svagare och mindre motiverade eleverna. Friidrotten har stått Jouko nära, men under alla år har han bedrivit en mångsidig undervisning där t.ex dans ingått som en självklar del. Jouko har även varit lyhörd för elevernas förslag och önskemål om nya idrottsformer.

35 år på samma arbetsplats är en lång tid. Det är ganska många pojkar och flickor som haft Jouko som jumppalärare, som fått lära sig betydelsen av fysisk aktivitet och rent spel, två av Joukos huvudprinciper som fostrare. Han får nog stå ut med att bli litet av en legend både som lärare och lärarutbildare och vi önskar honom en skön tillvaro som aktiv pensionär.

Marita Linko, pensionerad kollega

Femfaldige Mastersvärldsmästaren i längdhopp i aktion. Australien.

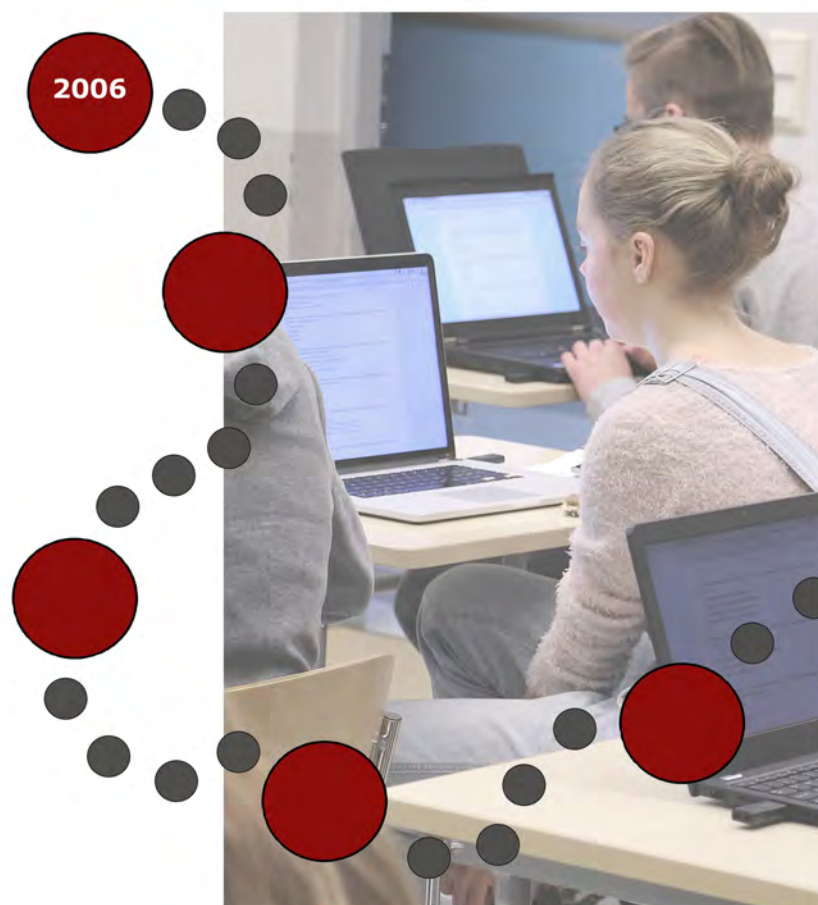
DIDI 10 ÅR FIRADES MED BOKSLÄPP

Ledstjärnan för det digitalt didaktiskt utvecklingsarbetet under åren 2006-2016 vid Vasa övningsskola har varit det pedagogiska mervärdet! Fokus i denna publikation har varit lärares och rektorers berättelser men även forskarröster hörs. Bokens design och upplägg är inspirerat av spelvärldens, såväl den digitala som den analoga, berättelser.

Tidsperioden har präglats av nationella läroplansreformer i småbarnsfostran, grundläggande utbildning och gymnasieutbildning samt digitalisering av studentexamen. Genom vår dokumentation önskar vi inspirera till pedagogisk professionsutveckling och vi ser gärna boken som ett diskussionsunderlag i lärarum, men även som inspirationskälla för lärarstuderande, föräldrar och övriga intresserade av skolutveckling.

Boken kan laddas ner på adressen: <https://projektdididi.wordpress.com/>

Digitala dimensioner - DiDiDi vid Vasa övningsskola i tio år!

Dokumentation
8/2017

Elisabet Backlund-Kärjenmäki,
Ulla Granfors & Ria Heilä-Ylikallio

GRUNDSKOLAN

F-9

LÄRANDET HAR MÅNGA ANSIKTEN. LÅT OSS FÅ SYN PÅ DEM ALLA!

Skolfred, Hem och skola-dag, självständighetsmottagning, Finland 100, julfest, friluftsdag, Pelle Svanslös, Netikett, drogförebyggande arbete... Det här är ett litet plock ur skolans händelsekalender under det gångna läsåret. Listan över gemensamma upplevelser och aktiviteter under ett läsår är "oändlig". Somliga evenemang får mycket plats medan andra får mindre synlighet. Det är ändå det vardagliga och långsiktiga, för många osynliga pedagogiska arbetet som utgör stommen och som är det mest avgörande för den enskilda eleven. Här gör varje lärare stora insatser. Vårt medvetna arbete med att synliggöra det vardagliga skolarbetet där elevernas individuella lärande är i fokus börjar ge resultat. Precis som man önskat från ministeriets sida. Vi har utvecklat metoder för att arbeta formativt för att synliggöra elevens lärande. Här har nya digitala applikationer och verktyg som SeeSaw, Showbie och Wilma- verktyget Formativ bedömning i åk 7 möjliggjort detta. Speciellt de två förstnämnda applikationerna har visat sig öka kommunikationen mellan skolan och hemmet. Det bästa är att eleven själv lyfter fram och medvetandegör sitt lärande genom att visa det för lärare och vårdnadshavare.

Varför är det viktigt att synliggöra sitt lärande? Redan filosofen Konfucius (555 f.kr) konstaterade "Att veta när man vet något och att veta när man inte vet något - det är kunskap". Kan vi bli bättre på att synliggöra lärandeprocessen kan vi också bli bättre på att anpassa undervisningen och utveckla strategier för hur respons som för framåt ska göras. Inom skolans arbetsgrupp Fyren, som beskrivs närmare senare i årsberättelsen, har vi arbetat med bedömning under läsåret, allt från formativ till summativ bedömning.

En dela-med-sig-kultur och synliggörandet av varandras lärande har stor betydelse också inom lärarkollegiet. Lärare arbetar allt mera kollegialt på olika sätt för att stöda varandra. I årskurs 5 har två lärare arbetat med storklass inom flera läroämnen. Nästa läsår kommer det utvecklingsarbetet att fortsätta. Lärarna arbetar också tillsammans i blandade arbetsgrupper bestående av lärare som undervisar de minsta barnen till lärare som undervisar i gymnasiet. I år har alla arbetsgrupper kunnat dela det pågående arbete med hela lärarkollegiet digitalt via delade mappar i vårt Office 365-verktyg. Där finns nu också alla lärarmöten protokollförda och lättillgängliga. Ännu ett ypperligt sätt att dela med sig inom lärarkåren. Vi har kunnat konstatera att den digitala världen öppnar för nya demokratiska möjligheter där vi alla kan dela med oss, arbeta och lära tillsammans.

Elisabet Backlund-Kärjenmäki
Rektor för grundskolan

FYREN - NATIONELLT NÄTVERK FÖR SKOLUTVECKLING INOM GRUNDLÄGANDE UTBILDNINGEN

Den grundläggande utbildningen ska förbereda våra barn och unga för framtiden. Det handlar om framtidens kompetenser och det 21. århundrandets färdigheter och det är om detta vår Fyrenarbetsgrupp arbetat med. I år har vi fokuserat på att klargöra vår bedömningskultur.

Några frågor vi grunnat på är:

Hur sätter vi ord på vår bedömningskultur?

Hur syns bedömningen i verksamhetskulturen?

Vad innebär formativ bedömning i vår skola?

Hur ska kommunikationen gällande bedömningen ske med elever och hemmen?

När ska utvecklings- och lärandesamtal hållas?

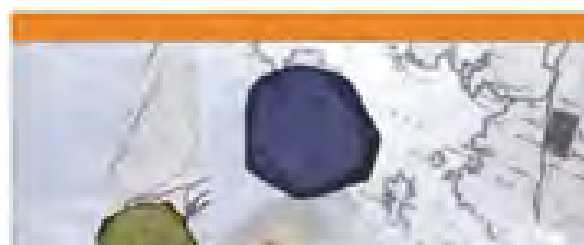
Arbetsgruppen har under läsåret processat arbetet under lärarmöten och hört lärarna via en digital utvärdering. I utvärderingen frågade vi lärarna vad som fungerar inom vår bedömningskultur och vilka våra utmaningar är. Vi ringade också in vad det mest aktuella gällande bedömning är. Ett slutresultat från arbetsgruppen är uppgörandet av en Plan för bedömning av lärande vid Vasa övningsskola och en revidering av Självvärderingsblanketterna för åk 1-6 och 7-9.

Syftet med Fyren är att fungera som en samarbetsstruktur som möjliggör ett gemensamt lärande. Nätverket uppmuntrar till utveckling och försöksverksamhet. Lärarna har deltagit i två regionala träffar. I höstas ordnades träffen i Vasa och under tillfället blev vi bekanta med verktyget Djupanalys av ett utvecklingsområde. Verktyget bygger på NPDL-programmets tankar (New Pedagogies for Deep Learning).

Vårens regionala träff i Tammerfors bestod av en svensk-språkig dag där Utbildningsstyrelsen stod för programmet. Temat var bedömning och helhetsskapande undervisning. Under dagen presenterades Övningsskolans projekt Utmaningen 7-9. Vi presenterade de forskningsresultat Kurtén, Braskén och Härmälä-Braskén från FPV publicerat.

Avsikten med nätverket är att sprida utvecklingsverksamhetens resultat. Dag två presenterade vi en sammanställning av utvecklingsområden under rubriken Dimensioner av spelbaserat lärande.

Minna Rimpilä delar med sig av våra arbetssätt med programmering, spelbaserat lärande och användning av 360-kamera i undervisningen.

SJÄLVVÄRDERING
Vasa övningsskola

Pärbild på självvärderingsblanketterna

Svenskfinland delar med sig av goda modeller.

Nationellt Fyrencirkus i Tammerfors.

BIBLICAN F-9, PÅ VÄG MOT ETT DRÖMBIBLIOTEK

Sedan några år tillbaka är vårt skolbibliotek Biblican ihopkopplat med Vasa stadsbiblioteks databas, men i en sluten enhet. I och med att vi här i VÖS är anslutna till stadsbibliotek så görs alla boklån med ett och samma bibliotekslånekort. Biblioteket är bemannat alla skoldagar. Under läsåret har eleverna i F-6 regelbundna bibliotekstider. Åk 7-9 har besökt Biblican vid behov.

Nytt för detta läsår är biblioteksgruppen, vars uppgift är att utveckla vårt skolbibliotek och dess verksamhet. Under läsåret har "bibbagruppen" genomfört temaveckor med syfte att utveckla läslusten: monstervecka, julmys, vänvecka och i samband med läsveckan temavecka med temat "Min berättelse".

I samband med julmyset ordnades julens läsutmaning för elever och personal, där vi tillsammans läste över 75 000 sidor. Gruppen har också påbörjat planeringen av projektet "Läslandet", en lärmiljö med syfte att främja läslusten och läsutvecklingen.

Vårt skolbibliotek finns nu också på Instagram under namnet vosbiblican.

ELEVVÅRDEN UTVIDGAR SAMARBETSNÄTVERKET

Den skolspecifika elevvårdsgruppen samlas till möten ungefär en gång per månad. De huvudsakliga frågorna finns kring välbefinnande i skolan. Det handlar också om att utveckla samarbetet med externa aktörer för att fånga upp det som är aktuellt inom och utanför skolan. Det förebyggande arbetet handlar således om att främja elevernas inläring, välbefinnande, hälsa, sociala ansvarstagande, växelverkan och delaktighet i en sund, trygg och inspirerande lärmiljö. Stöd för elevens lärande och skolgång i sin tur handlar dels om förebyggande stödfunktioner för alla och dels om individuella insatser. För detta arbete behöver skolan stöd och därför inledde elevvårdsgruppen höstterminen med att ordna två lärarmöten kring temat. Under det andra mötet deltog ledande socialarbetare Maria Lindvall med färskna nyheter från barnskyddet och socialvården. Skolans handlingsplan kring oron för elevens skolgång och lärande uppdaterades och finns numera uppsatt i varje lärararbetsrum. Tröskeln för att ta kontakt till hemmet eller till skolan ska vara låg.

Höstterminens andra inbjudna gäst till elevvårdsgruppens möte var Nepsy-sköterska Hannele Helinko. Hannele redogjorde för neuropsykiatrisk verksamhet och Nepsy-coachens arbetsbild. Detta tema fortsatte inom elevvårdsgruppen i form av en litteratursirkel där diskussionerna utgick från Bo Hejlskov Elvéns bok *Beteendeproblem i skolan* (2014). Litteratursirkeln utmynnade i arbetshandledning för förskolans elevassistenter som en fortsättning på ART-handledning (Aggression Replacement Training) av Eeva-Liisa Salmi. Handledningen i förskolan handhades av speciallärarna Jenny och Maj-Len.

Vårterminens gäst var Nora Muotio. Hon fungerar som ansvarig för Österbottens medlingsbyrå. Medlingsbyråns arbete fungerar som förebyggande socialt arbete där frivillighet, opartiskhet och konfidentialitet råder.

I klasserna 1-7 fick man besök av Maria Lingonblad och Sarah Storm från Folkhälsan under temat "Kompisar online – vad ska man tänka på?". Besöken i klasserna handlade om att diskutera telefoner, sociala medier, vänskap och välmående på nätet. Målet var att eleverna skulle få info och stöd gällande respektfullt bemötande på sociala medier och att skapa en gemensam diskussion kring nätklimat och förhållningsregler.

Eleverna i skolan besitter stor kunskap gällande skolans verksamhetskultur. Att engagera eleverna i ett förebyggande elevvårdsarbete är viktigt. Kamratstödarna i åk 3-6 fångade upp otrygga och oroliga platser i skolan under höstterminen. Förskolan och eleverna i åk 1 - 6 samlades för att tillsammans ta del av kamratstödjarnas kartläggning. Ett viktigt tema uppmärksammades vidare på olika sätt i klasserna. Elevkårens styrelse i åk 7 - 9 jobbade under vårterminen för att stärka sammanhållningen och för att bidra med förslag hur vi kunde utveckla klassrum, rastutrymmen och rastaktiviteter. Elevkårens förslag presenterades för elevvårdsgruppen under mötet i maj. Elever i årskurs 7 har deltagit i Barnavårdsföreningens #brafilis-programmet där fokus har legat på gruppdynamik, trygghet i klassen, stresshantering och självkänsla.

Verksamhetsplanen 2015 - 17 utvärderades inom varje enhet i staden. På basen av dessa resultat och sammanställningar inom elevvårdsarbetet i staden utarbetades en ny tvåspråkig, treårig verksamhetsplan som är gemensam för alla skolor i Vasa. Denna tas i bruk hösten 2018.

Som ordförande för grundskolans skolspecifika elevvårdsgrupps under läsåret 2017 - 2018 fungerade prorektor Annika Lassus. Gruppen har bestått av rektor Elisabet Backlund-Kärjenmäki, prorektor Tommy Nordman, speciallärarna Jenny Norrgård, Lena Grahn-Söderström, Maj-Len Rönqvist och Susanna Stenbacka, elevhandledare Pamela Backholm, kuratorerna Åsa Carlsson och Camilla Ahlroth-Enlund samt skolhälsovårdare Karin Ågren-Hakala.

ELEVVÅRDSTJÄNSTER

- SKOLHÄLSOVÅRD

Vartannat år utförs den nationella undersökningen Hälsa i skolan i Finland i åk 8 - 9 samt, våren 2017 för första gången även i åk 4 - 5. Institutet för hälsa och välfärd ansvarar för undersökningen.

Nedan följer några plock ur resultaten för åk 4 och 5 i Vasa övningsskola visar att de flesta barn allmänt taget verkar må bra. Resultaten från undersökningen våren 2017 visar dock att ca 37% av pojkarna och 20% av flickorna upplever skolstress. Över 70% av pojkarna och 84% av flickorna uppger att de gärna är i skolan. Över 80% av pojkarna och 90% av flickorna kommer bra överens med sina lärare. Nästan hälften av flickorna och drygt en tredjedel av pojkarna svarade att lärarna ofta är intresserade av hur de mår. Dessa resultat är i jämförelse med de landsomfattande resultaten något mer positiva.

När det gäller familjen upplever drygt 70% av både flickorna och pojkarna att familjen har tillräckligt med tid tillsammans, och de allra flesta upplever att de kan prata med sina föräldrar. I frågor gällande 4:e och 5:e klassisters hälsovanor, framkom att endast ca 40% av både pojkar och flickor motionerar minst en timme per dag. Nio av tio har en hobby och 15% uppger att de ägnar sig åt en hobby /hobbyer minst fem gånger i veckan. Hälften av pojkarna och 71% av flickorna upplever att de är en viktig del av en virtuell gemenskap och dessa siffror är betydligt högre än i landet överlag.

I årskurserna 8 och 9 uppgav 43% av pojkarna och 29% av flickorna att de ofta kan diskutera med föräldrarna. Dessa är siffror som har blivit högre i hela landet jämfört med i tidigare motsvarande undersökningar. Av pojkarna upplever 22% och av flickorna 6% att de inte har någon nära vän att samtala med. Delaktighet i kompisgäng, hobbygäng, klassgemenskap och framför allt i en virtuell gemenskap visar sig vara lägre för flickor än för pojkar; ca 10 - 20% av flickorna uppgav att de inte känner sig som en viktig del av dessa.

Tobaksrökning och alkoholdrickande bland ungdomar i denna ålder har minskat. Cirka 70% av flickorna och 80% av pojkarna uppger att de är helnyktra. Inställningen till kompisars tobaksrökande är mer negativ än till deras alkoholbruk.

Över 40% av flickorna och över 60% av pojkarna godkänner att deras jämnåriga dricker små mängder alkohol. En fjärdedel av pojkarna, men inga flickor, godkänner cannabis bland jämnåriga medan en lägre andel av pojkarna, d v s 18%, godkänner tobaksrökning bland jämnåriga, medan 9% av flickorna godkänner det. Flickorna känner sig mer skoltrötta än pojkarna. Mer specifikt, upplever nästan 30% att de någon dag i veckan drunknar i skolarbete och likaledes känner sig otillräcklig någon dag i veckan.

Gällande huruvida det finns någon att prata med i skolan svarar 56% av eleverna i åk 4 - 5 jakande, medan över 80% av eleverna i åk 8 - 9 upplever att de kan prata med antingen en lärare, en skolhälsovårdare eller kurator.

KURATORER

Kuratorsverksamheten omfattade två kuratorer, Camilla Ahlroth-Enlund och Åsa Carlsson, som var gemensamma för både F-9 och gymnasiet. Expertgruppsmöten, individuella elevsamtal, familjesamtal, föräldrasamtal, samarbete och deltagande i nätverksmöten med instanser utanför skolan samt gemenskapsstödjande gruppverksamhet var exempel på kuratorernas olika arbetsformer.

Skolans kuratorer höll vid läsårsstarten positiv pedagogik-inspirerade lektioner, tre gånger per klass, i årskurserna 3 - 4. Syftet var i första hand att stärka gruppsammanhållningen och –dynamiken i klasserna, som till en del hade nya konstellationer för läsåret.

Fokus låg på två temaområden: 1) att eleverna lärde sig att identifiera både sina egna och sina klasskamraters styrkor och 2) att göra eleverna uppmärksamma på vad som får dem att må bra samt hur de kan påverka sitt eget och andras humör. Klasslärarna var närvarande på lektionerna och diskussioner med eleverna, relaterade till dessa teman, kunde fortsätta även efter kuratorernas närvaro i klasserna.

I de berörda klasslärarnas utvärdering framkom att de uppskattade kuratorernas inslag i början av terminen när klasserna var nybildade, samt att samma tema gärna skulle få efterföljas av någon sorts fortsättning följande termin, vilket det inte fanns resurser för. Lektionernas omfattning bedömdes lämplig. Terminologin kommer i viss utsträckning att behöva anpassas med tanke på de allra yngsta. Det framfördes även önskemål om samma koncept nästa skolstart igen - även om vissa elever får paketet en gång till då de går i sammansatt klass.

Praktikforskning

Kurator Camilla Ahlroth-Enlund gjorde kring årsskiftet 2017-2018 en praktikforskning, som en del av sina magistersstudier i socialt arbete. Syftet var att få kunskap om hurdana förväntningar lärare har på skolkuratorer och vilka av skolkuratorernas arbetsuppgifter de tycker är viktigast. Enkäter med sex öppna frågor och en bakgrundsfråga delades ut till alla lärare som undervisar i åk 1-9. Fjorton lärare fyllde anonymt i och returnerade sina enkäter.

För analysen användes kvalitativ induktiv innehållsanalys. Respondenternas svar kategoriserades i tre olika teman. Svaren på den fråga där respondenterna ombads rangordna skolkuratorns viktigaste arbetsuppgifter visade att dessa teman kunde rangordnas i följande ordningsföljd, så att det viktigaste kommer först:

1. *Enskilda elever*: stöd och trygghet. Respondenterna svarade att skolkuratoren skall vara en trygg person i skolan som ger stöd, även på kort varsel, till elever som behöver det. Flexibilitet och beredskap till krisarbete nämndes också.

2. *Lärare*: samarbete, konsultering och information. Skolkuratorer förväntas samarbeta med lärare samt ha en konsultativ roll i skolan. Lärarna förväntar sig att kuratorn skall informera dem om hur exempelvis individuella elevvårdsärenden framskrider.

3. *Arbete i klass och förebyggande arbete*. Respondenterna svarade även att de förväntar sig att kuratorer skall arbeta förebyggande, t ex i form av genomgång av hela årskurser så att alla elever träffar kuratorn, och generellt för hela klasser.

I Finland har det funnits skolkuratorer sedan 1960-talet. Tidigare forskning (t ex Perämaa-Bredenberg, 2016 och Lunabba, 2013) visar att skolkuratorsverksamheten fortfarande är rätt diffus och att många inte riktigt vet vad som hör till en skolkurators arbetsuppgifter. I lagen om elev- och studerandevård (1287/2013) lyfts det förebyggande arbetet upp, men det förblir oklart vad som avses med förebyggande elevvårdsarbete. I samma lag betonas även det övergripande elevvårdsarbetet, vilket borde ha mer tyngd än det individuella elevvårdsarbetet.

En praktikforskning av det här slaget kan bli ett led i att öppna diskussionen om hur lärare upplever skolkuratorers arbete. Förväntningar på andras arbete uttalas inte alltid, vilket kan försvåra samarbetet mellan olika yrkeskategorier. Med en mer öppen kommunikation och mer information om hur skolkuratorers arbete beskrivs i lagen om elev- och studerandevård (1287/2013), kan många onödiga missförstånd undvikas. Dessutom kunde en diskussion kring vad olika personer i skolans personal avser med förebyggande elevvårdsarbete vara givande med tanke på utvecklandet av skolans elevvårdsarbete

ELEVASSISTENTER

I 7-9 har Maria Lagström stöttat eleverna i deras studier i olika läroämnen. Hon har förverkligat planerad differentiering, hjälpt eleverna att strukturera lärostoff och stött elever mot en större självständighet. I F-6 har Ann-Helen Omars, Mikaela Lerviks, Annette Hartvik och Lena Granback varit ett stort stöd för elever i olika klasser och grupp sammansättningar. De har handhaft varierande arbetsuppgifter såväl med enskilda elever som med större elevgrupper. Jakob Granfors, Evgenia Bos, Frida Granbacka och Luis Casamalhuapa har fungerat i förskolegruppen och har även handhaft förskolebarnens eftermiddagsdagvård som arrangerats i samarbete med Vasa stad. Även civiltjänstgörare Jakob Granfors har deltagit i förverkligandet av specialpedagogikens målsättningar.

SPECIALUNDERVISNINGEN

Under läsåret har specialundervisningen fungerat som en integrerad del i skolans verksamhet och samarbetet med elever, klass- och ämneslärare samt vårdnadshavare har format den dagliga undervisningen. Resurserna har använts på ett varierande och behovsinriktat sätt. Året har präglats av fortsatt implementering av den nya läroplanen och digitala hjälpmedel som stöd vid inlärningsvärigheter.

I F-6 är det förebyggande arbetet i nybörjarklasserna ett viktigt tyngdpunktsområde liksom förverkligandet av trestegsstödet i samtliga klasser. Några övriga områden som betonats under läsåret är svenska som andraspråk, utmanande matematik för elever inom nybörjarenheten samt talträning.

Under läsåret har en ökad resurs lagts på svenska som andraspråk. Eleverna har fått extra stöd främst i form av smågruppsundervisning med fokus på att utveckla ordförrådet samt de muntliga färdigheterna. Inom nybörjarenheten har elever i behov av mer utmanande matematikundervisning fått delta i extra utmanande matte en gång i veckan. Det har varit ett mycket uppskattat upplägg och en satsning på de starkaste eleverna som riskerar att tappa motivationen i ett ämne där de har mycket goda förutsättningar för inläring. Talträning har under vårterminen legat i fokus i och med att speciallärarstuderande genomförde sin talpraktik på VÖS. Behovet av talträning har varit ovanligt stort och många elever fick träning på detta sätt. Skolans egna speciallärare har fokuserat på äldre elever i behov av talträning, också det har varit en välkommen satsning.

I 7-9 har specialundervisningen huvudsakligen genomförts som kompanjonundervisning och som smågruppsundervisning eller individuell undervisning. För eleverna har stöd planerats och getts i enlighet med trestegsstödets struktur och många olika former av stöd har förverkligats och utvärderats. Fokus har legat på skolnärvaro, språk och matematik. Bl.a. har undervisning och träning i användandet av lässtrategier genomförts i åk 7, och elevkontoret har delvis fortsatt att fungera för elever i behov av lugna eller enskilda arbetsutrymmen. Läxläsning har hållits två till tre gånger i veckan och varit öppen för alla elever i 7-9.

Även eleverna i årskurs 7 har en egen pekplatta. Under hösten handledde speciallärare eleverna i olika talsynteser som kan vara till hjälp då de läser på prov. De applika-

tioner som eleverna fick bekanta sig med var PrizmoGo, Google översätt, samt ClaroSpeak. Eleverna hade möjlighet att ladda ner de avgiftsfria applikationerna samt prova dem på lektionen med handledning av speciallärare.

Under hösten deltog både speciallärare och assistenter samt intresserade klasslärare i en fortbildning en eftermiddag på Datero. Vi fick där ta del av aktuella läs- och skrivhjälpmedel samt applikationer inom matematik. Vi fick inspiration och hjälp till att utveckla vår undervisning. I oktober deltog även ett team i en fortbildningsdag som Datero ordnade. Inbjuden var Tor Ghai från Sverige som har skapat talsyntesen TorTalk, ett program som läser upp text från såväl webbsidor, PDF-filer som e-böcker.

Två speciallärare deltog i Svenskfinlands specialpedagogiska förenings höstdag som hösten 2017 ägde rum i Tammerfors. Under dagen presenterades aktuella testmaterial inom modersmål och litteratur och matematik. En dag fylld av inspiration med andra speciallärare runt om i Finland!

Lena Grahn-Söderström och Jenny Norrgård har fungerat som speciallärare i F-6 och Maj-Len Rönqvist och Susanna Stenbacka i 7-9.

TorTalk - läs med öronen!

ATT FÖREBYGGA MOBBNING, KIVA-SKOLAPROGRAMMET I ÅK F-9

KiVa-skola är ett åtgärdsprogram mot mobbning. Med hjälp av programmet vill vi minska och förebygga förekomsten av mobbning i vår skola. I år har KiVa-skola programmet presenterats för eleverna i klasserna i både f-6 och 7-9. Lärarna har informerats om KiVa-teamets verksamhet under lärarmöten och föräldrarna har informerats under föräldramöten.

Även den riksomfattade KiVa-kartläggningen från våren 2016 presenterades för alla lärare i början av läsåret. Resultaten av skolans egen undersökning diskuterades och vi kunde konstatera att utfallet är positivt i hela grundskolan. I åk f-6 har vi kamratstödare bland eleverna i åk 3-6 vars uppgift är att hjälpa KiVa-teamet i deras jobb.

I år har teamet i f-6 bestått av Minna Rimpilä, Martina Wilhelms och Henrik Friberg och i 7-9 av Sandra Bernas, Maj-Len Rönqvist och Joel Storgård. KiVa-teamet har haft regelbundna möten för att diskutera det mobbningsförebyggande arbetet i vår skola och i augusti deltog en del av teamet i Kiva-dagarna som årligen ordnas i Åbo av Turun Yliopisto. Vän eleverna på 7-9 har bidragit till det mobbningsförebyggande arbetet vid välkomnandet av de nya eleverna i årskurs 7.

KiVa-teamets huvudsakliga uppgift är att utreda mobbningsfall. KiVa-teamet har följt programmets riktlinjer för hur det specifika utredningsarbetet med enskilda mobbningsfall skall skötas.

Teamet inom f-6 har också sammankallat kamratstödarna en gång i månaden. Dessa elever har fungerat som informationskanaler till KiVa-teamet. Under mötena har kamratstödarna upplyst KiVa-teamet kring eventuella konflikter som har uppstått i deras klass eller bråk och osämjor mellan skolkompisar under rasterna.

Inom KiVa-skolaprogrammet finns det färdiga lektionsspaket som eleverna i åk f-6 har jobbat med under lektionstid med sina klasslärare. I åk 7-9 är det främst klassföreståndarna som har jobbat med KiVa-skolamaterialet i sina klasser.

Lektionerna har innehållit diskussioner, grupparbeten, kortfilmer om mobbning samt värderings- och rollspelsövningar. Även flera ämneslärare jobbar kring frågor som stöder Kiva-teamets arbete. Det kan gälla t.ex. gruppdynamik, känslor, kommunikation och självkänsla.

Det centrala målet med arbetet på klassnivå är att påverka eleverna så att de istället för att stöda mobbarna ställer sig på den mobbades sida och visar att de inte godkänner mobbning. Det är möjligt att få slut på mobbningen då hela gruppens ansvarskänsla väcks och det sker förändringar i gruppnormerna.

SKOLA I RÖRELSE

Syftet med programmet Skolan i rörelse är en aktiv och trivsamt skoldag för eleverna. Målet är att varje grundskolelev skall röra på sig ca en timme per dag. Det är konstaterat att inlärningen främjas då eleverna rör på sig mera.

Vi strävar efter att utveckla nya aktiverande modeller som intresserar eleverna i samtliga årskurser. Verksamheten planeras tillsammans med eleverna och det viktiga med verksamheten och genomförandet är att eleverna får vara delaktiga. Det hoppas vi sporrar till rörlighet och förhoppningsvis minskar stillasittandet. Skolan i rörelse handlar om en omfattande ändring av verksamhetskulturen.

Detta läsår har det utbildats rastcoacher i årskurs 6 och 7. De har haft som uppgift att planera och genomföra olika aktiviteter och lekar både ute- och inomhus. Av de medel som skolan erhållit via projektet har även en del införskaffningar gjorts t.ex. pingisbord, motionscyklar, fotbollar och lekredskap till skolans lekotek. En ny ansökan för projektet har gjort för inkommande läsår.

EN NY HOBBY - TA CHANSEN!

Tack vare Utbildningsstyrelsens externa finansiering för att utveckla skolans klubbverksamhet har vi kunnat erbjuda en mångsidig klubbverksamhet för våra elever i årskurserna 1-9. I de lägre årskurserna är klubbverksamheten en populär verksamhet som alla får delta i. Målet är att vi kan erbjuda en så mångsidig kursbricka att det finns något för var och en. I årskurserna 1-2 satsar vi på finskaklubben. Den är främst avsedd för elever i behov av att få träna sina grundläggande kunskaper i finska. Till utbudet i de lägre årskurserna 3-6 hör drama-, matte-, kock-, rörelse- och robotikklubbar för att nämna några. Vi vill varje år erbjuda nya klubbar. I år är Geocaching en ny klubb. Geocaching är en GPS-stödd variant av skattjakt utomhus. Barnen söker skatter vars koordinater är utlagda på internet.

Många elever har redan flera hobbyn och därför hinner de inte alltid delta i skolans klubbverksamhet. Detta fenomen känner vi igen speciellt bland de äldre barnen. Vi har därför börjat erbjuda några klubbar under rasterna i åk 7-9. I vår har en av skolans lärare hållit en populär klubb i stickning i de olika våningarna. En sminkklubb hölls likaså under rasterna med en estonomutbildad lärare. Rastklubbarna har verkligen varit årets succé.

Vi utvecklar hela tiden vår klubbverksamhet tillsammans med föräldraföreningarna och elevkårerna för att alla elever ska hitta sin hobby! Förhoppningsvis föds intressen som också fortsätter efter att klubbarna avslutas.

Geocaching på gång. Elever söker en cache (behållare) i naturen.

KLUBB I LEGO MINDSTORMS NXT

Elever i årskurserna 5-6 hade möjlighet att bekanta sig med programmering av Lego robotar. Vi hade en nybörjarkurs på hösten och en fortsättningskurs på våren. Elever som hade gått nybörjarkursen kunde fortsätta med fortsättningskursen vilket några gjorde.

Eleverna jobbade både efter givna instruktioner och genom att själva söka information från internet. En utmaning som eleverna skulle få robotarna att utföra var att robotarna skulle följa ett svart streck med hjälp av en ljussensor. När programmering var klar, gällde det att finjustera roboten så den skulle bli så snabb som möjligt. Under fortsättningskursen jobbade eleverna mera med fria programmeringar genom att söka färdiga koder och anpassa dem till den egna roboten. Eleverna lärde sig att känna till blocken som är det enklare sättet att göra programmeringen i Lego Mindstorms.

ETT ÅR SOM FÖRETAGARE

Vi började i sjuan på hösten år 2017 och då gick vi med i klubben Ung företagsamhet där vi startade vårt företag t UF.

Vår företagsidé var att torka och sälja te, men vi kunde också ha valt att erbjuda någon form av tjänst. Andra företag tillverkade t.ex. choklad, armband eller hade en städfirma.

På hösten träffades vi en gång i veckan med de andra unga företagarna och funderade på hur vi skulle ha ett framgångsrikt företag. Vi tillverkade våra produkter hemma och sålde sedan dem på olika mässor. Vi gick även runt i våra kvarter och frågade om folk ville köpa.

Vi håller alla med om att det har varit en rolig upplevelse att vara med i Ung företagsamhet och våra tips till dig om du ska starta ett företag är att det kan vara kul att göra det tillsammans med någon för då har man alltid någon med sig. Det kan också vara bra att skaffa en startkassa så man kan komma igång, och ge inte upp fast det går på minus ibland.

Vi rekommenderar att man ska pröva på Ung företagsamhet om man har chansen för att det är en mycket rolig upplevelse och man lär sig mycket om hur man hanterar pengar och tar ansvar, vilket kan vara bra för framtiden.

Ella Hofman, Ofelia Crotts, Ellen Pellfolk

Våra unga företagare på mässa i Botniahallen och Rewell Center

INTERNATIONELLA STUDERANDE

Även under detta läsår har vi haft förmånen att ha en stor grupp utbytesstuderande med oss. Dessa ger lärare och elever möjligheter att umgås över kultur- och språkgränser.

Dessa studerande kom i år från Åbo Akademi's partneruniversitet i Tyskland, Österrike, Schweiz, Frankrike, Spanien, Norge, Sverige, USA, Japan, Korea och Canada. De har varit här minst en hel termin, vissa hela läsåret.

I november hade vi besök från Osaka Kyoiku University i Japan. Varje höst besöks vi av en grupp nya studerande tillsammans med för oss kända lärare. De bjuder alltid på intressanta och välplanerade lektioner.

Genom samarbetet med Educators Abroad tar vi emot en amerikansk studerande per år som handleds av en tutor i England. Anthony Thomas besökte oss två gånger under höstterminen och detta gav en mycket bra möjlighet till diskussioner kring handledning, bedömning och krav på kvalitet. Det är alltid välkommet och nyttigt att se på undervisning och handledning från olika synvinklar.

Studerande från olika länder erbjuder eleverna goda möjligheter att försöka förstå främmande språk och lära sig om andra kulturer. Eleverna är orädda i sina försök att kommunicera med dessa studerande och detta förstärker deras självförtroende.

Vissa studerande håller upp kontakten med vår skola och våra elever när de återvänt till sina hemländer. I mån av tid i klassen kan vi bidra med kulturutbyte. T ex i år hade 5-6 En kontakt med en studerande från Nepal som gjorde sin praktik här för två år sedan och arbetar nu som lärare i Nepal. Han vill erbjuda sina elever en möjlighet att interagera med elever i andra länder.

Heimo Oksanen, koordinator för utbytesstuderande

UTVÄRDERINGAR

2017-2018

Nationella centret för utbildningsutvärdering, NCU
Skolorna i Finland deltar årligen i flera omfattande utvärderingar. Under läsåret har det nya Nationella centret för utbildningsutvärdering gett oss flera utvärderingssupdrag. Rektorer, lärare, vårdnadshavare och elever har i flera olika sammanhang utvärderat hur skolans bedömningskultur följer den nya läroplanens intentioner. Eleverna i årskurs 6 har i april deltagit i den nationella utvärderingen av lärresultaten i A-finska. Eleverna följs upp i årskurs 9.

PISA 2018

Våra elever födda 2002 har deltagit i PISA 2018. De har genomfört ett prov i läsförståelse, matematik och naturvetenskap. De har också besvarat en enkät med frågor om sina hemförhållanden och attityder till skolan och lärande. Provet och enkäten som tog 3,5 timmar har genomförts på dator. Skolans rektor har också besvarat en skolenkät.

KiVa-skola, ett åtgärdsprogram mot mobbning

KiVa-skolas kartläggning av förekomsten av mobbning i skolan genomfördes traditionsenligt i april-maj. Alla elever och lärare deltog i kartläggningen. Resultaten presenteras alltid inför ett nytt läsår då handlingsplanen uppdateras.

Skolhälsovårdens omfattande kartläggningar genomförs i årskurserna 1, 5 och 8.

Move! är ett nationellt datainsamlings- och responssystem avsett för årskurserna 5 och 8 i den grundläggande utbildningen kring den fysiska prestationsförmågan. Lärarna i gymnastik har ansvarat för genomförandet av Move.

Institutet för hälsa och välfärd (THL) genomför årligen omfattande undersökningar för att kartlägga hur väl skolan fullföljer sina mångfacetterade uppdrag. Resultaten finns bland annat på TEAviisari. Där beskrivs den hälsofrämjande verksamheten och hur väl skolorna når uppställda mål.

Enhet för forskning och utveckling relaterad till inlärningssvårigheter Niilo Mäki Institutet

Ann-Katrin Risberg har testat våra i elever i modersmål för att utveckla ett finlandssvenskt läsförståelsematerial för årskurs 3.

Interna utvärderingar

Utöver de nationella och internationella utvärderingarna genomför skolan utvärderingar av olika slag ofta gällande skolans verksamhetskultur. I höstas kartlade eleverna i årskurserna 1-6 otrygga platser i skolan. Resultaten behandlades av elevkårsstyrelsen och av klasserna. En gemensam samling för alla elever hölls också. Under våren har eleverna i åk 7-9 utvärderat skoltrivseln i samarbete med elevkårsstyrelsen. Elevkårens elevrepresentanter har presenterat resultaten för skolans gemensamma elevvårdsgrupp och åtgärdsförslag har bearbetats.

Vår tillhörighet till Åbo Akademi märks också i form av de undersökningar lärarstuderande genomför i klasserna i anslutning till sina kandidat- och magisterstudier. Också andra universitet genomför mera omfattande skolrelaterade undersökningar.

Arbetsplatsundersökning

Åbo Akademi utför vartannat år en omfattande arbetsplatsundersökning som all personal får delta i. Resultaten från undersökningen har behandlats under flera lärarmöten och en fortbildningseftermiddag som leddes av Kristina Ström har ordnats i anslutning till de områden vi inom arbetsgemenskapen behöver uppmärksamma.

GRUNDSKOLAN

F-6

ELEVKÅREN F-6

Elevkåren i F-6 har haft några möten per månad och jobbat för elevernas trivsel. Bland annat har vi fört fram önskemål angående utrustning och inredning i klassrummen, skolgården och lekoteket. I september hade vi hand om hungerdagsinsamlingen på F-6. Några av elevkårsstyrelsens medlemmar har suttit med i "matgruppen" tillsammans med rektorer och kökspersonal. Gruppen har kontinuerligt jobbat för god och hälsosam mat i trevlig miljö. Under tre veckor på vårterminen hade vi korridorstävling, den gick ut på att klasserna tävlade sinsemellan om vem som höll snyggast i sin korridor. Varje vecka utsågs en vinnare och den klass som totalt hade högst poäng var 6a! I oktober ordnade elevkåren i F-6 tillsammans med elevkåren i 7-9 en "kom som du är dag" för hela skolan.

Elevkårsstyrelsen F-6

NYBÖRJARENHETEN

Till nybörjarenheten hör förskolan och klasserna 1a, 1c, 1d, 1-2en, 1-2b, 2a och 2c.

TRYGGHETSDAG

I augusti höll nybörjarlinjen en annorlunda skoldag med temat Trygghet. Eleverna fick under korta pass lära sig om nödnummer, första hjälp, trafiksäkerhet och annat liknande. Vi lärde oss mycket under dagen.

FRIIDROTTS DAG

En dag i slutet av september samlades alla nybörjarelever på Karlsplan för en fullspäckad dag i friidrottens tecken. Efter gemensam uppvärmning till musik fick eleverna pröva på olika grenar såsom höjdhopp, längdhopp, kula, spjut, diskus och löpning.

CULTURE DAY

Ungefär samtidigt som Ahtisaari besökte vårt gymnasium under temat fredsmäkling och mångkulturism ordnades en "kultur" dag i nybörjarenheten. Eleverna fick bekanta sig med olika länder som t.ex. Österrike, Sverige, USA och Japan och ta del av ländernas språk och kultur. Visst är det häftigt att man kan förstå varandra även om man inte har ett gemensamt språk?

FINLAND 100

Under höstterminen arbetade nybörjarklasserna med temat Finland 100 på många olika sätt i alla ämnen. Resultatet blev en utställning i aulan på A-sidan. Vernissage ordnades 1.12 och alla elever och lärare på F-6 var inbjudna.

SJÄLVSTÄNDIGHETSBAL

På självständighetsdagen deltog nybörjarna i skolans gemensamma självständighetsfest. Efter lunch ordnade F-2 en självständighetsbal i stadsbibliotekets dramasal. Eleverna utbringade en skål för det hundraåriga Finland, förevisade inövade danser och balen avslutades med eftersläpp och fri dans.

VINTER-OS I PIXNE

I februari hade alla nybörjarenhetens elever ett vinter OS i Pixne, Malax. OS-flaggan vajade över området när vi anlände och eleverna fick pröva olika vintergrenar som längdåkning, slalom och skidskytte. Lunchen avnjöts inne i skidstugan. Dagen upplevdes mycket lyckad av såväl barn som vuxna!

UTEDAGAR

Nybörjarklasserna har regelbundet utedagar. Då är vi ute hela skoldagen och arbetar ofta på olika sätt kring ett specifikt tema. Platsen för utedagen varierar så att eleverna blir bekanta med sin närmiljö och dess natur.

SAMARBETE MED STADSBIBLIOTEKET

Nybörjareleverna har flera gånger under läsåret fått ta del av "bokprat". Anna-Maija Koskimies-Hellman som är pedagogisk informatör på stadsbiblioteket har besökt skolan och berättat om boknyheter och andra intressanta böcker. I samband med hennes besök på vårterminen gick startskottet för nybörjarelevernas gemensamma läsutmaning.

SAMARBETE MED WASA TEATER

Under vårterminen har vi även haft ett nära samarbete med Wasa teater kring pjäsen Pelle Svanslös. Vi har fått guidning bakom kulisserna, deltagit i en kollationering och träffat en av huvudrollsinnehavarna. Eleverna fick också delta i olika skådespelarövningar på studioscenen och så fick vi följa med en repetition. En rolig avslutning på samarbetet blev att gå och se pjäsen i sin helhet.

Klasserna 3a, 4a, 3-4b, 3-4c, 3-4en.

Läsåret 2017-2018 har varit det år arbetet på Påbygggarlinjen har funnit sina former efter att den nya läroplanen infördes hösten 2016. Satsningen på tvärvetenskapliga miljöer har burit frukt, inte minst inom ramen för de praktiska kurserna med utökad undervisning i musik, bildkonst och huslig ekonomi.

Finlands jubileumsår, Finland 100 år, har på olika sätt genomsyrat vår undervisning under höstterminen. Elev-erna har fått ta del av finländsk kultur och historia, hela tiden under devisen "Tillsammans" med utgångspunkt i det nationella jubileumsåret. Vår iakttagelse har varit den att eleverna visar ett starkt och naturligt intresse för det egna landets kulturyttringar, kanske just tack vare jubileumsåret. "Finland 100" kulminerade i en fest för hela skolan den 5 december.

Bland de evenemang, som kantade höstterminen, kan vi plocka fram evenemanget "Sov tryggt i Vasa", också det ett led i ett riksomfattande projekt under jubileumsåret, ett projekt som hade som mål att lyfta fram centrala ak-

törer inom säkerhet. Där var aktörer inom polisväsendet, sjöräddningen samt räddningsverket för att nämna några. Huvudtema var Finland 100 år. Vi på Påbygggarlinjen var med och beundrade materiel och utrustning på plats.

Ett Folkhälsan-projekt, "Glädje", fick vi ta del av i början av höstterminen. Projektet betonar barns växande och välbefinnande. Fokus är ställt på positiva insatser, att hjälpa barnet hitta sina styrkor samt inse den egna aktiva rollen i sin utveckling. Vi hade förmånen att ha skolans kuratorer, Camilla Ahlroth-Enlund och Åsa Carlsson, som dragare av projektet.

Ett speciellt uppdrag fick vi Påbyggare under hösten. Vi skulle förse julgranen i entrehallen i Österbottens museum med julprydnader. Under några novemberveckor var vi flitigt sysselsatta med att tillverka julgransgirlander av blåvita flaggor, snöstjärnor och tomtar. Klass 3-4 b med Gun-Britt och Annette åtog sig uppgiften att klä granen. Det blev också några ringdansarv runt granen.

Foton: Gun-Britt Kull-West

Läsårets andra övergripande tema, förutom jubileumsåret, har varit Norden, ett tema där vår ambition varit att arbeta helhetsbaserat. Inom de praktiska tillvalskurserna har detta grepp varit naturligt. I huslig ekonomi har vi åkt på en matresa i Norden, behandlat det aktuella landet utifrån en kulturhistorisk ansats. Det har varit fråga om att belysa landet ifråga ur många olika synvinklar för att slutligen landa på en mycket konkret nivå. Vad ska vi göra i dag? Och vi har tillagat både det ena och det andra; smörrebröd och danska wienerbröd, norska lumpe, ett slags fyllda tunnbröd, samt isländska smoothies med skyr, för att nämna något. I bildkonsten har tonvikten legat på att arbeta med olika tekniker samtidigt som också Norden-temat funnits med på ett hörn. Eller vad sägs om att baka pepparkakor i form av dalahästar? En genial bildkonsttillämpning av Norden-temat. Den typiska dalakurbitsmålningen har ersatts av en dekorativ "kristyrmålning" på pepparkakorna. I skrivande stund återstår ännu några veckors tillvalsarbete innan det är dags att sammanställa en utställning; vår intention är

att presentera vårt arbete inom ramen för de praktiska kurserna. Samtidigt ska vi ordna ett bokcafé av ett litet annat slag, hur detta café exakt kommer att se ut, det återstår att se.

I oktober åkte Påbyggarna till Jakobstad och besökte det arktiska museet Nanoq. Nanoq är Finlands första arktiska museum med mycket omfattande samlingar. Vi fick ta del av spännande historier om expeditioner och inuiternas liv, vi kunde betrakta fångstvapen, verktyg och kläder, och inte minst, vi fick höra grundaren Pentti Kronqvist själv, berätta om sitt livsverk. En bättre introduktion inför tema-arbetet om Grönland kan man inte få.

Påbyggarnas läsår 2017-2018 går mot sitt slut, prologen återstår, innan ett välförtjänt sommarlov tar vid.

Text: Kerstin Nyman med kollegerna Hasse Eriksson, Gun-Britt Kull-West, Anna-Brita Slotte, Jenny Teir

Besök till Nanoq

UPPFÖLJARNA

Till årets uppföljare hör klasserna 5a, 5b, 6a, 5-6c och 5-6En. Under läsåret har vi medverkat i en stor mängd olika evenemang för att dels bekanta oss med olika saker och dels för att förstärka samhörigheten klasserna emellan.

FORTET I SÖDRA VALLGRUND

Läsåret inleddes med en gemensam utedag i Södra Vallgrunds fortområde för att ge eleverna möjlighet att under friare former umgås och lära känna varandra. Dagen började med en kort vandring runt området, besök i krigstida bunkrar och avslutades med simning och trevlig samvaro runt eldstaden.

SÄKERHETSDAGEN

Redan två dagar senare var det dags för nästa evenemang - säkerhetsdagen i inre hamnen. Nöd-centralen, polisen, räddningsverket, gränsbevakningen, militären etc visade upp sin verksamhet. Eleverna fick prova på olika saker och bl a följa med sjöräddningen som såg väldigt autentisk ut i vattnet utanför.

MEDELTID I SAMTID

Eleverna fick möjlighet att delta i ett pilotförsök ordnat av Kulturösterbotten i Vasa som vill utveckla sin musei- och upplevelsepedagogik. Den medeltida dagen som ordnades i Gamla Vasa förbereddes i klasserna genom att lärarna och eleverna tog del av ett introduktionsmaterial om medeltiden i "Mustasaari socken". Besöket i Gamla Vasa var väl organiserat och gav eleverna en upplevelse i hur vi levde i området under medeltiden. Aktiviteterna bestod av kubb-spel, frågesport, knytning av vänskapsband och en lektion i hur man tror att det så ut i området Gamla Vasa under medeltiden med bl a Vitaliebröderna som bodde på Korsholms slott. Dagen uppskattades av elever och lärare.

SKOGEN KOMMER TILL TORGET

I november besökte vi skogen, som för tillfället hade placerats på torget. Skogscentralen hade tillsammans med andra aktörer ordnat en faktaspäckad dag om skogen, skogsskötsel och berättelser om skogen. Eleverna blev guidade runt först och sedan kunde de på egen hand bekanta sig med det som intresserade mest. Kön till plättarna var lång men var värd mödan. Det var bra att få värma sig lite med en varm plätt.

LUCIA

Åk stod för programmet på den riktiga Luciadagen men åk 5-6 fick möjligheten att uppträda med ett stämningsfullt luciaprogram på skolans julfest. Årets Lucia var Amanda Bertula från klass 6a.

BOTNIAHALLEN

Traditionsenligt har åk 5-6 en aktivitetsdag i Botniahallen i januari. Våra studerande ordnade olika stationer med aktiviteter för eleverna. En värdefull tradition som uppmuntrar till lek och rörelse.

JÄGARNA PÅ ÖSTER- BOTTENS MUSEUM

Jägarna utställningen som visas i Österbottens museum under läsåret lockade många klasser till museet. Eleverna fick en inblick i jägarnas levnadsberättelse på gräsrotsnivå, genom individuella erfarenheter. Utställningen som baserar sig på ny forskningsinformation och uppgraderar bilden om jägarna och jägarrörelsen samt rörelsens betydelse i Finlands historia.

FÖRETAGSBYN

I maj fick femmorna och sexorna besöka företagsbyn. Hela paketet består av 10-15 lektioner i företagsamhet och ekonomi. Själva dagen i företagsbyn går av stapeln i Strömberg Park där man byggt upp ett miniatyrsamhälle. Varje elev har fått välja ett arbete eller ett yrke och kommer under dagen att utföra det arbetet (simulerat) och köpa och sälja. Lönen man får kan man använda i affären. Det finns chefer och arbetsledare, arbetare och planerare. Cheferna håller möten med sina anställda och stadsdirektören håller i trådarna för stadens anställda. En mycket värdefull tillställning ordnad av Ekonomiska informationsbyrån TAT.

VÅRUTFÄRD TILL KIMO OCH ORAVAIS

I slutet av maj åker klasserna på en, även den traditionell, historisk utflykt. Detta år är det Kimo Bruk och Oravais slagfält som är resålet. I gammal miljö får eleverna lära sig om gångna tider och om händelser i historien som påverkade vårt land väldigt mycket.

TALANG 2018

Den 30.5 ordnas årets Talang tävling för eleverna i årskurs F-6. Publiken får njuta av de talanger vi har här i skolan. Vår skola är full av talanger, vi fick se bl.a hundshow, sång, pianospel, dans, akrobatik och gymnastik. Övistalang ordnas vartannat år och uppskattas av både små och stora.

ELEVER BERÄTTAR OM PROCESS-DRAMA PÅ WASA TEATER

Tisdagen den 14.11 2017, gick först åk 6 till Wasa Teater. Där träffade vi Ida-Maria. Hon studerar processdrama. Först berättade hon om vad processdrama var, en teaterpjäs utan manus eller bestämt slut. Hon berättade också om vad vårt drama skulle handla om, en lapsk internatskola på 1930-talet. Vi fick ta på oss likadana tröjor med en liten papperslapp i. Där stod det ett namn, ålder och anledningen till att man bodde på internatet. Sen började vi. Pjäsen var inspirerad av filmen Sameblod. Vi hade kul då vi skådespelade och emellanåt diskuterade vi och fick uppgifter. Vi dramatiserade i tre timmar och sedan var det femmornas tur. De gjorde i princip samma sak. Vi fortsatte att dramatisera på torsdagen i tre timmar till. Vi tyckte att det var väldigt kul och lärorikt om vad de trodde om raser och rasblandningar på 1930-talet.

ENGELSKA LINJEN

Traditioner är starka på engelska linjen. Återkommande program ger en trygghet i vardagen och erbjuder möjlighet att uppleva saker ur olika synvinkel beroende på ålder.

Hösten började med den traditionella vandringen vid Degerträsk. Det vackra vädret bjöd på fina upplevelser och vi kunde njuta av både lingon och blåbärsplockning. Många elever hittade också kantareller vilka de med förtjusning visade upp åt de lärare som sällan hittar några.

Årets tema inom helhetsskapande undervisning och mångvetenskapliga lärområden var "Energy - Forces and Motion". Eleverna arbetade i klass- och åldersblandade grupper med temat energi. I grupper experimenterade eleverna under en dag med intressanta och spännande uppgifter. Vi samlades slutligen i auditoriet och repeterade temats innehåll.

I årskursblandade grupper fick eleverna också lära sig om traditioner i olika länder under sk Culture Days som ordnades med hjälp av de utländska studerande.

Julveckans stress fick ett efterlängtat avbrott under Christmas Carols i Dragnäsbäckens kyrka. Det märktes med önskvärd tydlighet att många varit med i flera år, så stark var sången när barn och vuxna sjöng med i de vackra engelska julsångerna. Julens budskap presenterades av 1-2 En genom julevangeliet på engelska.

I mitten av mars var det dags för den stora festen med barn och föräldrar. Temat i år var "Food Mood" och de olika klasserna presenterade program med mat som tema. Allt från sagor till dans och sång med anknytning till mat.

Klass 6 En var och hälsade på vår partnerskola, Great Rollright i England, och de engelska eleverna och lärarna besökte oss 18-22 maj. Kontakten och vänskapen mellan skolorna har vuxit sig mycket stark under de 12 år vi känt varandra.

Stort tack till föräldrarna för ett gott samarbete under året!

Hillevi Honga-Oksanen, Anna-Brita Slotte och Heimo Oksanen

SAMARBETSPROJEKTET VASA ÖVNINGSSKOLA ENGLISH DEPARTMENT OCH GREAT ROLLRIGHT SCHOOL

Den tionde resan till vår partnerskola i England var lika lyckad som de tidigare resorna. Resan var lite tidigare än andra år. Den 22 mars åkte vi iväg och var kanske lite oroliga att snön, som hade täckt in England, inte skulle ha hunnit smälta. Men det hade den. Påskliljorna blommade och vädret kändes väldigt vårlikt jämfört med Finland. Vi bodde på Butler's Hill Farm i Great Rollright, och kunde åter njuta av det fina landskapet och den English Breakfast vi åt före vi begav oss till London på lördagen. I London såg vi de flesta obligatoriska sevärdheterna trots att Big Ben var inpackad i byggnadsställningar.

Oxford gav oss en historisk upplevelse på Ashmolean museum och Christ Church College. Alla elever köpte en tröja med texten Oxford på. En rolig gemensam sak. I Stratford upon Avon gick vi en Shakespeare-vandring där vi kunde se Shakespeares födelsehem, hans skola, kyrkan där han är begravd och Anne Hathaway's (Shakespeares fru) födelsehem. MAD Mechanical Art Museum är alltid lika intressant med sina mekaniska konstverk. För att eleverna skulle kunna vandra lite mera på egen hand (i små elevgrupper) besökte vi Stratford upon Avon. En liten idyllisk stad med en trygg gågata med små affärer. Där fanns också MAD Mechanical Art Museum som vi besökte. Där kunde vi se olika mekaniska konstverk och testa på att bygga själva.

I Blenheim Palace blev vi guidade av en mycket kunnig och trevlig guide som dessutom är mamma till en elev som kommer att besöka oss i maj tillsammans med tolv andra elever och tre lärare. Då skall vi åter igen bjuda på vårt bästa och ge dem upplevelser för livet. Arbetet med att få ihop pengar för denna resa har varit omfattande. Vi har sålt en massa saker och också ordnat en Black and White-evening på Ritz med Buster Keaton filmer. Tyvärr blir det bara svårare och svårare att få finansera att gå ihop så det verkar som om detta var den sista resan till England med eleverna.

Tack till alla som gjort denna projektresa möjlig.

6EN / Heimo Oksanen

Våra elever vid Christ Church Collage.

GRUNDSKOLAN

7-9

KLASSFÖRESTÅNDARNA

Klassföreståndarna har under läsåret mötts i olika konstellationer både inom den egna årskursen och som hel grupp.

En del av den grundläggande utbildningens samhälleliga uppdrag är att öka det sociala kapitalet. När vi blickar tillbaka på läsåret så har det getts många tillfällen för att stärka den sociala gemenskapen både i och utanför skolan. Några axplock är bl.a. introdagarna för åk 7 med väneleverna och olika friluftsdagar. Sedan har vi naturligtvis tillsammans deltagit i skolans olika festligheter.

Jag vill speciellt lyfta fram en höjdpunkt och det är den 5:e december. Då var åk 9 med klassföreståndare, gymnastiklärarna och rektorerna bjudna till självständighetsmottagningen som stadsdirektören traditionsenligt ordnar varje år för alla elever i Vasa. Speciellt för fjolåret var att festen ordnades kvällstid med tanke på Finlands 100-årsjubileum. Det var en mycket fin upplevelse och vi får hoppas att de blev ett minne för livet.

Fredagen före vi inledde sportlovet ordnades för hela skolan en friluftsdag. Eleverna fick välja bland många olika aktiviteter. Ett axplock av de olika aktiviteterna var pilkning, vinterbad, skidning och att åka långfärdsskridskor och vandring med snöskor. Detta är exempel på aktiviteter som förstärker sammanhållningen och vidgar lärmiljön i den grundläggande utbildningen.

I skrivande stund finns det ännu mycket att se framemot före vi avslutar detta läsår. Jag tänker nu först på vårbalen för årskurs 9 som vid det här laget mer eller mindre kan kallas för en tradition i vår skola. Stafettkarnevalen i Åbo närmar sig och där deltar vi med löpare och en egen hejarklack. Sista skolveckan avslutas med utfärder för årskurserna. Dagen före våravslutningen är det som vanligt konsert på gymnasiets innergård.

Jag vill ännu rikta ett stort tack till klassföreståndarna för deras gedigna arbete med våra ungdomar i årskurserna 7-9. Jag önskar er alla en riktig solig sommar och ett avkopplande sommarlov!

Tommy Nordman
Prorektor

Årets populära friluftsdag. Pilkning vid inre hamnen.
Foto: M Frank

Vårbal på Academill med årets nior.

ELEVKÅRSSTYRELSEN

Under Elevkårsstyrelsens verksamhetsår 2017-2018 har det skett många förändringar och positiva utvecklingar. Bland annat har vi jobbat med att:
öppna upp Glassican åter igen, främja samarbetet mellan de andra svenskspråkiga högstadierna i Vasa i form av t.ex matlagningsturneringen och BÖK innebandyturneringen (Borgaregatans skola, Vasa övningsskola, Korsholms högstadium).

Vi bytte handledande lärare mitt i verksamhetsåret då Anders Fransén blev gymnasielärare. Till ny handledande lärare valdes Stina Ahlmark.

Vi ordnade en matlagningsturnering i samarbete med BGS och KH. Och vi är stolta över vårt lag från nian som tog guld. Det uppmärksammades också av Vasabladet.

Vi deltog även i övningsskolornas gemensamma elevkårsdagar i Rovaniemi. Vi presenterade vår skola och vår verksamhet och funderade på hur man kan främja samarbetet mellan övningsskolorna i Finland.

Axel Häyry
Ordförande för elevkårsstyrelsen 7-9

FÖRÄLDRAFÖRENINGEN

Föräldraföreningen vid Vasa Övningsskola åk 7-9 r.f. verkar för att sänka tröskeln i dialogen mellan hemmet och skolan. Vi vill också erbjuda föräldrar och elever konkreta aktiviteter.

Under skolarbetet 2017-2018 har vi bland annat gjort följande:

För att uppmärksamma den nationella Hem och Skola-dagen, som inföll 30.9, bjöd föreningen elever och föräldrar på en s.k. fredagsfrukost bestående av en nyttig frukostbuffé i skolans matsal. Frukosten ordnades för femte året i rad och börjar bli något av en tradition. Enligt kökets beräkningar kom ett hundratal personer på frukosten, och mottagandet var som vanligt mycket positivt bland både elever, föräldrar och skolans personal.

Under läsåret har föreningen gjort en satsning på ett par klubbar, bl.a. en stylingklubb inför vårbalen. Vi har också understött en årskurs som ordnade en utedag i en klätterpark, samt ett par elever som deltog i evenemanget Ung företagare. Eleverna i 7-9 har blivit bjudna på filmen Sameblod. Föreställningen var en gåva av föräldraföreningen.

Föreningen ordnade under oktober en viktig och aktuell utbildningshelhet för elever, lärare och vårdnadshavare kring droger med Joonas Turtonen.

Föreningen har också utsett det företag som får organisera skolfotograferingen. Vi har valt att gå in för en lösning där vi öppet redovisar att föreningen får en summa pengar av fotoföretaget.

Som föreningens ordförande har Anna Jeanne Söderlund fungerat.

MODERSMÅL OCH LITTERATUR

Under läsåret har vi i modersmål och litteratur synliggjort läsårstemat "Vi handleder för framtiden mot tvärvetenskapliga lärmiljöer" genom att ta fasta på handledningen, det tvärvetenskapliga och framtiden.

Handledningen har fått en stor roll i arbetet med texter, där vi kontinuerligt reflekterat kring skrivhandledning. Som ett led i utvecklandet av en skrivhandledningskompetens hos våra ämneslärarstuderande har de själva fungerat som skrivhandledare. De har därför blivit tilldelade varsin fokuselev från årskurs 9 som de handlett individuellt i samband med skrivandet av en musikvideoanalys som redovisats i form av en vetenskaplig text.

Handledningen har också konkretiserats i arbetet med portföljmetodiken, som vi arbetat medvetet med hela läsåret. Eleverna har samlat allt arbetsmaterial i arbetsmappar. Vid läsårets slut har materialet i arbetsmappen sedan omarbetats till portföljer, renskrivits och utvärderats. Eleverna har tematiserat sina portföljer och i formgivningen strävat efter att uttrycka sin konstnärlighet, skapandelust och sina personliga intressen.

I samband med portföljarbetet har eleverna dessutom loggat i loggböcker. Arbetet med loggboken blir formativt, då eleven utvärderar sitt arbete, beskriver vad de upplevt och lärt sig på lektionerna och i de olika sekvenserna.

På hösten deltog alla elever i årskurs 8 i det tvärvetenskapliga arbetet kring Alfred Backas bok *Finland hundranånting* och fick även ett besök av författaren. Utforskandet av texterna i koppling till källkritik, lek med humor och allvar och betydelsefulla skeenden i Finlands historia skedde i samarbete med historielärare Jennie Barck. Arbetet genomfördes tack vare understöd från KulturÖsterbotten.

Tvärvetenskapliga arbetssätt har också aktualiserats i samband med att eleverna i årskurs 7 såg teaterpjäsen *Pelle Svanslös* på Wasa teater. Pjäsens förarbete och efterarbete har ägt rum på lektionerna i modersmål och litteratur.

Under året har vi funderat på det förgångna och på framtiden då skolans elever deltagit i Österbottens försvarsgilles årligt återkommande uppsatstävling. Josefina Långström (9a) belönades med ett pris på 150 euro för en utmärkt uppsats i klassen för svenska högstadiel elever för sin text "Mitt Finland". Även Esther Svedman erhöll ett pris på 100 euro för sin uppsats "Kära Finland". Priset mottog de vid en högtidlig ceremoni i regi av Österbottens försvarsgille.

Framtiden och det förgångna aktualiserades också då det arbete som vi inom ämnet utför i digitala lärmiljöer presenterades i dokumentationsskriften *Digitala dimensioner – DiDiDi* vid Vasa övningsskola i tio år! (Backlund-Kärjenmäki, Granfors & Heilä-Ylikallio (red.), 2017). Katrina Åkerholms och Sandra Bernas bidrag *Nya textvärldar* har öppnats beskriver de tankar som väckts under planering och genomförande av några av våra litteraturprojekt där digitala verktyg varit ett inslag i arbetet.

Ett litteraturprojekt som inte är digitalt, men som öppnar nya textvärldar är projektet *Läslustambassadörerna* som skett i samarbete mellan klasslärare Gun-Britt Kull-West på Vasa övningsskola f-6 och modersmållärare Sandra Bernas. Elever i årskurs 3 och 4 har träffat eleverna i 8c och läst kapitelböcker och skapat presentationstexter tillsammans. På så vis hoppas vi kunna inspirera framtida läsare.

Författarbesök med Alfred Backa.

FINSKA, ENGELSKA, FRANSKA OCH TYSKA

Inom grundutbildningen har vi koncentrerat oss på handledning, nya läroplanen, digitalisering och på att utveckla lärandet i klassrumsmiljön. Övergången från kursbedömning till läsårsbedömning innebar att kriterier och verktyg för formativ respons utvecklades med tonvikt på de olika kompetenserna. Eleven har blivit medveten om det egna lärandet och hur hen bygger upp sina egna lärandestrategier genom handledning, varierande verktyg och egen reflektion.

Skolfredstemat "En skola med rätt att drömma" passade väl samman med läroplanens intentioner att eleven är delaktig i skapandet av den egna lärostigen t. ex. får välja arbetsmetoder, projektteman och litteratur inom kursens ramar. I ämnet tyska har vi detta läsår infört ett nytt läromedel - Magazin.de för årskurs 8. Boken finns både analogt och digitalt. Alla elever har tillgång till båda versioner men det visade sig att de flesta föredrar läroboken. Mervärdet av den digitala boken består främst i självständiga övningsuppgifter samt videomaterialet.

I ämnet franska har vi tagit i bruk det nya läromedlet J'aime 1 i både åk 8 och åk 9. Läromedlet som finns både analogt och digitalt följer den nya läroplanen. Stommen i läromedlet består av aktuella och autentiska texter med fokus på vardagliga situationer, vilket har gett gott om möjligheter att utveckla den muntliga förmågan och uttalet.

Digitalisering, spelifiering och användning av olika digitala verktyg för att stöda lärandet har en central och given plats inom språkundervisningen i 7-9. Vi har strävat till att ämneslärarstuderandena under sina praktikperioder får en gedigen vana och förtrogenhet att handskas med digitala verktyg och på så sätt vara rustade för att framgångsrikt kunna verka i dagens skola.

I enlighet med temat "Finland 100 år - vi handleder för framtiden mot tvärvetenskapliga lärmiljöer" har vi kombinerat språklärandet med de ämnesområden som faller sig naturligt i ramen av den nya läroplanen, nämligen främst geografi, historia och samhällslära. På så sätt anser vi att vi fostrar och förbereder våra ungdomar att hantera morgondagens globala samhälle och klara sig med bästa möjliga förutsättningar.

MATEMATIK, FYSIK OCH KEMI

Alla åttondeklasser har under läsåret deltagit i matematiktävlingen MatCup. Årets tävling höll en hög nivå, så trots fina prestationer av eleverna blev det ingen fortsättning i semifinalen.

Vi har fortsatt att använda det digitala läromedlet matematik.fi i ett flertal klasser. Andra klasser har undervisats enligt flipped classroom-modellen, där eleverna tillgodogör sig teorin hemma och arbetar med uppgifter i klassrummet.

Årskurs 7 har deltagit i TekNatur-tävlingen Sjukampen liksom tidigare år. I tävlingen testas elevernas kunskaper i kemi, fysik och biologi. Läsårstemat Finland 100 år uppmärksammades i några av luckorna i årets julkalender. I dessa presenterades framstående finländare inom naturvetenskapliga områden, såsom Artturi Ilmari Virtanen

och Linus Torvalds. I de övriga luckorna fanns kluriga problem att lösa. Innan jullovet uppmärksammades de elever som deltagit flitigt i julkalenderns problem, samt de som samlat flest rätta lösningar.

Årskurs 7 har under läsåret undervisats enligt den nya läroplanen, där mångsidig handledning och utvärdering betonas. Eleverna har fått pröva på både muntlig och digital självvärdering, samt kamratrespons. Digitala förhör har även testats som en del av utvärderingen.

Fysik och kemi har också funnits med som en stor del av Utmaningen i årskurs 9 där energibegreppet har behandlats på ett ämnesöverskridande sätt. Eleverna fick då även besöka West Energy och Stormossen.

Julkalendern 2017.

Nobelpristagare Artturi Ilmari Virtanen lyftes upp.

DATATEKNIK

Under läsåret har det inom tillvalsämnet datateknik funnits en grupp på årskurs 8 och en grupp i årskurs 9. I åk 8 har vi bekantat oss med de vanligaste kontorsprogrammen och bildbehandlingsprogram. Eleverna har gjort stop motion-filmer med iPad och bekantat sig med kodning med hjälp av Scratch. Scratch är ett webbverktyg framtaget av MIT där själva kodningen görs genom att dra block med kommandon i önskad ordning.

Niorna har gjort både stop motion-film och animeringar. Animeringarna gjordes i webbverktyget Powtoon, och temat var reklamfilmer inför det stundande presidentvalet. Med båda årskurserna uppmärksammade vi det internationella evenemanget Hour of Code, som syftar till att få så många elever som möjligt i världen att bekanta sig med programmering. Våra åttor och nior gjorde en insats genom att handleda yngre elever i programmeringskonsten.

Elever i årskurs nio programmerar med yngre. Fotograf: Jan Alin.

BIOLOGI OCH GEOGRAFI

I den nya läroplanen betonas vikten av mångsidig handledning och utvärdering, något vi strävat efter att uppmärksamma och, tillsammans med eleverna, ytterligare utveckla i samband med planeringen av nya undervisningshelheter. Vi har satsat på mer elevcentrerade arbetsmetoder och prioriterat praktiska inslag. Inom biologiundervisningen har även det formativa bedömningsverktyget i Wilma tagits i bruk i åk 7, vilket gett möjlighet till en mer kontinuerlig feedback och utökat elevernas responsmöjligheter.

I september deltog samtliga åk 8 elever i "Fiskets dag". Temadagen ordnades i samarbete med Österbottens Fiskarförbund r.f. och lyfte fram många olika aktuella aspekter kring fiske och fiskeriverksamhet. Eleverna fick via olika workshops bekanta sig med bl.a. tillverkning av fiskedrag, filering och tillredning av fisk, smyckestillverkning med fiskben samt art- och åldersbestämning. Särskilt workshopen kring betestillverkning fick mycket positiv elevrespons.

Höstens friluftsdag för åk 9 ordnades traditionsenligt detta läsår i form av ett besök i världs naturarvet Kvarkens skärgård i Björköby. Eleverna promenerade från Svedjehamn, runt Bodvattnet och iakttog landhöjningen och de unika De Geer-moränerna från Saltkaret.

Under läsåret har samarbetet med Fakulteten för naturvetenskaper och teknik vid Åbo Akademi kommit igång på allvar. Tillsammans med biologer från FPV besökte alla biologer från Vasa övningsskola FNT i Åbo. Vi hade två givande dagar med information om fakultetens satsningar inom forskningen och diskussioner om ett fortsatt samarbete.

Inom temat Finland 100 år har vi synliggjort material som använts i våra ämnen. I en av skolans glasmontrar på gymnasiet har vi sammanställt en utställning som presenterar skolmaterial från de senaste 100 åren.

Under läsåret har biologisalen genomgått en mindre renovering som resulterat i ett modernt och mer ändamålsenligt undervisningsutrymme. Den nya, förlängda köksdelen ger oss bättre möjlighet att ta in laborativa inslag i undervisningen och de digitala verktygen har kompletterats med en interaktiv skärm, nytt ljudsystem och apple-TV. Vi ser fram emot att få sätta oss in i vilka pedagogiska möjligheter dessa digitala hjälpmedel tillför!

Byxning av abborre. Fr. v. Harald och Edvin. Foto: Michael Frank.

VÖS-biologer besöker FNT. Fr. v. Hans-Olof, Margita och Joachim. Foto: Heidi Håkans.

HÄLSOKUNSKAP

Årets tema; Finland 100 år – vi handleder för framtiden mot tvärvetenskapliga lärmiljöer, har uppmärksammats på ett naturligt sätt i undervisningen i hälsokunskap. Temat har medfört att den historiska aspekten på hälsa har behandlats ur olika infallsvinklar. För att ge några exempel på vad som tangerats är: utvecklingen av hälsofaktorer och riskfaktorer, förändring av motionsvanor genom åren, preventivmedlens utveckling och t.ex. när penicillinet kom till Finland.

Syftet med undervisningen har varit att utveckla elevens kognitiva, sociala, emotionella, funktionella och etiska färdigheter. Inom de olika årskurserna har vi haft olika fokus när det gäller att utmana elevernas tänkande. I årskurs 7 har vi fokuserat på den egna hälsan och i årskurs 8 har samhälle och hälsa varit i blickpunkten och i årskurs 9 har den globala hälsan stått i centrum.

I takt med att den nya läroplanen tas i bruk har nya arbetssätt blivit aktuella. Stor vikt har lagts på att eleverna skall söka, bygga, bedöma och använda kunskap. Allt mer elevcentrerade arbetssätt och metoder har fått större utrymme i undervisningen. Detta har även lett till en mångsidigare bedömningskultur och mera flexibla lärmiljöer.

Under läsåret har det även ordnats evenemang som stödjer ämnet hälsokunskap. En temaförmiddag kring sexualitet ordnad i samarbete med hälsovården i Vasa stad har ordnats för åk 9. Ännu kommer den återkommande temaeftermiddagen kring första hjälp att ordnas av Vasa centralsjukhus i samarbetet med Novia och Vamk.

Hjärt-lungräddningsskolningen för Vasas och Korsholms niondeklassare är den enda i sitt slag i Finland. Detta är ett initiativ av bitr. överläkare Raku Hautamäki, VCS.

RELIGION

Årskurs 7 har studerat ev. luth. religion och livsåskådning i gemensamma undervisningsutrymmen medan åk 8 (2 elever) har haft livsåskådningen som en egen grupp. Eleverna med ortodox religion har hänvisats till den undervisning som administreras av Vasa stad. Fokus i åk 7 har varit vid olika världsbilder och religioner, med betoning på hur man uppfattar människans drömmar, möjligheter, skyldigheter och ansvar. Ett nytt övningsmaterial har testats med god framgång i alla årskurser 7 - 9. Åk 9 har strävat efter att hitta Bibelns och kristendomens spår i vårt finländska samhälle. Stilla veckans traditionella påskrum ordnades i auditoriet i samarbete med f-6.

HISTORIA ÅRSKURS 7-8

I ämnet historia har vi sökt förklaringar till fenomen i vår egen samtid genom att undersöka det förflutna. Läsårstemat Finland 100 år har betonats i alla årskurser.

I årskurs 7 har vi tagit i bruk den nya läroplanen och den nya kursboken I tiden.

Tillsammans med ämnet modersmål och litteratur har vi i årskurs 8 arbetat tvärvetenskapligt kring temat källkritik med utgångspunkt i Alfred Backas bok Finland hundranånting. Alfred Backa besökte också klasserna och jobbade tillsammans med eleverna.

I årskurs 7 har vi samarbetat med ämnet bildkonst kring jägarrörelsen med anledning av hundraårsjubileet av jägarnas ankomst till Vasa år 1918. Eleverna i årskurs 7 har besökt utställningen Jägarna vid Österbottens museum.

I de engelskspråkiga klasserna 7c och 8c har vi fått ta del av en familjs upplevelser av emigrationen då Hannah Telling, utbytesstuderande från Montana, USA, har berättat om sin släkts historia som emigranter från Finland till USA.

Vi har också besökt olika monument och muséer i lokalsamhället för att bekanta oss med olika skeden i både nationell och lokal historia. Ämnet historia har också fungerat som en röd tråd i temakursen Utmaningen för årskurs 7.

SAMHÄLLSLÄRA ÅRSKURS 9

I ämnet historia har vi sökt förklaringar till fenomen i vår egen samtid genom att undersöka det förflutna. Läsårstemat Finland 100 år har betonats i alla årskurser.

I årskurs 7 har vi tagit i bruk den nya läroplanen och den nya kursboken I tiden.

Tillsammans med ämnet modersmål och litteratur har vi i årskurs 8 arbetat tvärvetenskapligt kring temat källkritik med utgångspunkt i Alfred Backas bok Finland hundranånting. Alfred Backa besökte också klasserna och jobbade tillsammans med eleverna.

I årskurs 7 har vi samarbetat med ämnet bildkonst kring jägarrörelsen med anledning av hundraårsjubileet av jägarnas ankomst till Vasa år 1918. Eleverna i årskurs 7 har besökt utställningen Jägarna vid Österbottens museum.

I de engelskspråkiga klasserna 7c och 8c har vi fått ta del av en familjs upplevelser av emigrationen då Hannah Telling, utbytesstuderande från Montana, USA, har berättat om sin släkts historia som emigranter från Finland till USA.

Vi har också besökt olika monument och muséer i lokalsamhället för att bekanta oss med olika skeden i både nationell och lokal historia. Ämnet historia har också fungerat som en röd tråd i temakursen Utmaningen för årskurs 7.

MUSIKEN INOM GRUNDUTBILDNINGEN

Under höstterminen 2017 fanns Finlands 100-årsjubileum den 6 december starkt med i bilden även inom musikämnet. En av de musikaliska höjdpunkterna var nog den konsert *"Vägen hem"*, som Sibelius Akademiens elever och lärare framförde den 20 november i grundutbildningens festsal. Såväl folk-, jazz- och konstmusik fanns representerat i den repertoar som framfördes. Tove Janssons omtyckta *"Höstvisa"* fanns även med som unison sång (allsång). Eleverna hade även på förhand fått till sig sänt instuderingsmaterial via nätet, som gjorde att man fick ut mera av själva konsertupp-levelsen. Konserten avslutades med Jean Sibelius' *"Hymn ur Finlandia"*, som framfördes av den stora orkestern samt Övningsskolans gymnasiekör.

I samband med att skolan firade Finlands självständighet, tisdagen den 5 december, medverkade såväl eleverna i åk f-2 samt åk 5 och 6 med körsång med finländskt ursprung. Övningsskolans stråkorkester, bestående av instrumentalister från åk 5 till gymnasiet medverkade under lärare Emma Strömbäcks ledning. *"Finlandiahymnen"* klingade fram även under självständighetsfesten ur gymnasiekörens strupar. 100-årsfestligheterna avslutades med Finlands nationalsång, *"Vårt land"*.

Låt oss även kort nämna om det stadiöverskridande experimentet, *"Musik utan stadiegränser"*, där eleverna i klass 5-6c tillsammans med musiktillvalsgrupper i åk 8 framförde låten *"Little Talk"* av det isländska bandet, *"Monsters of Men"*, i samband med skolans gemensamma Valborgsfest, måndagen den 30 april. En månad senare, den 30 maj, gick Övis' *"Talang- 2018"*, för elever i årskurserna 1 till 6 av stapeln.

Musik utan stadiegränser!

BILDKONST

Läsårets tema Finland 100 år betonades genom att den visuella kulturen i Finlands hundraåriga utveckling lyftes fram i undervisningen. Speciell betoning fästes på kulturhistoriska händelser samt på arkitektur, design och på Finlands bild-, film- och fotokonst. I årskurs 7 genomfördes helhetsskapande undervisning tillsammans med ämnet historia kring jägarrörelsen med anledning av hundraårsjubileet av jägarnas ankomst till Vasa år 1918. Eleverna i årskurs 7 besökte utställningen Jägarna vid Österbottens museum och gjorde en visuell och skriftlig identitetsbeskrivning av en jägarsoldat från år 1918.

I årskurs 8 genomfördes ett bildkonstprojekt med utgångspunkt i föreställningen Pelle Svanslös på Wasa Teater. Projektet genomförs som studier i visuell kultur där målet

är eleverna ska undersöka en kulturproduktion. Eleverna gjorde studiebesök och undersökte olika yrkesroller i en teaterproduktion med betoning på skådespeleri, smink, kostym, scenografi och belysning. Dessutom deltog eleverna i en workshop där tematiken i föreställningen Pelle Svanslös bearbetades med dramapedagogiska medel.

I årskurs 9 har eleverna arbetat med teman och bilduppgifter som handlat om kulturell mångfald och människors möjligheter att i vårt samhälle uttrycka olika åskådningar och åsikter. Med koppling till elevernas egna erfarenheter av självständighetsfesten i stadshuset och planeringen av en egen vårbal har eleverna studerat olika kulturtraditioner gällande dans, fest och klädsel.

*Analys av jägarsoldaten Herman Nabb
gjord av eleven Nida Fredriksson i klass 7C.*

Herman Nabb

En fiktiv rollkaraktär planerad av eleven Amanda Tidström i åk 8.

ålder: 20 år
längd: 190 cm
vikt: 86 kg

FAMILJEFÖRHÅLLANDEN
Lola Jonas Herman nabb (pappa)
Johanna Amanda sand (mamma)
FOLKGRUPP: finlandssvensk
Hemort: Replot
Annan vistelseort: Tyskland
SPRÅKKUNSKAPER
Svenska
finska
Tyska
UTBILDNING: fiske, sjöman
YRKE: fiskare, sjöman.
MILITÄRGRAD: underofficer
Egenskaper: fiskar, armestuff
Karaktersdrag: uthållig, tålmodig,
modig, stolt
INTRÄSSEN:
fiska
segla
äka båt

Nabb 7c

En mångkulturell dans. Grupparbete i åk 9.

Under hösten gjorde sjuorna ett företagsamhetsprojekt med Vasabladet. Uppgiften var att utveckla en tackgåva till Vasabladets kunder. Sjuorna har också bekantat sig med finländsk design och tolkat kända formgivares formspråk. Dessutom har sjuorna tillverkat personliga högtalare med inbyggd förstärkare. Vi har övat på bland annat teknisk ritning, skruvsammanfogning, elektron-iklödning och 3D-printning.

Under höstterminen jobbade 6A med projektet "Vad lurar i spöket". Eleverna arbetade parvis och tränade på att sy i plast, löda och programmera lysdioder samt samarbeta. Projektet resulterade i ett blinkande spökhäus i skolans aula.

Under läsåret har lärarna deltagit i utvecklingsprojektet INNOKOMP med syftet att utveckla undervisning i slöjd. INNOKOMP är ett så kallat spetsprojekt som finansieras av Undervisnings- och kulturministeriet och leds av Åbo universitet.

Detta läsår har eleverna i årskurserna 1-7 använt appen Seesaw för att dokumentera sin slöjdprocess. Appen har fungerat som ett bra verktyg för både lärare och elever. Eleverna loggar in med en QR-kod och har en egen mapp där de kan samla bilder, texter m.m.

En ny "innegrej" bland våra elever i åk 4 visade sig vara käpphästar. Det var en fröjd att följa med elevernas slöjdprocess. De var så ivriga.

I åk 5-6 har eleverna tillverkat kassaskåp av trä. Eleverna gjorde planeringen som en teknisk ritning. Utgående från ritningen sågade läraren bitarna som eleverna fogade ihop. Låset gjordes med tre vridbrytare, en tryckbrytare och en solenoid samt batterier. När vridbrytarna är i rätt läge och man trycker på tryckbrytaren, dras kolven in i solenoiden och dörren öppnas.

På åk 8 står vävning på programmet. I år inledde vi vävtemat genom att pynta skolan med lite "vävgrafitti".

I tillvalet (åk 9) provade vi under våren ett upplägg under rubriken "Upp till bevis". Eleven valde arbete enligt eget behov, intresse och färdighet. Eleven hade helhetsansvar för processplanering och uppgörande av ritning. Viktiga moment som också skulle ingå var uppskattning av tidsåtgång och målsättning för varje enskilt tillfälle och att eleven i stora drag skulle klara av att självständigt förverkliga sin plan med lärare/kurskamrater som handledare och bollplank. Eleverna uppskattade upplägget då de fick visa sina kunskaper från hela sin grundskoletid. Variationen på arbeten som eleverna valde var stor och några exempel var träsnickerier, mopedreparationer, läderarbeten och svetsning. En erfarenhet som var gemensam för de flesta var att tiden rusar snabbare än man tänkt med tidsbrist som följd.

Nybörjarelevernas egenhändigt tillverkade Pelle Svanslös ansiktsmaskar.

GYMNASTIK

Gymnastikåret 2017-18 har präglats av gynnsamma förhållanden och framförallt i 7-9 har vi kunnat ha många veckor utegymnastik. Efter många dåliga vintrar, har vi utnyttjat de fina förutsättningarna och tillbringat många timmar vid Sandvikens isbana och Vasklot skidspår. Mars bjöd på alldeles fantastiskt vinterväder och vi hade otaliga kilometer pistade spår som startade precis invid Academill. Kanske var det längdskidåkningen som plockade flest poäng i år.

I övrigt när dans det uttryck som ligger närvarande och dessutom kopplar samman våra två stadier under året. Niorna övar särskilt mycket dans inför självständighetsbalen i stadshuset i december och vårbalen i maj, medan skolans alla elever och studeranden övar dans inför julfesten. Det är en mäktig syn när flera hundra elever, studeranden och lärare ställer upp polonäs och trängseln i gymnastiksalen är påtaglig. I alla tider har dansen spelat en stor roll, oberoende århundrade och samhällsklass - och så gör den även idag i Vasa Övningsskola.

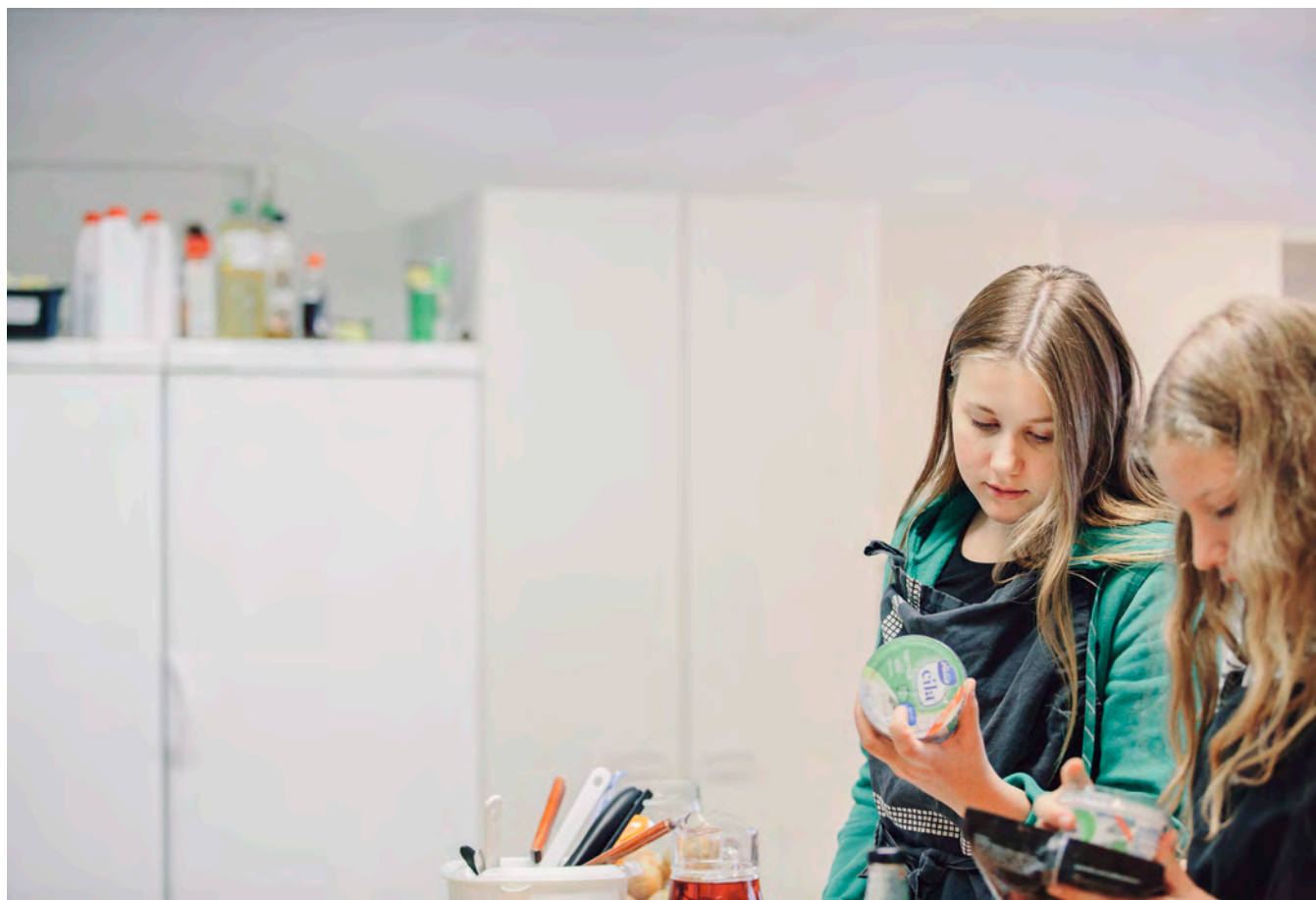
*Elever testar snöskor.
Foto: M. Frank*

HUSLIG EKONOMI

Inom huslig ekonomiundervisningen i årskurs 7 ligger fokus på att lära sig grunderna inom matlagning och skötsel av ett hushåll. Livmedelskunskap och -hantering, prismetvetenhet, matlagningsmetoder och- tekniker är tyngdpunktsområden i undervisningen. Även hushållets rengöring och klädvård ingår i årskurs 7. I undervisningen inom alla årskurser försöker vi att främja elevens förmåga att arbeta självständigt och i grupp, planera, utföra, reflektera och utvärdera sitt arbete.

I årskurs 8 repeteras och fördjupas baskunskaperna. Olika helheter som t ex vegetarisk kost och Nordisk matkultur är temaområden där övningsskolans läsårstema; Finland 100 år- vi handleder för framtiden mot tvärvetenskapliga lärmiljöer, har synliggjorts. Inom nordisk matkultur har vi bl.a. arbetat med traditionell finländsk kost i olika delar av landet. I den årligen återkommande matlagningstävlingen ordnad av Marthaförbundet deltog vi med 2 klasser i årskurs 8. Tävlingen bestod av att komponera en maträtt där vegetabiliskt protein var en huvudingrediens. Eleverna André Nyman, Ella Silén, Ninni Eriksson och Teemu Heittola vann 1:a pris med sin bondbönerisotto.

I årskurs 9 behandlas helheter som kost och näring, internationell matkultur och vett och etikett. Livmedelsinnehåll och näringsintag är ständigt aktuella teman i samhället. Inom dessa områden har även läsårtemat naturligt kunnat inkluderas genom att behandla tillsatsämnen i livsmedel och förändringen i tillgång till näring samt kostvanor i Finland. Inom vett och etikettområdet har vi tillrett maträtter som passar vid olika bjudningar samtidigt som vi arbetat med de teoretiska aspekterna kring att ordna eller bli bjuden på fest.

Livsmedelskunskap och produktkännedom

Fotograf Linda Thors.

ELEVHANDLEDNING

Eleverna i årskurs 7 har i huvudsak jobbat med studieteknik både individuellt och i grupp. Genom olika övningar och experiment har eleverna getts möjlighet att upptäcka olika sidor i sitt eget lärande. Syftet med att eleven lär sig olika lärstrategier är att de ska fungera som viktiga verktyg i det självständiga skolarbetet i olika ämnen.

På årskurs 8 har vi stiftat bekantskap med näringslivets branscher och yrken. Eleverna har genomfört olika intresse- och yrkesvaltester. Vecka 13 var eleverna på sin första praktiska arbetslivsorientering (PRAO). Detta gav en mer nyanserad bild av arbetslivet. Veckorna före prao skulle eleverna ta reda på olika fakta om arbetsplatsen för att göra en sammanställning som presenterades i klassen.

I elevhandledningen har eleverna i åk 9 börjat förbereda studieövergången på olika sätt. Utöver individuell handledning, har alla i åk 9 haft elevhandledning i klass 1 ggr/ vecka under perioderna 1-4. Under lektionerna har eleverna fått information om andra stadiets utbildningar. Vi har jobbat med både lärarledda lektioner samt projektarbeten, där eleverna själva sökt fram information om olika yrkesutbildningar, gymnasieutbildningar, folkhögskoleutbildningar och 10:e året. Vi har även gjort studiebesök och fått besök av representanter från ovan nämnda utbildningar.

Övriga saker som vi gjort för att förbereda eleverna inför valet av utbildningar har varit:

- Prao v 36 och 47
- Deltagande i utbildningsmässan KNOW HOW i botniahallen
- Studiebesök till Vasa yrkesinstitut
- Studiebesök till Yrkesakademin
- Studiebesök till Vasa Gymnasium
- Studiebesök till Vasa övningsskolas gymnasium
- Fria kristliga folkhögskolan besökte skolan och informerade om sina linjer
- Övning inför Gemensam Ansökan
- Genomföra GEA i skolan v 10 och v 11
- Handledning inför eventuella urvalsprov v 15-20
- Information av Föregångarnas verksamhet maj-månad

Pamela Backholm, lektor i elevhandledning

GYMNASIET

GYMNASIET

Läsåret 2017-2018 ligger bakom oss, vi har fyllt ett nytt ark i skolans historia med ett värdefullt innehåll. Vårt skolar är ett mästerverk, ett mästerverk där vi främjat jämlikhet och likabehandling samt välbefinnande och demokrati.

Vår ledande rektor Gun Jakobsson, som gick i pension vid skolstarten, satte 9,5 teser på sitt slutark. Den ena tesen fick bli vår tes när vi började skissa på läsårskonstverket. Tes nummer 8: Odla glädje och nyfikenhet. Vi har nu låtit varje nytt penseldrag och varje ny dag börja med nya möjligheter.

Vårt mål var att tillsammans skapa världens bästa skola, en miljö där var och en trivs för det är vi, 380 studerande, alla lärare och hela personalen, som skapar den skolvardag vi vill ha. Mitt ordspråk för året blev därför "Strong people don't put others down they lift them up".

Tre ledord som sattes för året var **trygghet, närvaro och utmaningar**. Trygghet skapar vi genom att det alltid finns en dialog i en öppen miljö vilket visade sig behövas i samband med #övistoo uppropet. Närvaro skapades genom att vi aktivt deltog och diskuterade olika sätt att bemöta varandra och vikten av tillit belystes.

Utmaningar igen har vi skapat genom dialog över ämnesgränser och genom fortsatt implementering av nya läroplanen. En gymnasiestuderande stärker sina kompetenser under läsåret som kreativitet, samarbetsförmåga där kamratvärdering och självvärdering ingår, företagsamhet, multilitteracitet osv. Genom att vara kommunikativa på många språk lyckas vi och vår skola fortsätter att stärka den språkstimulerande miljön.

Vi namngav ett nytt konstverk i Lyceumbyggnaden av textilkonstnär Kaarina Heikinheimo. Våra studerande fick komma med förslag och det vinnande förslaget avslöjades i samband med adventfirandet i trapphuset: Gemenskapens kokong.

Vårt lands 100-årsjubileum uppmärksammades och vi hade glädjen att ha en högtidlig fest med President Martti Ahtisaari som delade ut en fredsduva till Ida Österholm och Mikael Morney.

Årets skolfredstema **100 gånger vår skola – rätt att drömma rätt att vara den du är** visade vägen till hur vi uppnår innehållet i detta tema inte endast en dag utan skolårets alla dagar. Vi flaggar 100 gånger för vår skola. Denna text är ett fint exempel på studerandes kreativitet och värdegrund:

*En skola med valmöjligheter och frihet
En skola med kunskap och resurser
En skola med jämlikhet och trygghet
En skola med framtidsblick och passion
En skola i våra drömmar*

Remember that a simple hello can lead to a million things. Tack för att du varit med och bidragit till ett öppnare klimat, till en framtidens skola som värdesätter och lockar fram våra styrkor.

Ulla Granfors
rektor

Generationer av rektorer samt ÅA:s nya dekanus deltar i Ahtisaaridagen.

DE NATIONELLA AHTISAARIDAGARNA

Den 15 november stod Vasa stad värd för de nationella Ahtisaaridagarna. Ahtisaaridagarna arrangeras av Crisis Management Initiative (CMI) med stöd av Finlands utrikesministerium. Dagarna har som mål att öka kunskapen om konfliktlösning och fredsmedling och betydelsen av försoning.

Vasa övningsskolas gymnasium besöktes av president Martti Ahtisaari och CMI:s anställda. Under den fest som ordnades till presidentens ära betonades hela Finlands 100-års tema Tillsammans. Presidenten imponerades av de hälsningar som skolans elever framförde på över 20 olika språk. Under festen delade presidenten ut två fredsduvor åt skolans medlarelever Ida Österholm och Mikael Morney, som skolans elever själva hade röstat fram. Efter festen höll CMI:s experter workshops med fredsmedling och betydelsen av gemensamma lösningar för alla skolans elever.

Transkribering av intervju med President Martti Ahtisaari, 15.11.2017, Vasa övningsskolas Gymnasium.

MA= President Martti Ahtisaari

VT= Ville Toivari

VT: Vi har i vårt gymnasium haft en kurs om kriser där du själv har varit med och medlat fred. Här bakom oss ser du några posters om bland annat krisen i Namibia, Banda Aceh, Kosovo och Afghanistan. Vilken av dessa kriser har varit mest utmanande för dig, och varför?

MA: Alla kriser har varit utmanande för mig, men jag måste vara ärlig och säga att Namibia har varit viktigast för mig. Detta eftersom det tog så länge för Sydafrika att acceptera att FN skulle komma och övervaka valet som Sydafrika ordnade i Namibia. Även att Namibia blev självständigt (från Sydafrika reds. anm.) gjorde att landet blev mera demokratiskt. Jag kommer aldrig att glömma stunden när vi var på Namibias självständighetsfest och Nelson Mandela nyss hade blivit frigiven, det var han som fick de största applåderna den festen!

VT: Som en prisbelönt fredsmedlare, vilken är en fredsmedlares viktigaste egenskap?

MA: Man måste vara ärlig! Man måste behandla alla människor på ett ärligt sätt, och inkludera alla i fredsprocessen. Om du utelämnar någon grupp kommer dom att vålla svårigheter i framtiden. Det är absolut den viktigaste egenskapen man måste ha. Alltid får man heller inte som man själv vill, men det är viktigt att försöka lyssna och att få förhandlingarna att gå framåt.

VT: Jag har en sista fråga, varför valde du att bli fredsmedlare?

MA: Jag tror det började i Uleåborg dit jag flyttade med min familj. Där började jag spela korgboll, och märkte snart att det alltid var jag som peppade mina lagkompisar efter förluster. Jag frågade dem vad som gick fel och vad vi ska tänka på nästa gång vi har match. Så det började egentligen med korgboll!

VT: Tusen tack för intervjun!

Ville Toivari intervjuar presidenten

*Presidenten överräcker fredsduvor till
Ida Österholm och Mikael Morney*

INTERNATIONAL BACCALAUREATE

The IB Diploma Programme has been offered at Vasa övningsskola (in cooperation with Vaasan lyseon lukio) since 1992. It is a part of a global network of 3,182 schools in 153 countries offering a challenging and rigorous academic program to young people to help them prepare for further studies.

The IB Section at VÖS had 87 students in 2017- 2018. 57 students were enrolled in the two-year Diploma Programme (DP) and 30 in the pre-diploma year (pre-DP). We have had two exchange students experiencing mainly the IB section, but who have also attended courses in the national programme to learn more Swedish. Two of our students, whom we welcome back next year, have been on exchange abroad.

A school year in the IB section follows the same rhythm as the rest of the school, with a few exceptions. The graduating students write their final exams in May and the Diploma Ceremony is held in the autumn. This year the Diploma Ceremony was on 1st September and 23 students graduated and celebrated with family members and invited guests. One of the local news papers reported on the festivities.

Experimental learning and an open mind is an essential part of the IB and visible in all subject. Apart from normal classroom routines there are projects and events during the school year, many together with the rest of the school.

In November the IB section saw an Oliver Twist play performed by the American Drama Group Europe. The rest of our school as well as other schools were also invited to enjoy the play in English. An appreciated support from the parents' IB Support Association made this possible.

During the year our school has participated in an innovative national project called Hacking the 6th Wave with three teams. The project encourages students to work in teams with a sustainable future as a main goal. Nine out of twelve team members were from our PreDp group. The teams received challenges from local companies and

have participated in national hackathons in Tampere and Turku.

Four students from group 2B have participated in the CanSat competition. A CanSat is a simulation of a real satellite, integrated within the volume and shape of a soft drink can. The Nordic competition was arranged in April in Andøya Space Center in Norway. Projects like these truly support the learner profile of an IB student, where global connections are combined with an innovative approach to science and learning.

New devices for electronic data collection were brought to school through the "Koe and kokeile" project. These have been used for experimental work in Health education classes in Pre-DP, as well as in Pre-DP and IB Chemistry classes. The aim has been to develop instructions for practical work using ICT, and for evaluation at different levels, formative as well as summative, together with student self- evaluation and peer review skills.

The Diploma Programme curriculum is made up of the DP core subjects and six subject groups, which all aims to broaden students' educational experience and challenge them to apply their knowledge and skills. All DP curriculums are reviewed on a seven-year teaching cycle. The school year 2017-18 has been the first teaching year of the new curriculum in Psychology. In this subject, as well as in Biology, an electronic material has been used instead of a printed book.

With curriculums changing there is a regular need for teachers to cooperate with other IB schools and participate in workshops arranged by the IB and so teachers have done this year too. Mathematics in the Diploma Programme will get a new syllabus with first examination 2021 and to plan this change our school has initiated cooperation with other IB schools in Finland by contacting all teachers of Mathematics.

The graduating group 3B invited the students and teachers of the IB section to their last day of school programme in the end of March. The students summarized their three years with us in nominations and electronic quizzes. The day is an opportunity for all students and teachers in the IB section to take a moment and reflect on the importance of working together to achieve goals for the future.

Kicki Häggblom, IB coordinator

Valedictorians Pranvera Ferri and Viktor Mitts delivering the farewell statement of the graduated students 2017. Photo: Matias Monola.

CAN SAT 2018

Four students from 2B have participated in the CanSat competition this year. A CanSat is a prototype of a real satellite, integrated within the volume and shape of a soft drink can. The secondary mission for our team this year was to measure radiation. The competition went according to plan and we are happy with the results. The Nordic competition was arranged in April at Andøya Space Center in Norway. Projects like these truly support the learner profile of an IB student, where the global connections are combined with an innovative approach to science and learning.

From the left: Nils Westerback, Amanda Laurila, Mikael Morney and Jesper Sundqvist. Photo: Norsk Romsenter

MUSIKPROGRAMMETS VERKSAMHET 2017-2018

Det 29:e läsåret inom musikprogrammet har varit sällsynt händelserikt. Förutom den ordinarie schemalagda verksamheten har skolrelaterad forskning intagit en central plats i verksamheten. Forskningssamarbete har tillsammans inom musikprogrammet tillsammans med Åbo Akademi, Novia, Edulab och New York University Steinhardt inletts. Vidare pågår aktionsforskning med olika fokuseringar inom och kring skolmusikal med doktorander knutna till Åbo Akademi. Förutom storsatsningen på årets slutprojekt musikalen "Fortuna" har gymnasiekören i samarbete med Wasa Sinfonietta (och YLE) även medverkat i en flashmob med anledning av Finlands 100-årsfirande av självständighet. Den sändes ut på självständighetsdagen och kunde nås av flera miljoner TV-tittare.

Musikalen Fortuna Åk 3 slutprojekt

Gymnasiekören uppträder på Ahtisaaridagen

3CM PRESENTERAR

Fortuna

PREMIÄR 1/12
FÖRESTÄLLNINGAR 2/12-9/12

BOKA DINA BILJETTER NU!
PRIS : 10€

SKOLHUSGATAN 31

BILDKONSTPROGRAMMETS VERKSAMHET 2017-2018

Inom programmet för bildkonst har utvecklingsarbetet fortsatt detta läsår för att stärka programmet och samtidigt knyta kontakter med olika kreativa lokala aktörer. Detta har varit ett naturligt led i processen med den nya läroplanen som inspirerat till ett nytt upplägg av kursinnehåll med entreprenörskap och samarbete både i och utanför skolan. Vi har bland annat fått ta del av ett värdefullt samarbete med serviceboendet Fylgia och vi fick samarbeta med FPV och klasslärarutbildningen och synliggöra bildkonstprogrammet med en gemensam utställning på Vasa konsthall.

Ett stort tack riktas till understödsföreningen UFFBOM som finansierat resor och hjälpt till med servering vid olika tillställningar.

Fylgiaprojekt åk 2
Foto: Lisette Smedlund

Vasa Centralsjukhus diplomarbete åk 2

GYMNASIEKOMPETENS- GRUPPHANDLENING ÅRSKURSVIS

ÅRSKURS I

Läsåret inleddes med många nya möten och en strid ström av information rörande gymnasiestudierna. Studenterna tog fart nästan omgående, men ett mera lekfullt och kontaktskapande avbrott ägde rum på Sandö mot slutet av augusti. Trots kall vind var humöret på topp. Mycket tack vare tutorernas inspirerande lekar och sann kamratanda, som i sin tur ingalunda begränsades till basgrupperna.

Temastudieträffarna har grupphandledarna för årskurs 1 planerat med välbefinnande och en hållbar livsstil i åtanke. Ett av de teman som bland annat behandlades i basgrupperna under läsåret var frågor rörande jämställdhet och jämlikhet. Fokus på lämplig studiebelastning har vid sidan av gruppförstärkande aktiviteter löpt väl i linje med grupphandledarnas ambitioner för handledningen av de studerande under gymnasietiden. I mån av möjlighet har grupphandledarteamet även försökt få in rörelse i skolan, något som givetvis rimmar väl med ifrågavarande målsättning.

Ett av de tillfällen när årskursen visat prov på både sammanhållning, ansvarstagande och företagsamhet var då man i samband med sista skoldagen före jullovet arrangerade program i Estradan, där alla medverkande fick delta i bland annat allsång och frågesport. Under höstterminen behandlades exempelvis temat Finland 100 under ett grupphandledarblock.

Stefan Røj (IA), Camilla Söderback (IB), Tina Linjeblad (IC), Anders Fransén (ID) och Henrik Lindgrén (IE)

IT i introkursen
Foto: C Söderback

Friluftsdag på Sandö
Foto: C Söderback

Finland 100 år
Foto: C Söderback

ÅRSKURS 2

Som tema för handledningen i årskurs 2 valdes "Välmående, studieglädje och samarbete".

Samarbetet inom årskursen har tränats och gemenskapen stärkts i samband med arrangemangen av lucia och de äldstes dans. Det var ett nöje att samarbeta med tvåorna i förberedelserna för luciamorgonen och följa med hur samtliga studerande såg till att allt förlöpte väl. Lucian Pinja Mäkelä (2B) och ett mindre luciafölje lussade även på olika ställen i Vasa (två Kårkullaenheter, två pensionärsgrupper samt för anställda vid Citec). Luciaföljet inledde även julfestprogrammet.

Traditionen med äldstes dans firade detta år 25-årsjubileum. Ett rekordstort antal studerande deltog (62 par) och visade prov på dansant elegans! Efter mingel med föräldrar och släktingar i bildkonstsalen så avnjöts middag på Restaurang Central med så gott som hela årskursen närvarande. Ett stort tack till våra gymnastiklärare Eva och Jouko för deras engagemang!

Samarbete och välmående stod på programmet för temablock 4. Dramapedagogerna Anna Moberg och Jakob Johansson höll i trådarna för dramaövningar. Workshopen avslutades med en gemensam rytmisk rörelseövning. Många skratt hördes under tillfället och tillfället fick positiv feedback av studerandena.

Temablock 2 inföll veckan innan Ahtisaaridagen som firades 15.11. Vi utgick från temat "Alla konflikter kan lösas" och tränade konfliktlösning utgående från rollspel. Temablock 3 inföll samma vecka som presidentvalet, vilket aktualiserades med hjälp av vår gäst Claus Stolpe, PD, lektor i statskunskap och offentlig förvaltning vid FPV.

Grupphandledarna har hållit utvecklingssamtal med fokus på studieframgång, motivation och trivsel. Föräldramöte hölls 16.4 med information om studentskrivningarna och drogförebyggande arbete. Anne Salovaara-Kero var inbjuden som sakkunnig.

Johanna Bonäs (2A), Jockum von Wright (2B), Lisette Smedlund (2CB), Diane-Christine Blusi (2CM) och Nikke Palmberg (2D)

*Lucia besöker kårkulla
Foto: N.Palmberg*

*Äldstes dans
Foto: M. Frank*

*Äldstes dans
Foto: M. Frank*

ÅRSKURS 3 OCH 4

Tyngdpunkten för årets grupphandledning har vad skolarbetet beträffar varit att handleda alla abiturienter till att slutföra sina kurser samt förbereda sig för studentexamen.

Under vår första grupphandledningsträff hade vi en picknick där alla bidrog med något att äta och dricka och de studerande i smågrupper funderade på vad de önskade sig av grupphandledningen under deras sista skolor. Förutom att förbereda sig inför studentexamen ville abiturienterna satsa på trevlig samvaro under friare former för att sammansvetsa årskursen och även mentalt förbereda sig inför skrivningarna.

Vid ett annat grupphandledningstillfälle fick abiturienterna välja om de ville vara med på Sh'bam eller kodda och det var många glada och rödbrusiga miner den dagen.

Vi har även hunnit med mer allvarsamma diskussioner i samband med #övistoo uppropet. Vi har både i våra basgrupper samt tillsammans med inbjudna experter diskuterat frågor kring könsroller, respekt, maktstrukturer och nya riktlinjer för verksamhetskulturen både i vår egen skola och i samhället. Vi har förhoppningsvis tillsammans öppnat dörren för en större öppenhet och medvetenhet kring dessa frågor.

En av årets höjdpunkter var ju förstås Penkkis eller Bänkskuddardagen som det egentligen heter. Abiturienternas dräkter, catwalken och programpunkterna för de yngre årskurserna visade prov på mycket kreativitet och uppskattades av skolans yngre studerande, föräldrar, lärare och personal. På kvällen bjöd abiturienterna in grupphandledarna och rektor för en avslappnad middag tillsammans på en av stadens restauranger.

De som har valt att gå gymnasiet på 3,5 eller 4 år konstituerade sin nya basgrupp på Loftet under en gemensam kaffestund 9 mars tillsammans med grupphandledarna. Denna grupp fortsätter nästa läsår tillsammans med Ann-Louise Holmgren som handledare.

Dimissionen gick traditionsenligt av stapeln den 2 juni 2018.

Grupphandledarteamet önskar sin årskurs allt gott i framtiden.

Ann-Louise Holmgren (3A), Frida Crotts (3CB), Anna-Lena Keski-Nisula (3CM+4), Kristina Skjäl (3D) och Margita Nyman (3B)

*Kick-off inför läsåret på Sandö.
Foto: Anna-Lena Keski-Nisula*

*Grill och Chill i Zip park
Foto: Anna-Lena Keski-Nisula*

*Penkkis 2018.
Foto: Michael Frank*

TUTORVERKSAMHETEN

Årets tutorer har aktivt jobbat för att de nya ettorna skall känna sig inkluderade i vår skolverksamhet. Tutorgruppen ansvarade för planeringen och genomförandet av friluftsförmiddagen som ingick i ettornas introkurs. Tutorerna deltog även i en lektion för att besvara frågor angående studieplanering. Det nya för året var ett instagramkonto som tutorerna använde för att delge information samt presentera nyckelpersoner i gymnasiet. I december samlade tutorerna basgrupperna för julinspirerade aktiviteter. Varje basgrupp dekorerade pepparkakshus som ställdes ut i matsalen. Direkt efter sportlovet inbjöd tutorerna till pulkaåkning vid Fiskarstranden.

Tutorerna har medverkat vid flertal PR-tillfällen för åk 9 och deras föräldrar. I april fick ettorna anmäla sitt intresse för att bli tutor. Den nya gruppen tutorer fick i slutet av april tutorutbildning av kurator Åsa Carlsson och tutorhandledarna. Årets tutorer delar med sig av sina erfarenheter och tips till de blivande tutorerna vid ett gemensamt möte.

Årets tutorer har på ett föredömligt sätt jobbat och samverkat för skolans bästa. Verksamheten avslutas som traditionen bjuder i slutet av maj med ett gemensamt utvärderingstillfälle. Som tutorhandledare fungerade Diane-Christine Blusi och Stefan Røj.

Gymnasiets tutorer läsåret 2017-18:

2A Hugo Back, Hilda Jungar, Felix Ljungkvist

2B Sofia Klemola, Mikael Morney, Yannika Rönnqvist, Laura Tekoniemi, Nils Westerback

2CB Stephanie Björs, Linn Ekman, Henna Lassus, Ida Österholm

2CM Elin Berg, Vanessa Berg, Natalie Koskinen, Elin Löfqvist, Sofia Morney, Sofia Nordbäck

2D Charlotta Nygård, Ylva Nyman

UTVECKLINGSARBETE OCH VERKSAMHET ÄMNESVIS

MODERSMÅL OCH LITTERATUR

Vårens stora projekt i modersmål på gymnasiet är samarbetet med Björneborgs svenska samskola, där modersmållärare möter modersmållärare och studerande möter studerande. Också våra ämneslärarstuderande deltar i projektet genom att utarbeta undervisningsmaterial, hålla dramaworkshopar och ge skrivhandledning. Projektet är ämnesövergripande och förverkligar därför läsårstemat "Finland 100 år – vi handleder för framtiden mot tvärvetenskapliga lärmiljöer" på många sätt. Samarbetet har temat migration. I kursen MO6 gör vi bl.a. nedslag i Vilhelm Mobergs Utvandrar-serie och granskar också nyare finländsk litteratur, t.ex. Pajtim Statovcis roman *Min katt Jugoslavien*. Våra musikstuderande fördjupar sig i musikalen *Kristina från Duvemåla* (mer om detta på annan plats). Målet är att analysera hur migration (uppbrottet, resan, kulturmötet, integrationen, m.m.) skildras i litteratur (och på scen) och hur skildringarna påverkat och förändrat vår syn på människors sociala och kulturella rörlighet under olika tidsperioder. I projektet har litteraturens mångstämmighet synliggjorts i syfte att stimulera de studerandes kritiska och kulturella läsförmåga. Begrepp som integration, tolerans, respekt och demokrati har konkretiserats ur olika perspektiv (kön, etnicitet, socio-ekonomisk bakgrund, etc.).

I modersmålsämnet på gymnasiet fortsätter arbetet i övrigt med att implementera den nya läroplanen. Stort fokus sätts på det nya digitaliserade läskompetensprovet och skrivkompetensprovet i studentexamen. Hur kommer proven att se ut? Hur kan de studerande förbereda sig? På vilket sätt kräver de nya proven ett nytt sätt att tänka och arbeta, analysera och skriva?

För att utveckla sitt skrivande har våra studerande medverkat i olika skrivprojekt under året, bl.a. i Yles Nyhetsskolan, ett mediefostrande projekt där de studerandes artiklar publiceras på projektets webbsida. Några studerande medverkade också i det sista numret av På gränsen.

Under året har våra studerande besökt teaterföreställningar på Wasa Teater. På hösten såg vi musikalen *Ingvar!* – en musikalisk möbelsaga och i februari *Den första dagen*,

en pjäs som många studerande blev starkt berörda av. Gymnasiet har också fått besök av olika teaterföreställningar, t.ex. den interaktiva föreställningen *Ta det som en komplimang* av och med teatergruppen Udda syskonskap (Charlotte Karlsson och Matilda Anttila, studeranden från Novia, Vasa). Föreställningen handlade om sexuella trakasserier på arbetsplatsen.

Lärarna har samarbetat över skol- och stadiegränser. I november ordnades ett MO-café där gymnasielärare och högstadielärare träffades för att diskutera övergången från ett stadium till ett annat (läs mer om tillfället i *Arena 2/17*) och modersmållärarna har också fortsatt Vi7-samarbetet, i oktober i Kristinestad (Storytelling med Lina Teir och Maria Serrano).

I samverkan med SLS, Sets förlag och historielärare Johanna Bonäs har modersmållärarna Ann-Louise Holmgren och Katrina Åkerholm utarbetat ett digitalt material kring Topelius 200 år. Ann-Louise Holmgren och Moja Ladvelin har bidragit med artikeln *Arbete mot ett digitalt klassrum* i dokumentationsskriften *Digitala dimensioner – DiDiDi* vid Vasa övningsskola i tio år! (Backlund-Kärjenmäki, Granfors & Heilä-Ylikallio (red.), 2017).

FRÄMMANDE SPRÅK OCH FINSKA

Årets tema Finland 100 år har uppmärksammats genom att vi belyst "mitt Finland" ur olika perspektiv. Inom franskan har vi till exempel jobbat med temat Finland i kurs 7 och de studerande har gjort presentationer om olika aspekter av Finland för att de ska kunna berätta om sitt land och sin kultur för sina värdfamiljer samt för franska gymnasiestuderande under vårt besök i Paris i maj 2018. Inom finskan har finska sevärdheter, sedvänjor och finsk natur utgjort centrala motiv i kurs 2 och de studerande har fördjupat sig i och övat sig på att presentera finsk kultur inom kurs 6.

Vi har inom ramen för våra kurser gett röst åt studerande med utländsk bakgrund som har fått beskriva sina första intryck av Finland. Tvärkulturell medvetenhet har inom språkundervisningen överlag varit en naturlig plattform för diskussion kring temat Finland 100 år. I mars, som är frankofonins månad, ordnade vi ett kanadensiskt seminarium i vårt gymnasium där några huvudteman var tvåspråkighet ur minoritetens synvinkel samt hur det är att leva i ett land som är präglad av vinter och kyla. I seminariet, som hölls uteslutande på franska, fanns förutom deltagare med franska som modersmål även ämneslärarstuderande, gymnasiestuderande, lärare i franska och litteratur samt universitetslärare i franska. Även några av våra lärare i modersmål (svenska) och litteratur deltog i seminariet tack vare sina välbevarade gymnasiekunskaper i franska!

Vårt fokus för gemensamt utvecklingsarbete har även i år varit handledning och respons enligt nya läroplanens intentioner. Vi har fortsatt med processen att utarbeta lämpliga och pedagogiskt meningsfulla verktyg som stöder den studerandes ansvarstagande, självvärdering av progressionen och sin egen språkprofil, samt effektiva verktyg för kamratrespons. Här försöker vi både hitta lämpliga digitala verktyg och arbetssätt som skulle vara pedagogiskt meningsfulla och stöda den studerandes inlärnin- g och självinsikt samtidigt som de olika ämnena skulle stöda varandra i tvärvetenskaplig anda. Som ett led i detta arbete har vi tillsammans med ämnesgruppen i modersmål och litteratur fortsatt att utarbeta gemensamma strategier för handledning av skrivprocessen inom de olika texttyperna. Den här typen av utvecklingsarbete är en lång process och vi har märkt att den största utmaningen är att hitta gemensam tid för att späna och planera.

Den nya läroplanen som i år har tagits i bruk för årskurs 2 har även inneburit en ökad satsning på multilitteracitet, bl.a. när det gäller tolkning av bilder, statistik och film. Vi har uttryckligen handlett mot framtiden i engelska kurs 6 och finska kurs 5, där temat berör fortsatta studier, karriär och arbetsliv (även i en internationell kontext). Företagarintervjuer och inbjudna gäster från företag, studie- och arbetsliv har gett de studerande större insikter inom dessa teman.

I ämnet tyska har vi detta läsår infört ett nytt läromedel - Magazin.de för årskurs 1. Boken finns både analogt och digitalt. Det visade sig att de flesta studerande dvs. 75% föredrar läroboken. Mervärdet av den digitala boken består främst i självvärderande övningsuppgifter samt videomaterialet. I övrigt fungerar det bra att arbeta parallellt med båda versioner under lektionerna.

Övergången till den digitala studentexamen har gått utan större omställningar för finskans del på hösten och engelskan på våren och de studerande verkar överlag vara nöjda med att skriva elektroniska prov, som ju till sin utformning är mer varierande än pappersproven (bilder, videomaterial, etc.) och även bättre motsvarar det sätt på vilket vi jobbat under kurserna. De erfarenheter som redan gjorts gällande det digitala provet i tyska och franska har varit till stor nytta både för studerandes och lärares del, och vi har handlett varandra i utformandet av nya typer av provuppgifter som vi kan använda i Abitti kursprov samt olika typer av preptillfällen.

Språkstimulerande projekt under läsåret har genomförts i alla språk genom studieresor till Berlin och Paris samt utbytesprojekt med Jyväskylä och Waregem. Vi har även inlett samarbete med finskspråkiga skolor inom ramen för eklasstandem. (se separata avsnitt) Språkgruppen har samverkat aktivt med andra i utvecklandet av en språkstimulerande miljö vilket vi gjort genom att knyta kontakter till närmiljön och vidga klassrumsperspektivet genom bl.a. gästbesök, konst- och teaterupplevelser.

Ämneslärarstuderandena har under sina praktikperioder fått en inblick i hur vi jobbar och borde på så sätt vara rustade för att framgångsrikt kunna verka i dagens skola. Vi har prioriterat fortbildning inom språkgruppen för samskapande och utvecklingsarbete, bl.a. för internationaliseringsarbete. Det kollegiala lärandet värderas högt speciellt i de förändringens tider vi nu befinner oss i. Dessutom har samverkan med FPV, Vi7, CIMO, språkföreningarna och andra nätverk varit ytterst viktig.

Ibland är det bra att kunna berätta om det egna hemlandet på olika språk. Foto: Frida Crotts.

*Lärarstuderande i franska och gymnasist fördjupar sig i kanadensisk litteratur under Québec seminariet.
Foto: Frida Crotts*

SPRÅKSTIMULERANDE MÖTEN

Årets samarbete inleddes i oktober då vi (två lärare och 11 studerande) besökte Jyväskylä 25-27.10.2017. De studerande fick bo i varsin värdfamilj och jyväs kyläborna hade ordnat trevligt program. Vi inledde besöket på skolan med "lära känna varandra" – övningar på finska, vi fick en rundvandring i skolan och sedan påbörjade de studerande ett grupparbete, som genomfördes i språkligt blandade grupper.

Allas arbeten presenterades i videoformat på vårt slutseminarium som hölls innan vi åkte hem med tåget på fredagen. Vi besökte också Alvar Aalto -museet och de studerande fick själva vara arkitekter och bygga och inreda miniatyrerum. Under vår vistelse besökte vi också Jyväskylän kaupunginteatteri och såg pjäsen Peter Pan och de studerande hade planerat en trevlig kväll då de tillsammans bowlade och umgicks. Det som flera studerande upplevde som bäst var att de fick en ny finskspråkig vän och att det var trevligt att bo hos värdfamiljen.

25-27.4.2018 stod vi som värdar då jyväs kyläborna kom på besök till Vasa. Det var glada miner då man äntligen fick träffa sitt par igen. Under besöket åkte vi ut och vandrade i vårt världs naturarv, vi njöt av friluftslivet och avslutade med gemensam middag i skärgården. Vi klättrade och hade samarbetsövningar i Zip Adventure Park och de studerande fick tillsammans planera och genomföra morsdagspyssel. Besöket avslutades med gemensam vappbrunch.

Summa sumarum hade vi ett supertrevligt utbyte där de studerande fick prata massvis av det andra inhemska språket, de fick nya vänner och upplevelser och en massa skratt som säkert förlänger livet!!!

Studerande från Vasa och Jyväskylä samarbetar kring temat Alvar Aalto

Gruppbild tagen i Jyväskylä.
Foto Tarja Lögas

Gemensam vappbrunch

KULTURELL VISTELSE I BERLIN

Vårt samarbetsprojekt "Kulturell vistelse i Tysklands huvudstad Berlin" har redan blivit en bestående del i språkundervisningen i tyska inom vårt gymnasium samt Vasa gymnasium. Redan för nionde gången reste en studerandegrupp från åk2 till Berlin.

Erfarenheterna underlättar planeringen och organiseringen och skapar goda förutsättningar för kontinuerligt utvecklings- och samarbete.

Våra 3 viktigaste målsättningar är fortfarande:

- * att stärka och utveckla den kommunikativa förmågan i tyska
- * att få insikt i den tyska kulturen
- * att stärka och utveckla den sociala kompetensen.

Projektet genomfördes i anslutning till en kurs där de studerande förberedde studieresans tema genom att bekanta sig med och förkovra sig i historiska, politiska samt kulturella aspekter som resulterade i diverse skriftliga och muntliga presentationer.

Den 7 dagar långa vistelsen genomfördes i slutet av april för redan sjunde gången i samarbete med Vasa gymnasium. Projektresan är mycket populär bland våra studerande vilket ledde till att deltagarantalet kontinuerligt vuxit (2016 23 studerande, 2017 35 studerande 2018 29 studerande). Eftersom stora studerandegrupper är svårare att hantera har vi bestämt att vi i fortsättningen genomför separata projekt.

På Kreuzberg

Vi deltog i guidade turer i och utanför Berlin, besökte sevärdheter och institutioner och utforskade staden på egen hand. Bl.a. besökte vi det tyska parlamentet i det anrika riksdagshuset. Den guidade rundturen handlade om byggnadens omväxlande historia, renoveringen till ett modernt parlament, det parlamentariska systemet i Tyskland samt tysk politik. Efteråt gick vi i den imponerande glaskupolen på riksdagshusets tak, där vi kunde njuta av en fantastisk utsikt över den stora staden. En tyngdpunkt under vår vistelse var Berlins efterkrigshistoria med stadens delning och återförening som återkom såväl under stadsrundvandringen med vår långvarige guide Lewis, riksdagsbesöket, samt i Potsdam.

Gruppen gjorde också vårt andra studiebesök till Barnim-Gymnasium i den tidigare östtyska stadsdelen Lichterfelde. Efter ett lyckat besök 2017 fick vi en inbjudan att återkomma även i år. Skolans tyngdpunktsområden är bl.a. inklusion av elever med de mest olika funktionsnedsättningar samt integration av flyktingar. Sebastian Ziemß och Sophie Schütte hälsade vår stora grupp välkommen, gav en introducerande presentation av skolan samt dagens program. Vi fick tillfälle att i flera mindre grupper delta i undervisningen i diverse ämnen på allmän och avancerad nivå. Förutom innehållet skilde sig lektionerna även vad gäller de studerandes engagemang och aktivt deltagande från vår vardag. Under en rundvandring genom den stora, ganska nya skolan lärde våra studerande känna några ungdomar från Berlin. På eftermiddagen ordnades gemensam gymnastikundervisning där flera olika lag spelade korgboll med varandra. Ett väldigt lyckat besök!

Skolbesök på Barnim Gymnasium

Arbets- och koncentrationslägret Sachsenhausen i Oranienburg strax utanför Berlin ingår sedan flera år tillbaka i vårt veckoprogram. Våra studerande konfronterades med förintelsen på autentisk mark. Besöket blev naturligtvis en mycket stark emotionell upplevelse. Förintelsen tematiserades även i samband med det tidigare besöket av det stora minnesmärket "Mahnmal für die ermordeten Juden Europas" mitt i Berlin på samma ställe där Hitler hade sitt rikskansli.

Förutom återkommande programpunkter får vi årligen även in helt nya tillställningar som t.ex. besöket av världens största teaterscen i Berlins Friedrichstadtpalast där vi fick uppleva The One Grand Show, en färgsprakande dansrevy av den franska modedesignern Jean Paul Gaultier. En annan höjdpunkt var naturligtvis live konserten med Sam Smith i Berlins stora inomhusarena tillsammans med 17.000 andra musikfantaster.

De studerandes dokumentationer och egna reflektioner finns på vår gemensamma Berlin-blogg berlinkult18.blogspot.fi

Koncentrationsläger Sachsenhausen

I Sony Center på Potsdamer Platz

För de flesta deltagare var vistelsen den första direktkontakten med det tyska språk- och kulturområdet och de fick så möjligheten att praktiskt tillämpa sina tyska språkkunskaper som förhoppningsvis blir en höjande motivationsfaktor för fortsatta språkstudier.

En detaljerad skriftlig utvärdering visade att projektet uppskattas och därför kommer det att fortsätta även under nästa läsår.

Här kommer några studerande-kommentarer:

Vad uppskattade du allra mest?

- * att lärarna var involverade men vi fick ändå vara "självständiga"
- * att få lära känna gruppen och ta del av programmet, tyckte alla var positiva och hade bra attityd
- * Alla besöken var väldigt lyckade! Riksdagen och Sachsenhausen var stora favoriter.
- * Att alla som deltog var trevliga och respekterade varandra.

Vad lärde du dig?

- * Jag har lärt mig mera tyska. Snappat ut små uttryck och ord. Dessutom hur det är att resa i grupp och behöva anpassa sig till andra.
- * Jag lärde mig mycket om Berlins historia och kultur, nu förstår jag även att förintelsen var värre än jag tidigare trott.
- * Jag lärde mig att röra mig i en storstad. Jag lärde mig också mera om Tyskland och tysk kultur. Och förstår mera tyska.

Vad tycker du kunde förbättras?

- * Längre utgångstid. Eftersom vi ändå alltid rörde oss i grupp och bara var i våra egna kvarter under kvällarna skulle det varit trevligt att kunna stanna ute längre.
- * Mycket program på dagen, men mer egen tid på kvällarna
- * Lite mera träffar med VG före så man kunde ha lärt känna varandra lite före resan.
- * Lärarna borde stressa mindre under resan. Det går faktiskt inte att kontrollera en hel grupp, som dessutom nog är kapabla att ta hand om sig i stor mån själva. Förstår man kanske är orolig, men det behöver inte gå ut över gruppen.

Michael Frank och Pia Lustig

KULTURELL VISTELSE I PARIS

De sista veckorna innan vi åkte iväg på vår efterlängtnade resa var mycket intensiva, men skapade en ökad samhörighet i franskgruppen och mellan skolorna: den 12.4 hade vi en gemensam träff på VG (praktisk info och diskussioner kring programmet för alla resenärer samt deras föräldrar. Under lektionerna diskuterade och finslipade vi både programmet och resenärernas franska samt tränade olika praktiska situationer och övade oss på att planera olika rutten med metron. Vi drygade också ut vår reskassa genom att ordna ett franskt café i skolan 16.4, där vi bjöd på allt från crêpes och franska bakverk till café au lait och macarons.

Morgonen den 2 maj var det äntligen dags. Det var trötta men förväntansfulla resenärer som dök upp vid Vasa flygfält strax över fem på morgonen. Resan förlöpte snabbt och redan 9.50 landade vi på flygfältet Charles de Gaulle i Paris. Två lokaltåg senare kom vi upp ur underjorden och möttes av blommande rabatter, grönskande gräsmattor ett helt annat klimat än det vi lämnat bakom oss. Värdfamiljerna kom och mötte oss på avtalad plats och vips hade alla försvunnit med väskor och allt till sina nya parisiska hem för att lämna bagaget och lära sig vägen "hem". En timme senare var alla tillbaka och våra resenärer fick nästa uppdrag: nämligen att söka reda på ett lunchställe och beställa något att äta på franska. En stor del av resan gick just ut på detta, dvs. att de studerande på egen hand skulle klara sig i olika situationer på franska – ett uppdrag som de med stor iver gav sig i kast med och aldrig gav upp, trots att det inte alltid var så lätt. Under den första dagen hann vi ännu med ett besök i Eiffeltornet, innan det var dags att bege sig tillbaka till familjerna, dit alla nu kunde ta sig på egen hand med buss, spårvagn eller métro.

Följande morgon mötte vi lärare idel glada miner vid vår träffpunkt och det var spännande att ta del av allas berättelser om deras första kväll och morgon i familjerna. Dagen började med en språklektion med en infödd fransklärare, där temat var "survival franska" i språkskolan Pierre Overall, som även hade ordnat familjeinkvarteringen. Under de två följande dagarna hade vi gemensamt program med gruppen dagtid tills det var dags att ta sig tillbaka till familjerna för att äta middag. Vi bekantade oss med olika stadsdelar, bl.a. le Marais och Quartier Latin samt fick en tre timmars guidad rundtur längs Seine-floden med Alberto, som charmade alla med sitt levande sätt att berätta om staden och dess historia på ett lite annat sätt än vad vi var vana med. Vi hann även njuta av en solig tur längs floden på en Bateau Mouche då man fick

Väl framme möttes vi av värme och solsken. Foto: Frida Crotts

Eiffeltornet, vårt första utflyktsmål. Foto: Frida Crotts

På guidad tur med Alberto. Foto: Frida Crotts

se alla sevärdheter från en annan vinkel. Under vår resa besökte vi konstmuséerna Louvren och musée d'Orsay, som båda ger olika perspektiv på konst och arkitektur.

Efter ytterligare två nätter i familjerna var det dags att ta farväl av dem och stadsdelen kring "Nation" för att styra kosan vidare mot vårt andra "hem" dvs. hotellet Avenir Montmartre i stadsdelen med samma namn, vid foten av Sacré-Coeur och de kända konstnärskvarteren. Vi inledde vår vistelse med ytterligare en guidad rundtur till fots med vår lokala guide, som bl.a. visade oss Moulin Rouge, van Goghs forna hem, samt pittoreska ställen där Picasso och andra kända konstnärer bott och verkat. Vi avslutade rundvandringen vid Place du Tertre, där vi åt en tre rätters middag tillsammans och flera smakade på sniglar för första gången! Andra höjdpunkter ur programmet var besöket på en av Paris största matmarknader (där vi använde pengarna vi tjänat ihop med vårt café i skolan) med efterföljande picknick vid Champs de Mars nedanför Eiffeltornet samt ett teaterbesök på en hysteriskt rolig pjäs där Olivier Giraud lärde oss hur man kan bli Parisare på en timme.

Varje dag innehöll ett eller flera pass som de studerande själva kunde disponera fritt, oftast kring lunchen, så att de både fick hitta något ställe att äta på samt göra aktiviteter i mindre grupper, som tex. bekanta sig med några av Paris vackra parker, gå på bio samt ströva längs Champs-Élysées. Det var roligt att se hur snabbt alla blev varma i kläderna och klarade av att börja ta sig omkring på egen hand och verkligen använda sin franska. Det var också dessa upplevelser samt vistelsen i familjerna som fick våra studerande att inse att de verkligen KAN franska.

Det var vemodiga miner den sista morgonen då alla insåg att det snart var dags att åka hem igen. Vi hann ännu med en sista fransk frukost med café au lait och croissanter innan vi marscherade iväg mot Gare du Nord för att ta RER-tåget (trots pågående strejker!) tillbaka till flygfältet. De flesta i gruppen hade en känsla att mycket ännu var ogjort i staden och smidde redan planer på att återvända. Väl hemma i skolan igen beslöt vi att vi från och med nu endast använder franska i skolan på lektionerna och ännu i skrivande stund har vi inte tummat nämnvärt på det.

Frida Crotts (VÖS) och Johanna Nygård-Sandelin (VG)

Trerättersmiddag vid Place du Tertre. Foto: Frida Crotts

Ett av våra hotellrum hade en stor balkong. Foto: Frida Crotts

MATEMATIK

Årets stora satsning i matematik har varit införandet av digitala minitest och kursprov.

Detta har medfört ett nytänk vad gäller uppgiftskonstruktion i och med att det i nya läroplan sätts stor vikt vid användning av tekniska hjälpmedel i undervisningen.

Skolans satsning att införskaffa fyra nya SMART interaktiva tavlor har möjliggjort en djupare insikt i kopplingen mellan algebraiska uttryck och grafer, vilket gjort undervisningen mera dynamisk.

För att hjälpa de studerande i inlärningsprocessen har räknestugor ordnats vid sidan av kurserna utanför lektionstid.

Under läsåret har några abiturienter deltagit i Teknologiföreningens matematiktävling Mattetäpplan vid Aalto universitetet.

I anslutning till läsårstemat Finland 100 år ordnade matemat-gruppen en julkalender i både fysisk och digital form.

Årets julkalender

Första digitala kursprovet i matematik
Foto: Camilla Söderback

BIOLOGI OCH GEOGRAFI

I den nya läroplanen betonas vikten av en mångsidig handledning och utvärdering. Med den nya arbetsmetoden som vi kallar teamwork har mångsidigheten på båda punkterna ökat märkbart. En större del av kursen har blivit elevcentrerad, handledningsmomentet har fått större plats och en fjärdedel av kursvitsordet baserar sig på arbetet. Metoden har provats ut i kurs 2 i biologi och i kurs 3 i geografi, studeranderesponsen har varit mycket positiv.

Under läsåret har samarbetet med Fakulteten för naturvetenskaper och teknik vid Åbo Akademi kommit igång på allvar. Tillsammans med biologer från FPV besökte alla biologer från Vasa övningsskola FNT i Åbo. Vi hade två givande dagar med information om fakultetens satsningar inom forskningen och diskussioner om ett fortsatt samarbete. Under våren kommer två lärare och 20 studerande från gymnasiet att besöka FNT i Åbo.

I september var alla biologistuderande inom IB på en två dagar lång fältkurs till Klippan i Monäs. Fältkursen är uppskattad, ger en ökad förståelse för praktiska metoder inom ekologisk forskning och bidrar till många timmar av praktiskt arbete som är en obligatorisk del av IB-biologin. I november besökte en grupp biologistuderande Umeå för att få information om universitetsstudier inom biovetenskaper vid Umeå universitet.

Inom temat Finland 100 år har vi synliggjort material som använts i våra ämnen. I en av skolans glasmontrar har vi sammanställt en utställning som presenterar skolmaterial från de senaste 100 åren.

I och med digitaliseringen av realprovet ser provuppgifterna ut på ett helt annat sätt och dessutom kommer nya tvärvetenskapliga kunskaper att behövas. De studerande i biologi och geografi ska behärska statistik-, kalkyl- samt bildbehandlingsprogram för att kunna göra tabeller och diagram och dessutom kunna göra kopplingar till andra ämnen så som kemi, fysik, matematik, hälsokunskap, historia, samhällskunskap mm.

Vi har under läsåret börjat arbeta på en förutbestämd "lärstig" som ska försäkra att våra studerande ska lära

sig allt som behövs och att ingen ska missa några viktiga komponenter. Vi har preciserat vilka kunskaper som ska tas upp i vilken kurs och genom uppgifter och övningar har de studerande fått bekanta sig med de nya digitala programmen som behövs.

Planeringen av G-byggnadens renovering har kommit igång och vi ser fram emot att få vara med i processen och utveckla nya innovativa lärmiljöer.

Teamwork i biologikurs 2. Fr.v. William, Amelia, Milla, Elias och Simon. Foto H-O Lithén

Undervisningsmaterialet har förändrats under 100 år. Joachim och Margita framför montern. Foto H-O Lithén

FYSIK

I kursen FY1 har en helt elektronisk kursbok använts och i de fördjupade kurserna i fysik har en hel del studiebesök och-resor gjorts för att varva teori med praktisk kunskap. Abiturientfysikerna har fått delta i två dagsexkursioner till Helsingfors och en fem dagar lång resa till München. Det första resmålet var Helsingfors Universitet där vi fick utföra laborationer i modern fysik. Det andra resmålet var Heureka med efterföljande väggklättring och Lasertag. Höjdpunkten av resorna var ändå resan till München i november. Där fick studerandena utföra laborationer på DLR (Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt), samt besöka bland annat Deutsches Museum (världens största vetenskapsmuseum), Max Plancks Institut, BMW-Welt, Allianz-arena, samt Dachau (första tyska koncentrationslägret).

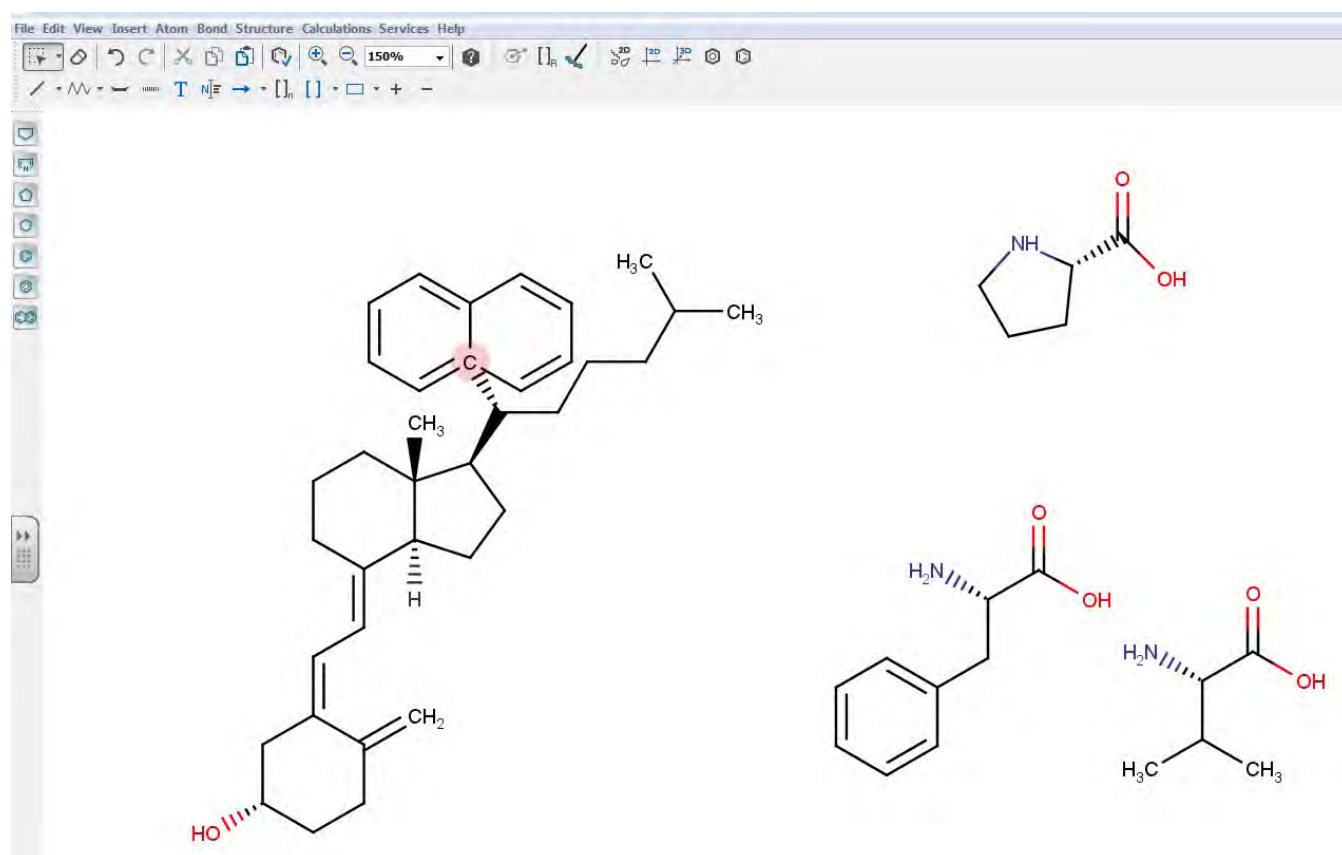
Fysiker når högt i sin utbildning
Foto: Eddi Koistinen

DLR och Dachau i München
Foto: Nikke Palmberg

KEMI

Ibruktagandet av den nya läroplanen i kemi har inneburit ett stort steg mot en mera digital studiestig. De tre första kursböckerna finns att tillgå i både bok- och digital form. Kurs ett kan också erbjudas i en helt digital version Tablet-koulu vilket har gjort studierna intressanta och mera utmanande speciellt för de studerande som enbart har för avsikt att avlägga den obligatoriska kursen. Ritprogrammet MarvinSketch har införts av Studentexamensnämnden för att kunna åskådliggöra komplicerade organiska molekyler och deras reaktioner. Kursutvärdering har också breddats med att införa inslag av självutvärdering och genom att använda digitala utvärderingsprogram såsom GoogleForms, Socrative och Abitti. Studerande har erbjudits möjligheten att delta i MAOL:s kemitävling

Strukturer ritade med MarvinSketch
Bildproducent: Stefan Røj

HISTORIA

I de obligatoriska och frivilliga kurserna på årskurs två har märkesåren 2017 och 2018 betonats i våra kurser. Tack vare ett fint undervisningsmaterial som Svenska litteratursällskapet har delat ut till alla skolor om Finlands inbördeskrig har vi kunnat jobba extra mycket med temat inbördeskriget. Vi har också besökt utställningen Jägarna på Österbottens museum i flera kurser.

I historia 5 har vi samarbetat med Kultur Österbotten inom ramen för projektet Medeltid i samtid. Vi har bekantat oss med Vasas medeltida historia på plats och ställe i gamla Vasa. I kursen historia 9 förberedde vi oss inför de nationella Ahtisaaridagarna som hölls i Vasa i november. Eleverna forskade i konflikter där president Ahtisaari har medlat. Deras arbeten presenterades i form av posters under president Ahtisaaris besök vid vår skola.

SAMHÄLLSLÄRA

I samhällslära har vi arbetat mångsidigt kring samhällsrelaterade frågor. Läsårstemat Finland 100 år samt presidentvalet 2018 har speciellt betonats. Vi besökte riksdagen tillsammans med en gymnasiegrupp lagom inför Finland 100-års jubileum. Inför presidentvalet deltog vår skola i det nationella ungdomspresidentvalet. Studeranden i en samhällsläragrupp organiserade valet. Sittande presidenten Sauli Niinistö segrade redan i första omgången, liksom han gjorde helgen därpå i det nationella presidentvalet.

Våra elever har också deltagit i Amnesty internationals brevskrivarmaratonen och engagerat sig i människorättsfrågor. Vi har arbetat med frågor kring hållbar utveckling med betoning på FN:s hållbarhetsmål i samband med att vår skola tog emot den ambulerande utställningen Världen 2030.

Utöver studiebesöket till riksdagen har vi gjort också många andra studiebesök och aktivt samarbetat med företag och organisationer både nationellt och internationellt. Vi har också haft besök av flera gäster i klassrummet. Under våren har SL6-gruppen bl.a. besökt Microsoft, VASEK, och Mirka. Utöver detta har entreprenörer, akademiker och gästföreläsare från finanssektorn skapat förutsättningar för ungdomarna att starta sina egna företag.

Elever har också deltagit i European Youth Parliament, som är en obunden organisation som samlar ungdomar från hela Europa för att debattera aktuella politiska frågor. Våra elever har deltagit i EYP sessioner i Jyväskylä, Åbo, Wrocław och Tbilisi.

RELIGION

Den nya läroplanen har påverkat främst kurs 1 som fokuserar starkt på den religiösa individen och det religiösa samfundet men syns även i den nya kurs 2 som tar fasta på kristendomens mångfald. Denna mångfald är särskilt tydlig i Vasa. Under kurs 1 har vi även ägnat oss åt kulturobjektanalys för att förbättra vår kulturella läskunnighet. Kurs 3 med kristen dogmatik gick en sista gång. 14 personer har skrivit religionsämnet i studentbeskrivningen vilket är ett nytt rekord.

I januari besökte Ronja Karvinen som studerar vid United World College i Zwaziland vår skola och berättade hur man arbetar med FN:s hållbarhetsmål där.

Edith Rosenblad vann uppsatstävlingen ordnad av Österbottens försvarsgille.

PSYKOLOGI

Årets temaområden har belysts i flera kurser. I kurserna 1, 2, 4 & 5 har teman som identitet och jaget behandlats, dessa har knutits till temat Finland 100 år. Kurs 5 har fokus på personligheten vilket också knyter till läsåret eftersom personligheten formas delvis av den kultur vi växer upp i. Finland 100 år, har utgjort en viktig del i förståelsen av den egna personligheten. Även temat mental hälsa som behandlats i kursen är en viktig aspekt av Finlands historia och framtid.

Psykologi som vetenskap har genom historien utvecklats då olika riktningar analyserat människans beteende och aktivitet utifrån flera perspektiv. Detta har format psykologin till en tvärvetenskaplig vetenskap med anknytning till bl a filosofi, biologi, fysik, medicin.

Handledning av de studerande mot tvärvetenskapliga lärmiljöer har skett genom studiebesök och till bl a Experience Lab (var våra värdar Joachim Högväg och Joachim Majors samt Yvonne Backholm-Nyberg och Susanne Hägglund tog hand om oss), Maria Tulinen (psykoterapeut och specialutbildad inom kognitiv beteendeterapi), enheten för utvecklingspsykologi vid Åbo Akademi (var våra värdar Patrik Söderberg och Alexandra Holm tog hand om oss). Expertbesök har vi haft i form av doktorand Thomas Nyman (Åbo Akademi) som berättat om forskning om ögonvittnesskildringar och en intervju (gjord av studerande Stephanie Björs och Wilma Staffans) med sjuksköterska Annika Jakobsson på ätstörningsavdelningen VCS. Studerande Sofia Ahläng har också beskrivit för oss om den kreativa processen då man skriver musik. Ett stort tack till er alla!

Dessa studiebesök och experter stärker tvärvetenskapligt tänkande och ger exempel på hur tvärvetenskapliga miljöer tillämpas i samhället. Man kan läsa mera om detta i den nylanserade ämnesbloggen som ni hittar på: <http://blogs2.abo.fi/vos-psy/>

FILOSOFI

Inom filosofin har vi under året funderat på diverse aktualiteter - t.ex. fake news, inbördeskriget, miljöfrågor - ur filosofiska perspektiv. Med avstamp inom bl.a. etiken har teoretiska grepp blandats med praktiska lösningsförslag från ungdomarnas håll. Detta med syftet att få studerande att inse betydelsen av tänkande och reflektion för kunskapen, tillvaron och moral.

Filosofiämnet fanns i likhet med historia och samhällslära också representerade då ämneslärare och akademiker möttes vid FPV under vårterminen för diskussion kring trender och utvecklingsspår. Med hänsyn till de centrala frågornas natur har filosofiämnet en viktig position inom tvärvetenskapliga resonemang. Parallellt med detta kan man framhålla ett tydligare intresse för filosofiska spörsmål, i första hand mot bakgrunden att sammanlagt 6 abiturienter avlagt studentexamensprovet i ämnet detta läsår.

HÄLSOKUNSKAP

Under läsåret har vi utan större utsvävningar fokuserat på undervisningen. Den nya läroplanen har nu genomförts i sin helhet i och med att samtliga nya nationella kurser hållits.

En annan sak som införts under detta läsår är det digitala realprovet i hälsokunskap. De ställda frågorna är idag mycket mera varierade i och med möjligheten att utnyttja material av många olika typer. Detta har utvecklat ämnet på ett intressant sätt, men ställer också större krav på våra studerande både när det gäller datakunskaper och när det gäller att kunna tillämpa och analysera information. Dessutom är det inte bara typen av frågor som förändrats, utan också bedömningen är mera nyanserad än tidigare, så det finns många nya och intressanta aspekter inom undervisningen.

Utprovningsen av experimentella och digitala mätmetoder inom Koe ja Kokeile-projektets ramar har fortsatt. Bl.a. har tio stycken aktivitetsarmband införskaffats, dessa kan studerande låna och utnyttja för att följa med t.ex. träning, antal steg per dag eller sömn.

Vi har detta läsår för första gången också handlett blivande lärare med hälsokunskap som huvudämne, tidigare har vi endast haft biämnestuderande.

Data som samlas in med hjälp av ett aktivitetsarmband kan analyseras vidare

GYMNASTIK

På gymnasienivå är grundinställningen och attityden till gymnastiken generellt mycket god – det finns en glädjande medvetenhet kring motion och rörelse. Det ger också goda förutsättningar för att implementera egna val och egen träning bland de traditionella rörelsealternativen. Under läsåret är Äldstes dans den återkommande höjdpunkten som engagerar studeranden både i och utanför skolan. I år var det till slut över 120 studeranden som med stor inlevelse och svettlack i pannorna som dansade i samtakt i gymnasiets gymnastiksal i februari. Att dans har en alldeles särskilt positiv ställning i Vasa övningsskola märks inte minst på skolans julfest, då polonäståget både är långt och trångt. Dansen binder samman 7-9 och gymnasiet på ett alldeles ypperligt sätt, och i dansen tecken spelar det ingen roll ifall en är högstadielev, gymnasiestuderande eller lärare.

Guld på 4x100m i Stafettkarnevalen

STUDIEHANDLEDNING

Ämnet studiehandledning pågår under hela gymnasieutbildningen och sker i form av undervisning i storgrupp samt handledning individuellt och i smågrupp. Vi erbjuder regelbundna inspirationstillfällen, studiebesök, ett individuellt handledningssamtal per studieår, smågruppshandledning i samband med kursval och studentexamensanmälan. Under detta läsår har vi även provat pop up-handledning i korridoren. Studiehandledarnas dörrar är alltid öppna för samtal.

Målsättning för studiehandledningen i vårt gymnasium är att ge stöd till de studerande att utarbeta en personlig plan för sina nuvarande studier, fortsatta studier och karriärinriktning.

Detta görs genom att:

- använda Wilmer som en logg över den egna handledningen.
- utveckla hela skolans delaktighet i studiehandledningen.
- utveckla samarbetet med regionens näringsliv, högskolesektorn och andra utbildningsaktörer.
- utveckla samarbetet med regionens övriga stödfunktioner för unga.

Det elektroniska studieplaneringsverktyget "Wilmer" är idag en viktig del av studiehandledningen och ett utmärkt arbetsverktyg för att hjälpa den studerande att ta ansvar för den egna studieplaneringen och i förlängningen de egna studierna. Wilmer används också av de studerande vid anmälan till studentexamen, en förhandsplan skrivs in under gymnasietiden och ligger som stöd för den egentliga anmälan. Planeringen för vilka ämnen den studerande kommer att skriva i studentexamen med tanke på fortsatta

studier, blir med hjälp av Wilmer-blanketten en process som på ett naturligt sätt växer fram till ett beslut under studietiden. Den studerandes egen studieplan skall vara ett centralt verktyg inom handledningen och målet är att den studerande får utveckla sina färdigheter att söka till vidarestudier och få djupare kunskaper dels om sig själv och om olika utbildningsalternativ och om arbetslivet.

Under läsåret har vi ordnat några större events. I samarbete med de övriga Vi7-gymnasierna ordnades i augusti Karriär 2025 för alla abiturienter. Under dagen fick ungdomarna en möjlighet att bekanta sig med olika typer av karriärer och yrken i form av föreläsningar och mindre gruppssessioner. Årskurs två har inom ramen för kursen Studiehandledning 2 deltagit i Uni på väg och Pohjola-Norden i skolan.

Studiebesök och inspirationstillfällen på fredagar är viktiga delar i studiehandledningen. Under läsåret 2017-18 har vi ordnat följande:

- Studiebesök till: Svenska Handelshögskolan, Åbo Akademi, Yrkeshögskolan Novia, Vasa, Helsingfors universitet Vasa/Helsingfors, Aalto universitetet, Konstuniversitetet, Arcada, Umeå universitet, Know-How-mässan
- Besök av: United World College, Yrkeshögskolan Novia, Aalto universitetet, Åbo Akademi, Lappfjärds folkhögskola, Umeå universitet, Helsingfors universitet, Norrvalla folkhögskola
- Information om arbete som au pair

POHJOLA - NORDEN — EN DAG AV GEMENSKAP

Nedan ser du temat för workshopparna samt tidtabellen för dagen.

Nordiska Språk- Niklas Ollila

Häruppe i Norden har vi nordbor mycket gemensamt, sägs det. Och så påstås det att vi har en språkgemenskap. Har vi alltså ett gemensamt språk? Förstår andra nordbor då svenska utan problem? Varför ska man inte tala engelska i Danmark? Vad är skandinaviska för språk och hur talar man det? Bland annat de här frågorna vill jag att vi söker svar på. Dessutom ger jag mina bästa knep för hur man kan lära sig förstå talad danska och hur man undviker språkliga fallgropar och, icke minst, de falskaste av vännerna."

Terje Torkildsen norsk författare och komiker

Den prisbelönta författaren/komikern som har skrivit ungdomsromanserien Dystopia. Temat för workshoppen kommer att vara ungdomskulturen i Norden och kommer även att behandla skandinaviska språksituationen och parallellerna mellan nynorska i Norge och svenska i Finland.

U-plus Norden info norden för olika åldrar

Presentationen innefattar ett informationspaket om de nordiska möjligheterna för eleverna i gymnasiet. Möjligheterna att söka sommarjobb och andra aktiviteter

Karriären storytelling med Nils och Andreas Kåll

Genom att intervjua svensktalande personer, kända och mindre kända, bosatta i Finland eller utomlands, och sammanställa dessa intervjuer, ger Karriären en värdefull inblick i vad det i praktiken kan innebära att studera ett givet ämne - eller mer allmänt - hur arbetslivet verkligen kan se ut.

Målet är att ge en möjligast verklig bild av hur arbetslivet kan se ut och samtidigt presentera branscher och arbetsmöjligheter. Genom presentationerna skapas förebilder och inspiration för att underlätta val av studieriktning och hjälpa ungdomar och vuxna att sätta kurs i livet.

Filmvisning Turkiosken och Full Patte

Kortfilmer om samhällsfrågor

INTERAKTION I OCH UTANFÖR GYMNASIET

VASA + WAREGEM = SANT I 15 ÅR

Gymnasiets samarbete med Heilig Hart College i Waregem har resulterat i 15 utbytesprojekt!

I år deltog 20 studerande i åk 2. Ett faktum som vittnar om att tidigare utbytesprojekt har varit lyckade är att fyra studerande har syskon som deltagit tidigare år.

Årets projekt fokuserade på olika aspekter av identitet. Under projektveckan i Belgien låg fokus på sociala medier. Ungdomarna jobbade i grupper och skapade interaktiva, kreativa presentationer utgående från ett valt fokusområde (t.ex. sexting, Tinder, Facebook, Instagram). Med hjälp av playmobil-figurer skapades en storyline som fotograferades och illustrerades med hjälp av digitala verktyg. Projektveckan i Vasa hade temat "What's your ID?". Dramapedagog Jakob Johansson engagerade ungdomarna i dramaövningar kring temat identitet. Ett besök till Kuntsi och utställningen "At the end of the world" vidgade temat ytterligare. Ungdomarna jobbade i par med olika aspekter av identitet och gjorde både presentationer och collage.

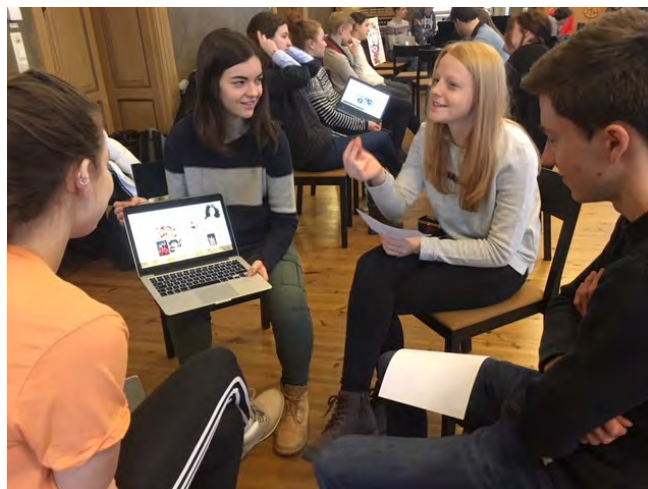
Projektveckan i Waregem bjöd på en exkursion till Antwerpen och Brügge med båttur på kanalen. Veckan avslutades med föräldrakväll, projektpresentationer och 'food court' i skolan. Ungdomar från Bergen i Norge deltog i samma projektvecka.

Projektveckan i Vasa gynnades av fantastiskt vinterväder. Programmet innehöll en hel del sportsliga aktiviteter (pulkaåkning, skridsko, fotboll, vinterbad, hockeymatch) och exkursion till Björkö. Veckan avslutades med gemensam middag. Vårdgruppen samarbetade ypperligt och tog väl hand om sina gäster.

Vi vill rikta ett varmt tack till alla värdfamiljer och till alla 20 ungdomar som deltog i årets utbytesprojekt!

Hemsidan för projektveckan i Vasa: <https://vosex-change18.wordpress.com/>

Diane-Christine Blusi och Henrik Lindgrén

Projektarbete i Runebergsalen

Björköby

Belgien

EUROPEAN YOUTH PARLIAMENT

Studerande vid Vasa övningsskola har under läsåret 2017-2018 tävlat i European Youth Parliament (EYP) tillsammans med ungdomar från Finland och andra europeiska länder.

EYP är en politiskt obunden och fristående organisation som strävar efter att öka intresset för politik och internationalisering bland ungdomar i Europa. En EYP-session pågår i regel 3-4 dagar. Delegaterna blir indelade i olika kommittéer som får en politisk frågeställning som de får ta ställning till och utarbeta förslag på lösningar till.

EYP är samtidigt en tävling där deltagarna tävlar individuellt om att avancera vidare från en nivå till följande. Våra studerande har under läsåret deltagit i regionala uttagningar i Jyväskylä, nationella sessionen i Åbo och internationella sessioner i Tbilisi och Wrocław.

Ronja Borgmästars (3B) var en av Finlands representanter i European Youth Parliaments internationella session med temat "Peace, Stability and Advancement" som ordnades i Tbilisi, Georgien i november 2017.

Bild från General Assembly- stormötet i Georgiens parlament.

HACKING THE 6TH WAVE

Vasa övningsskolas gymnasium har under läsåret deltagit i projektet H6W. Projektets huvudmål är att ungdomarna ska utveckla färdigheter och kompetenser nödvändiga för arbetsliv och kommande studier. Projektet skapar synergieffekter genom interaktion med entreprenörer och experter inom olika områden. Företaget Educraftor har koordinerat projektet.

Parallellt med ambitionen att skapa gynnsamma förutsättningar för de studerande har lärarkåren fått ta del av 6 olika workshocks runt om i Finland. I Vasa ordnades en workshock under våren och där var Sarah Väre, doktorand vid Hanken och marknadsförare C2, inbjuden för att berätta om nya trender inom marknadsföringen. Föreläsningen tangerade också hållbar ekonomi och en grönare framtid. Vid Experience Lab presenterades senare möjligheterna att mäta en upplevelse och dess relevans för marknadsföring åt lärare från de olika deltagarskolorna.

I likhet med andra deltagarskolor (Turun normaalikoulun lukio, Viikin normaalikoulun lukio, Lauttakylän lukio, Salon lukio, Tampereen normaalikoulun lukio) har studerandeteamen deltagit i två Eduhack-tillfällen i Tammerfors och i Åbo. Vid båda tillfällena har teamen jobbat intensivt under 48 timmar för att slutligen presentera sina lösningar på de utmaningar man tilldelats av företagen. Båda Eduhack- tillfällena gav ett av våra team en plats i finalen. Teamen vid Vasa övningsskolas gymnasium har samarbetat med Wärtsilä, Gambit samt Ålandsbanken.

De studerande som deltagit är: Axel Haldin, Kureh Mo, Annika Rantala, Elsa Saario, Ethan Brady, Niklas Berglund, Robin Svahn, Sara Lindquist, Matilda Hagnäs, Onni Jaatinen, Inka Metsä-Heikkilä, Robin Sundsten.

Anders Fransén, Kicki Häggblom, Mikael Lax

YES - GYMNASIER I ARBETSLIVET

Fördjupningen inom företagsamhetsfostran och företagsam pedagogik har fortsatt även under detta läsår. Projektet fortsätter ännu inkommande höst och kommer då att innefatta bland annat två lärarfortbildningar. YES-projektet har under året fungerat som ett stödprojekt till H6W-projektet. De studerande som avlägger kursen TS2 samarbetar med företagen Wärtsilä, Gambit och Ålandsbanken. Kontaktpersoner från företagen har förmedlat utmaningar och de studerande kommer att pitcha sina idéer i under en Eduhack-tillställning i Åbo i maj.

Företagsamma arbetssätt genomsyrar såväl studerandes som lärarnas vardag och många av de projekt och lärarbidrag som aktualiseras under läsåret går hand i hand med de målsättningar som YES-projektet ställer upp. Däribland kan faddergalan, Ahtisaaridagen, musikaltillställningar och politikerbesök nämnas.

Utöver detta har de medel som finns tillgängliga inom ramen för projektet använts för att förverkliga studiebesök (t.ex. Microsoft), kurser och gästföreläsningar. Under läsåret har Anders Fransén blivit utvald som en av hundra lärare i Finland att få avlägga utbildningen YES Tutorlärare - YES Tutorope. Förutom Anders har också Tina Liljeblad ingått i arbetsgruppen.

Vasaföretag utmanar gymnasieelever

LOKALT

Vasaföretag utmanar gymnasieelever

30 NOVEMBER KL 18:00

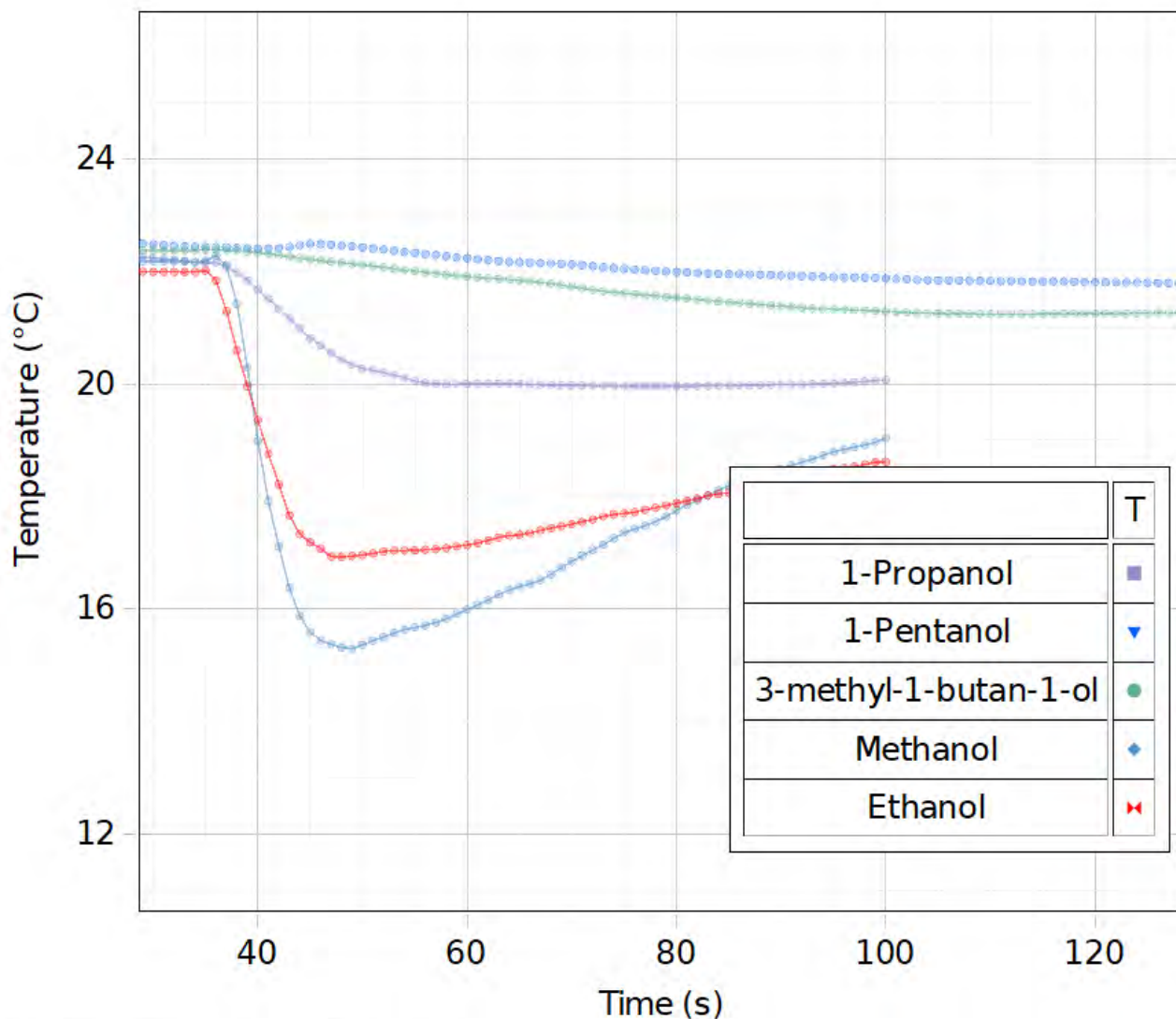
PLUS VASA Kreativa och smarta lösningar är vad tre olika team vid Vasa övningskolas gymnasium förväntas leverera till företag i Vasa. Teamen deltar i ett nationellt projekt som för

ÖVNINGSSKOLOR I SAMARBETE - KOE JA KOKEILE

Detta läsår var det andra året för Koe ja kokeile, ett tvåårigt gymnasieprojekt där VÖS jobbar med landets andra övningsskolor. Projektet finansieras av Utbildningsstyrelsen.

I projektet ingick de traditionella naturvetenskaperna fysik, kemi och biologi, men också hälsokunskap och matematik fick vara med på ett hörn. Meningen var att tillsammans utveckla experimentell metodik som utnyttjar digitala verktyg, och samtidigt också fokusera på olika former av bedömning, såväl formativ och summativ som självutvärdering och kamratrespons.

Betoningen har varit på det digitala. VÖS har i år införskaffat ytterligare en del mätutrustning och har fortsatt arbetet med att skriva instruktioner för experiment där utrustningen kan användas. I instruktionerna ingår också förslag på hur bedömningen kan göras. Instruktionerna har laddats upp i en idébank som är gemensam för de involverade övningsskolorna. Tanken är att också landets övriga skolor så småningom skall få tillgång till materialet genom att de olika övningsskolorna sprider idéerna i sina egna, lokala nätverk, något som t.ex. Vi7-samarbetet lämpar sig alldeles utmärkt för.

Alcohol Evaporation

Temperaturförändring när olika alkoholer avdunstar –
exempel på ett experiment där digital mätteknik används.

10 MINUTER - LIVE

Fem gymnasier från Nyland, Åboland, Åland och Österbotten tävlade om flest tittare, gilla-markeringar och juryröster. Efter en fyra dagars introduktion i flerkameraproduktion och media vändes Svenskfinlands blickar mot showen från Vasa övningsskolas gymnasium som streamades live på Hbl.fi och vårt team vann hela tävlingen.

Vårt bidrag var en samproduktion med musiktreorna och deras slutproduktion musikalerna "Fortuna" och inslaget hette "Fortuna- bakom kulisserna". Det tekniska teamet med flitiga studerande från olika årskurser bestod av: Matias Monola, Vera Turtonen, Wilma Weckström, Yannika Rönnqvist, Ida Österholm, Ylva Nyman, Filippa Sandberg, Peter Ahlskog, Johan Urrutia, Julia Rösgren, Matilda Hagnäs och Annie Mitch.

Vinsten för teamet blev en studieresa till Helsingfors och där fick de ta del av pjäsen "Naturen kallar" på Viirus teatern, besöka Arcada och deras mediautbildning och ett besök till Huvudstadsbladet.

STUDERANDEKÅRENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2017-18

Studerandekårens styrelse höstterminen 2017

Ville Toivari, ordförande (åk 3)

Elin Berg, vice ordförande (åk 2) Ida Österholm, sekreterare (åk 2), Mikael Morney, kassör (åk 2), André Martinez (åk 3), Matias Monola (åk 3), Vera Sundström (åk 3), Kevin Ekman (åk 2), Anna-Karin Engstrand (åk 1), Dritero Ferri (åk 1), Roosa Rantala (åk 1), Peter Ahlskog (åk 1)

Handledande lärare: Anders Fransén, Niklas Palmberg

Studerandekårens styrelse vårterminen 2018:

Elin Berg, ordförande (åk 2), Anna-Karin Engstrand, vice ordförande (åk 1) Ida Österholm, sekreterare (åk 2), Mikael Morney, kassör (åk 2), Kevin Ekman (åk 2), Dritero Ferri (åk 1), Roosa Rantala (åk 1), Peter Ahlskog (åk 1)

Handledande lärare: Anders Fransén, Niklas Palmberg

Verksamhet höstterminen 2017

4 september - Stormöte i Estradan

SKS ordnar alltid ett Stormöte i början av höstterminen där hela skolan deltar och röstar in nya representanter till Studerandekåren samt handledande lärare. Niklas Palmberg och Anders Fransén fick fortsatt förtroende som handledande lärare. De nya representanterna från åk 1 blev följande: Anna-Karin Engstrand, Peter Ahlskog, Roosa Rantala och Dritero Ferri. Den nya representanten som röstades fram från åk 3 blev Matias Monola

14-16 september - Hungerdagsinsamling

SKS samlade in pengar i skolan i samarbete med Röda Korset.

14 novemeber - Mjuksidag

Under hösten ordnade vi en dag där alla i skolan upmanades till att klä sig i mjukiskläder.

15 december - Matinsamling

SKS ordnade en matinsamling för att sprida julens glädje. SKS samlade in mat till behövande familjer i Vasa. Maten som samlades in kunde förvaras i rumstemperatur och bidragen skänktes till initiativet Joulupussi som ordnades av Vaasan Lähimmäisyhdistys ry.

18 och 20 december - Innebandyturnering

SKS arrangerade den traditionsenliga innebandyturneringen 18.12 och 20.12. Alla klasser i skolan deltog med ett lag. Turneringen vanns av 3D i finalen mot 2A. 3D tog också hem vinsten i den traditionella matchen mellan lärarna och det vinnande laget. För varje mål som gjordes i lärarmatchen donerade SKS 20€, och den sammanlagda summan uppgick till 160€.

Innebandyturneringen handlar inte bara om sport utan det ordnades även en tävling om bästa utklädnad. 1A och 2CB tog hem priset i den uppskattade tema tävlingen. Turneringen fick mycket positiv respons och ökade sammanhållningen mellan studerande.

Verksamhet vårterminen 2018

24-25 januari - SKS deltagande i PR-dagarna

Ville, André, Roosa och Anna-Karin representerade SKS och berättar om SKS verksamhet till de kommande 9:orna. De fick också berätta allmänt om gymnasieval och hur man kan påverka skolans verksamhet i gymnasiet.

22 januari - litet Stormöte i Estradan

SKS höll ett kort Stormöte för hela skolan i Estradan kl.13:00-13:15 där man bland annat meddelade om inbandyturneringens lärarmatch, vart pengarna skall skänkas samt presenterade nya ordföranden och vice ordföranden.

13 februari - Faddergala

Den 13 februari 2018 ordnade SKS den årligen ordnade Faddergalan i Estradan. Under Faddergalan deltog SKS med kaffe och servering (fastlagsbullar, etc). Det är åk 1 musiklinjen som har hand om majoriteten av musikuppträdande med några inslag av åk 2 musiklinje. SKS hade även hand om en frivillig pengainsamlingspunkt. Pengarna som man fick in från Faddergalan (från servering och insamling) skänker SKS till Vasa mödra- och skyddshem och skolans fadderbarn Quim Sanchez.

14 februari - Kramdag

SKS ordnade den 14 februari 2018 kramdag i samband med alla hjärtans dag som firas samtidigt. Kramdagen innebär att SKS klipper ut hjärtan av papper till eleverna i skolan och på detta hjärta får man samla namn som man får genom att ge en kram till någon annan. SKS har ordnat detta evenemang årligen och skall fortsätta med denna tradition i framtiden.

15 mars - SKS deltagande i Vasa Stads Ungdomsfullmäktiges möte

En inbjudan från Vasa Stads Ungdomsfullmäktige hade studerandekåren fått till att delta i deras officiella möte vid Styrelsegården. Anna-Karin och Elin från SKS deltog i mötet och följde aktivt med.

27 mars - Våffeldagen

Våffeldagen firades officiellt den 25 mars och SKS valde även i år att uppmärksamma det genom att steka och sälja våfflor följande skoldag.

Under vårterminen arrangerades även en hygienpasskurs i samarbete med Yrkesakademien.

Edith Rosenblad vann uppsatstävlingen ordnad av Österbottens försvarsgille. Vandringspriset Den finska krigshästen placerad i Vasa övningsskolas gymnasium detta läsår.

ALLMÄN

DEL 2

PROJEKT OCH FORSKNING VID VASA ÖVNINGSSKOLA

Slöjd 2.0 - programmering i slöjd

Kontaktperson: Kasper Hiltunen

1.8.2015-31.12.2018

Nya material inom elektronikkens område gör det allt lättare och roligare att förverkliga egna idéer som kombinerar slöjdens olika material med modern teknologi och programmering enligt egna behov och önskemål. Slöjd 2.0 är ett ämnesintegrerande projekt, där barn i åk 3-6 resp. 7-9 får arbeta med konkreta, programmerbara slöjdprojekt. Projektet genomförs i samarbete med ett urval pilotskolor i Vasaregionen och Åbo. Målsättningen är att man inom projektet vid dess slut har producerat material, idéer och innehåll som slöjdlärare kan ta i bruk för att introducera programmering i undervisningen.

VÖS ingår som pilotskola i projektet. Material och idéer testas både i undervisningen i åk 6 och i klubbverksamhet.

Kasper Hiltunen, Charlotte Forsman, Juha Hartvik & Linda Mannila

Spelifiering

Kontaktperson: Minna Rimpilä

2016-

Syftet är att kartlägga möjligheter för spelifiering i bildkonstundervisningen.

VÖS-klassrummet verkar som ett "laboratorium" för olika former av digitala och virtuella lärmiljöer. Lärare fungerar som pedagog, didaktiker och ger en lärarröst i projektet.

Matilda Ståhl, ÅA Hannah Kaihovirta, HU / ÅA Minna Rimpilä VÖS

MAT-É-TEMA(T)

Kontaktperson: Kasper Hiltunen

2015-2019

Syftet är att sammanföra ämnesdidaktiker och verkssamma lärare till en serie workshops där vi tillsammans undersöker och tillämpar matematisk begreppsbildning och matematiska modeller i slöjdverksamhet och huslig ekonomi. Syftet är att såväl utveckla mångsidiga lärmiljöer och angreppssätt som bedömning i formativ mening inom dessa. Projektets ledstjärna är Inquiry as a tool can lead to developing inquiry as a way of being (Jaworski, 2006).

Forskningen fokuserar på att identifiera, beskriva och diskutera lärarnas och ämnesdidaktikers erfarenheter, synliggöra dilemman, utmaningar och framgångskriterier som deltagarna identifierat i sina skolvisa projekt.

Kasper Hiltunen, Ann-Sofi Røj-Lindberg & Juha Hartvik

Läs mer på <http://blogs2.abo.fi/matetemat/>

Livet på Topelius tid

Kontaktperson: Johanna Bonäs

2018

Syftet är att skapa ett digitalt läromedel där livet på 1800-talet åskådliggörs genom Topelius författarskap

Läromedlet kan användas i ämnena historia och samhällslära. Finns gratis och fritt tillgängligt för alla på nätet. SLS finansierar och har tagit initiativ till projektet. Sets förlag gör läromedlet utgående från våra texter och förslag.

Johanna Bonäs, Ann-Louise Holmgren, Katrina Åkerholm

Digitala möjligheter i en blandad lärmiljö

Kontaktperson: Minna Rimpilä

2014-

Syftet är att utveckla användningen av digitala verktyg i en blandad lärmiljö.

Projektet som påbörjades år 2014 har genomgått många faser och pågår fortfarande med nya infallsvinklar och försök till att utveckla. Bildkonst och multilitteraricetet har en central roll i projektet. Flera artiklar och föreläsningar har producerats inom projektet.

Minna Rimpilä, VÖS Hannah Kaihovirta HU / ÅA

Projekt DiDiDi

Kontaktperson: Elisabet Backlund-Kärjenmäki, Ulla Granfors, Andreas Sundstedt

2011-

Projektets övergripande syfte är att granska, upptäcka och sprida de lärandepotentialer som ny innovativ digital teknik kan innebära för undervisning och didaktisk utveckling i skola, lärarutbildning, forskning och fortbildning.

<https://projektdididi.wordpress.com/>

I tiden 8, I tiden 9

Kontaktperson: Johanna Bonäs
2018

Syftet är att skapa läromedel i historia och samhällslära för åk 8 och 9.

Gäller alltså läromedel enligt nya läroplanen som utkommer på Sets förlag under 2018 både i pappersversion och i digital version.

INNOKOMP

Kontaktperson: Kasper Hiltunen
2018-2019

Syftet är att utveckla pedagogiska verksamhetsmodeller som stärker jämlikhet och beaktar olika lärandetyper. Samtidigt som den grundläggande undervisningens och lärarutbildningens undervisning står i fokus skapas nya modeller för fortbildning. Avsikten är att ge yrkesverksamma lärare redskap som kan användas då läraren vill förnya sin undervisning i slöjd.

En av projektets målsättningar är att utveckla lärarnas samlärarskap. Det erbjuder nya infallsvinklar för slöjd projektet.

undervisningen, professionellt stöd och ett vidgat perspektiv och praxis för elevutvärderingen. Lärarmiljöer, expertnätverk och externa aktörer används som stöd för lärarutbildningen och grundläggande utbildningen i skapandet och utvecklandet av en delandekultur och för att finna fenomenbaserade och läroämnesövergripande samverkansmodeller. Projektets praktiska verksamhet grundar sig på piloting av innovativa verksamhetsmodeller vid universitetens partnerskolor. Lärare och elever samt lärarutbildare och lärarstuderande skapar tillsammans verksamhetsmodeller som utvecklar elevernas formgivnings- och teknologikunnande i en mång-

matariell och jämlikhetsfrämjande slöjdundervisning. De nya verksamhetsmodellerna testas i skolorna under strukturer har utarbetats och laddats upp i en mapp två utvecklingscykler med start våren 2018. Projektet som är gemensamt för projektdeltagarna både inom de koordineras av ämneslärarutbildningen i slöjd vid Åbo ovannämnda ämnena och MA.

Universitet, Rauma campus, slöjdlärarutbildningarna vid Åbo Akademi i Vasa, Östra Finlands universitet och Helsingfors universitet är samarbetspartners i projektet. Kasper Hiltunen, Charlotte Forsman, Stina Ahlmark & Lars Broman

Läs mer om projektet: <https://static.punomo.fi/uploads/2017/09/innokomp-hanke.pdf>

Visuell kultur som strategi och praktik i bildkonst undervisning

Kontaktperson: Johan Vikström
2018-2020

Doktorsavhandling. Bidrag till kunskapsutvecklingen inom bildkonstpedagogiken.

Ingår i forskarstudierna vid Forskarutbildningen vid FPV/ÅA. Forskningsprojektets empiriska del utförs vid VÖS som klassrumsforskning. Undersökningens försökspersoner är elever och lärare vid VÖS.

Musikteori projekt tillsammans med ÅA, Novia, New York Steinhart universitet/egen forskning på doktorandnivå gällande skolmusikall

Kontaktperson: Jan Jansson
2017-2020

Doktorsavhandling. Utarbeta nya metoder för musikteoriundervisning i appform för därigenom göra teorin mer tillgänglig, praktisk.

VÖS gymnasium (musikprogrammet) involverad i bägge

Koe ja kokeile/Experimentella metoder; digital databehandling och utvärdering

Kontaktperson: Elisabet Norrmén
1.9.2016 - 31.5.2018

Syftet är att utveckla experimentella arbetsmetoder som involverar digitala mätningar, digital databehandling och utvärdering enligt den nya läroplanen (formativ och summativ) tillsammans med de andra övningskolorna. Inom VÖS har vi införskaffat mätapparatur som kan användas inom ämnena BI-FY-KE-HÄ. Laborationsin-

Elisabeth Norrmén, Stefan Røj, Caroline Ingo, Joacim Hofman, Niklar Palmberg, Emma Strömbäck, Camilla Söderback, Markus Norrby

Samarbetsprojektet med Björneborgs Svenska Samskola

Kontaktperson: Ann-Louise Holmgren
vårterminen 2018

Syftet är att stärka svenskan i en finskspråkig miljö.

Forskningen bedrivs i FPV:s regi. Lärarnas samtal bandas, temat vi arbetar med i kurserna är migration, i VÖS MoL kurs 6, i Björneborg MoL5.

Från VÖS: Ann-Louise Holmgren, Anna-Lena Keski Nisula, Kristina Skjäl

YES - Gymnasierna i arbetslivet

Kontaktperson: Anders Fransén
2016-2018

YES är ett expertisnätverk som stöder och fortbildar lärare inom företagsamhetsfostran och fungerar som regional utvecklare av företagsamhetsfostran. Vårt mål är att varje ung finländare får ta del av företagsamhetsfostran oberoende av skolstadium och boningsort och att varje lärare har beredskap att förverkliga företagsamhetsfostran i sin undervisning.

<http://pohjanmaa.yesverkosto.fi/2018/03/07/vasa-ovningsskolas-gymnasiumissa-on-laajat-yhteistyoverkostot/?lang=sv>

Anders Fransén, Tina Liljeblad, Ulla Granfors

Handledning av lärarstuderande/HELLA

Kontaktperson: Anna Norrback

Syftet är att inspirera VÖS lärare till större medvetenhet om handledningspraxis och teori, workshoppar, kurser, miniforskning

Anna Norrback, Renata Svedlin, Michael Uljens.

Lär miljön Läslandet

Kontaktperson: Katrina Åkerholm
våren 2017 - hösten 2018

Syftet med projektet är att skapa en inspirerande lärmiljö som väcker läslusten och främjar elevernas läsfärdigheter. Dessa färdigheter är centrala för hela elevens lärande och skolgång och ett aktivt skolbibliotek bidrar till elevernas lärande.

Då vi i höstas gjorde en enkät bland eleverna i åk F-9 hade alla åldersgrupper ett gemensamt önskemål.

Både förskolebarn och niondeklassister önskade sig en lugn miljö i vilken de kunde sjunka in i en bok. Inom projektet skapar därför vi 'läslandet', en lärmiljö där eleverna på ett lekfullt sätt kan utveckla sina läsfärdigheter och läsa i lugn och ro.

Projektmedel kommer att användas för att skapa lärmiljön, samt för anskaffning av pedagogiska spel och verktyg för läsinläring.

Jenny Norrgård, Susanna Stenbacka, Helena Svarvar, Katrina Åkerholm

eKlasstandem

Kontaktperson: Åsa Löf
Läsåren 2017-2019

Syftet är att skapa ett nätverk mellan Vasa övningsskola och Jyväskyläns normaalikoulu för eklasstandem som språkpedagogisk modell för virtuella lärmiljöer.

Projektet Eklasstandem verkar inom Åbo Akademi (ÅA) och Vasa universitets (VU) gemensamma Fler-språkighetsinstitut (www.multilingualism.fi). Projektet är ett samarbete mellan forskningsmiljöerna vid Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier, Åbo Akademi och Filosofiska fakulteten, Vasa universitet. I projektgruppen ingår följande forskare: Michaela Pörn (projektledare, ÅA), Katri Hansell (projektledare, VU), Anna Korhonen (ÅA), Tiina Rautiainen (ÅA), Matilda Ståhl (ÅA), Fredrik Rusk (Nord universitet, Norge) och Charlotta Engberg (Svenska samskolan). Inom projektet samarbetar forskarna med finländare och svensklärare från olika regioner i Finland. I projektet deltar två skolor som via TOKI-projektet (Utbildningsstyrelsen) har ett tidigare etablerat samarbete, Gymnasiet i Petalax (finländarna Marianne Backlund och Jari Löf) och Leppävirran lukio (svensklärare Satu Savolainen). Projektet har från och med hösten 2017 etablerat kontakt och samarbete med Vasa övningsskola (finländare Åsa Löf) och Jyväskyläns normaalikoulu (Olli-Pekka Salo). Projektet bedrivs som ett aktionsforskningsorienterat utvecklingsarbete som tar utgångspunkt i praktiken, verkar för ett intensivt samarbete mellan forskare och lärare samt IKT-pedagoger och för en forskning som leder till förändring. De aktiva lärarna i projektgruppen är viktiga samarbetspartner som forskande lärare i aktion under kurserna, samtidigt som de via forskarlärarsamarbetet erhåller kontinuerlig fortbildning.

Finsklärarna kommer att fortbildas inom eklasstandem under läsåret 2018-2019 och målet är att alla kan bedriva eklasstandemkurser fr.o.m läsåret 2019-2020.

Åsa Löf, lektor i finska

FONDER SOM TILLHÖR VASA ÖVNINGSSKOLA

Seminariefonder

Överförda från Skolstyrelsen till Åbo Akademi 01 08 1981

(fonderna förvaltade av Vasa övningsskola)

a Nykarleby seminariums fonder Fondernas kapitaltillgångar 31.12.2017

1 Margareta Björkvalls minne	5 479,35
2 Nykarleby seminariums jubileumsfond	8 898,15
3 Under krigen 1939-1944 stupade seminaristers minnesfond	14950,43
4 Hans von Schantz' matrikelfond	40 821,18
5 Oscar och Charlotta Rehnbäcks stipendiefond	14 226,88
6 Alexander II:s stipendiefond	7 529,63
7 Tecknings- och slöjdstipendiefonden	6 767,83
8 Musikstipendiefonden	5 711,47
9 Gymnastikfonden	7 301,31
10 Lektor Maria Castréns fond	5 332,09
11 Minnesfonden	4 516,10
12 Kamratskapsfonden	5 644,77
13 Lektor Torsten Korsströms fond	7 725,84
14 Lektor Maria Castréns 90-års dag	11 592,53
15 Direktör Nils Alarik Fougstedts stipendiefond	40 657,48
	187 155,03

Lyceifonderna

Överförda till Vasa övningsskola vid Vasa svenska flicklyceums och Vasa svenska lyceums indragning till övningsskola 01 07 1974

(Förordning 433/31.05.1974)

a Vasa svenska flicklyceums fonder

1 Bodéns fond	7864,08
2 Sylvia Maranders fond	24 102,98
3 Gymnastik- och hälsovårdsfonden	8 884,08
4 Modersmålsfonden	8 884,25
5 Fonden "För goda framsteg"	11 333,08
6 Tyska fonden	12 793,26
7 Musik och teckningsfonden	9 391,06
8 Mary Nyqvists fond	29 448,82
9 Jubileumsfonden	35 308,12
10 Matilda Sundholms fond	13 236,80
11 Amanda Lassus' fond	24 719,49
12 Studenternas fond	17 792,35
13 Selim Segerstams fond	14 782,08
14 Rektor Birgit Sovelius' fond	22 784,97
15 Venna Jakobssons fond	3 567,54
	244 892,96

b Vasa svenska lyceums fonder

1 De sammanslagna trivialskol-, gymnasie- och äldre lyceifonderna	44 470,81
2 Teologiestipendiefonden	24 123,02
3 Carl-Fredrik Wikmans minnesfond	57 709,87
4 1949 års historikfond	19 091,10
5 Arne Snellmans minnesfond	75 605,23
6 Carl Warghs minnesfond	7 686,94
7 Ingenjör Oscar Gros´ fond	81 117,61
8 Herman och Maria Pellas minnesfond	17 834,84
9 Harald Bouchts minnesfond	101 059,68
10 Einar Spjuts stipendiefond	34 094,82
11 Fyra bröder Hasselblatts minnesfond	54 921,43
12 Gustavs A Hedbergs fond	5 879,84
13 A E W Nybergs musikfond	5 879,83
14 Skolrådet Ragnar Krooks minnesfond	18 939,34
15 Skolsköterskan Inga Hedes minnesfond	45 039,23
16 Teckningslärare Eva Willförs minnesfond	5 254,42
17 Karl Oscar Jakobssons fond	4 101,42
	602 809,43

Övningsskolfonder, donerade till Vasa övningsskola

1 Helsingfors Aktiebanks stipendiefond	17 925,78
2 Carl-Lennart Wests stipendiefond	14 202,69
3 Åsa Jerns konststipendiefond	16 067,68
4 Anna-Maria von Schantz´ fond	6 234,79
5 Henrik Sabels fond	13 130,90
6 Björn Lindemans minnesfond	53 039,14
7 Rektor Hans Häggbloms stipendiefond	5 956,54
8 Rektor Pontus Lindbloms stipendiefond	23 616,73
9 Kerstin Sandéns fond	2077,79
	152 252,04

Erik och Sylvi Feldts fond	696 940,48
	Summa 1 884 049,94

STIPENDIER ATT UTDELAS VÅREN 2018 HAR DONERATS AV

Stipendier att utdelas våren 2018 har donerats av
Bl a

Advokatbyrå Näsman & Båsk Ab
Aktiastiftelsen i Vasa
Finlands Röda kors
Forna Vasa Flickskolisters fond
Forna Wasalyceisters rf donation
Foto Airaksinen
HSS Media
Nina Lidfors
Pohjola-Norden
Svenska skolfonden
Svenska studiefonden
Svensk-Österbottniska samfundet
Usf för bildkonst- och musikprogrammet
Vasa Elektriska
1953-års studenter vid VSL
1973-års studenter vid VSL

Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskilta rf har i samband med en uppsatstävling hösten 2017 gett följande elever och gymnasiestuderande priser:

Edit Rosenblad, Vasa övningsskolas gymnasium, Mitt Finland, den bästa uppsatsen i gymnasieserien, 250 euro

Aino Ollila, Vasa övningsskolas gymnasium/IB, Suomalaisuutta sisusta saunomiseen, erinomainen kirjoitus lukiosarjassa, 150 euro

Josefina Långström, Vasa övningsskola 7-9, Mitt Finland, pris för en utmärkt uppsats i högstadieserien, 150 euro

Elias Keski-Nisula, Vasa övningsskolas gymnasium, Finland 100 år – en framgångssaga, pris för en bra uppsats i gymnasieserien, 100 euro

Esther Svedman, Vasa övningsskola 7-9, Kära Finland, pris för en bra uppsats i högstadieserien, 100 euro

MEDDELANDEN

Följande läsår börjar måndagen den 13 augusti 2018.

Eleverna i åk F-6, Kyrkoesplanaden 11-13, börjar kl. 9.00 och välkomnas av lärarna på skolgården. Skolskjutsarna fungerar fr.o.m. samma dags eftermiddag.

Eleverna i åk 7-9, Kyrkoesplanaden 11-13 samlas i auditoriet kl. 9.00.

Gymnasiets studerande samlas i Estradan, Skolhusgatan 31, kl. 9.00.

